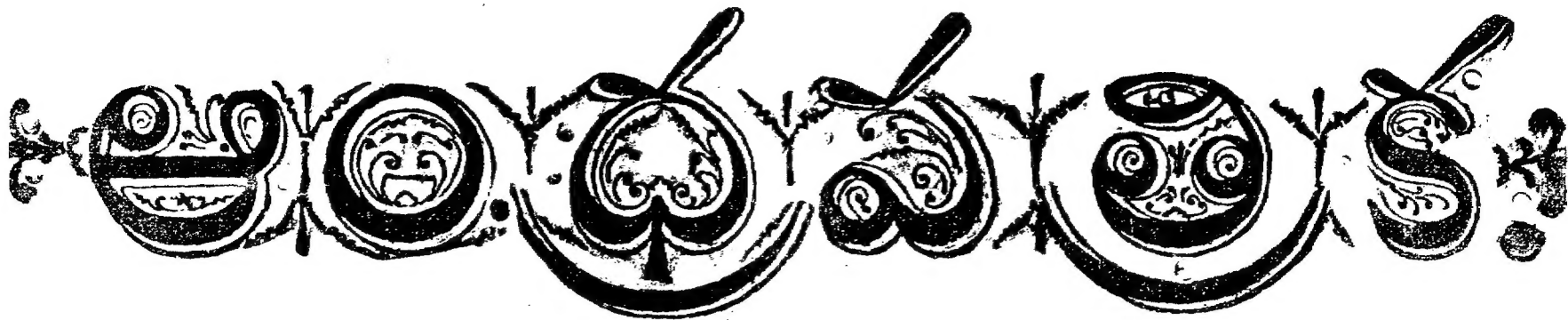

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి పత్రిక 1-8 0-1-8

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

౨౦౨౩

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 13-వ తేది శుక్ర వారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠమాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

No. 63
సంచిక ౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధ్యులపొట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల తొలగించును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును తుదగగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

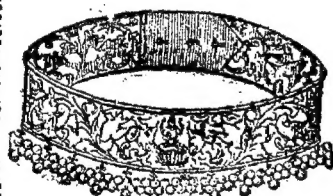

దక్క-నిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

సమృద్ధి మునకు ప్రసిద్ధి చెందినది

చేతిప్రతిష్టలు, లేక నాగవత్తులు

వీటిని పాతికావరిక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగు
ళము వెడల్పువరకును, 6-14 సవరముల వరకును యే మోస్త
రులో కావలసినను చేయవచ్చును. చేదారం సహా మజారి
ర్పు. 25-35 వరకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము వీటిని
అనుసరించి సవరములు, మజారి నిర్ణయించ బడును. సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వ
బడును.
172 పుటల మా అందమైన పుటలాగు ధర ర్పు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలరత్న - 25 చైవాబాదులోడ్డు మద్రాసు.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నుడవారించిన విల్లులో తయారగుచున్న బసీ
నులు, హిందూదేశపువిల్లు నూలులోనున్నా, ఖద్దరునూలులో,
నున్నా, హిందువుల పర్మిశుచేతనున్నా, నకలమైనపట్టు, పున్నె,
ప్రత్తి, వగైరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుశేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారపిట్ట కల్లుతేసినాము గమక ధరల
తెలియగోరినవారు యాక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపెలు బసీనులు ప్యాకెట్టు
ఖరీదు, పోస్టు ధ్రీ రు. 6.0-0

మా నేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్సు,
బెజవాడ, పశ్చిమగోదావరి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

7.6-24 తేది శనివారమునుండి 18.6-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు, దినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6-15 రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకును, యూనివర్సల్ స్టూడెండు సీరియల్ 2

డేనియల్ బూని అద్భుత శైర్యసాహసకృత్యములు
గల శత్రుత్రాత్యకథ, ఉపకథలు 7, 8, 9 మూడవవారము - 6
భాగములు. ఫ్రెడ్ థామ్ యూనివర్సల్ స్టూడెంట్స్ సీరీ
యను 5 లెడర్ ఫువర్స్ కూడ చూడవలెను.

చుండుకు నూనె

వల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి సహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల,
గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
తెల్ల తెలకు హానిగలుగక చక్కగఁ బెరుగ గలదు.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

సచిత్రమాసపత్రిక-ప్రతినంచిత్రయందును 3, 4
రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో
ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు,
గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక
విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు
కలిగియుండును.

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0-10-0
స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప
జాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత
చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా
యించుకొని తక్కినసొమ్ముమాత్రము పంపవచ్చును.
సంవత్సర చందా రూ 6 0 0
అర్ధసంవత్సరము ,, 3 0 0
విడిపత్రిక ,, 0 10 0

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూపు ప్రకా
రము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జీ, 0-3-0 తపాలు
చార్జీ అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి
యార్డరు పంపిన శుభార్థులగును. వి. పి. లు పంపి
నచో సొమ్ము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ
చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు
సంభవించును.

మేనేజరు, భారతి.

ఈశ్వరశెట్టి నెంబరు 212 మద్రాసు.

స్వరాజ్యపక్షము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఉపన్యాసము

సిద్ధాంత కాంగ్రెసుభిలాషకు సిక్కుసంఘములవారు యీనెల 10 వ తేదీ సాయంత్రము స్వరాజ్యపక్షమువారికి సన్మానప్రార్థన చేసినది. “కొంతకాలముగా నిర్బంధవిధానమును తీవ్రముగా పోరాడుచున్నాము. దేశీయులలో నుత్కలభాములు మున్నగునవి ప్రబలివని. జాతీయోద్యమప్రచారము మందగించినది. అభిప్రాయభేదము లేర్పడినది. వీనివలన నాయకులకు ప్రతిరోధములు కలుగవచ్చునుగాని అవి అనతిక్రమణీయములు కావు.” అని సన్మానప్రార్థనను వ్రాయబడినది.

పండిత నెహ్రూగారు

పండిత నెహ్రూగారు లేవగానే మహాత్మా గాంధీ కి జయ అను స్వగతులు చెలగెను. “గాంధీజీహాత్మునివిధానము సత్యముతోను ధర్మముతోను కూడినది. దానికి కార్యసాధక శక్తి హామ్యుగాకలదు. ఆమెవిషయములను గూర్చి వాసుగానికి గాని నాకుగాని స్వరాజ్యపక్షము వారిలో నుత్కలభిగాని ఎట్టిసంకల్పమును లేకలేదు. మహాత్ముని నాయకునిగా బడయగలభాగ్యము మనకు కలుగుట చే మనశకమువారు ధన్యతములు గాని దేశీయులు మహాత్ముని ఆదేశముల ప్రకారము సరిగా నడుచుకొనకపోవుటయే గొప్ప అనర్థము. మానవసంఘమున గల లోపములను దోషములను పూర్తిగా తొలగించుటయే మహాత్ముని సంకల్పముగాని దోషములు మానవసంఘమునందొకభాగము. అన్ని దేశములలోను అన్ని జాతులలోను గూడ దోషములు కనపడుచున్నాయి. కాన నట్టివానికి సాధ్యమగు విధానమును గూడ నిర్ణయించుట నసరము. ఏలననగా కొందరు మహాత్ముని ఉన్నతాశయములను సరిగా నెరవేర్చజాలరని నేను భాసుగా గ్రహింపగలిగితిని. నేను జాహ్నూలో రెండు నెలలుండి మహాత్మునితో సంభాషించినపు డీవివరములను మహాత్మునకు భాసుగా నెరిగించితిని. స్వరాజ్యపక్షమువారు వేగు సేసిన. వారు ముందుపోయి మహాత్ముని మహాసేనకు దారిచేయుచుందురు. 1922 లోవలె దొరతనమువారు సురలకతినశాసనముల నధికముగ ప్రయోగింపకుండ చేయుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభుత్వమందిరములందే వారిని ప్రతిఘటించెదరని నేను మహాత్ముని కెరిగించితిని. రెండునెలలపాటు జాహ్నూలోనుండి మహాత్మునితో నిరంతరమును సంభాషించి వీడ్కొనినపుడు మహాత్మునియందు నాకుగల సమగ్రగౌరవానురాగము లేమాత్రమును తగ్గలేదు. దేశభక్తిని కలిగియుండుటలో స్వరాజ్యపక్షము వారు బహిష్కరణపక్షమువారి కెమియను తీరిపోతుగానతమ ధర్మమునకు భంగము కలుగకుండ సహాయము చేయ వీలైనపుడెల్ల స్వరాజ్యపక్షము వారి కి బహిష్కరణపక్షమువారు సహాయము చేయదగినది మహాత్ముడే ప్రకటించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు స్వార్థత్వాగ మొనరించి దేశహితమును మహాత్ముని ఉద్యమహితమునుకొరచే శాసనసభలకు వెళ్లిరిగాన వారుక్రొత్తచట్టములనుమోదించినప్పుడు దేశీయులు వారికి సహాయము చేయగోరెదను.

మధ్యరాష్ట్రములు

స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిహతులుగా నుండుటవలననే క్రొత్తపోరాటము పెట్టజాలక పోతిమి. క్రొత్తరోడ్లను వేయింపజాలకపోతిమి మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి ప్రజలను లోబరచునజాదుచున్నారు. ఇట్టి పన్నుగడలకు దేశీయులు మోసపోగూడదు. స్వరాజ్యము ముఖ్యమనియు తక్కినవన్నియు అనుఖ్యములనియు గ్రహింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు పంచనలేకుండ త్యాగమొనరించి స్వరాజ్యము కొరకు పనిచేయుచున్నారు గాన దేశీయులు వారికితోడ్పడవలెనని నెహ్రూగారిని.

ఇతరులు

దేశమున నిర్భయముగాదీక్షతోను త్యాగముతోను సేవ చేసిననే స్వరాజ్యమునవచ్చునుగాని శాసనసభలవలన స్వరాజ్యము రాదని సి. ఎస్. రంగయ్యగారు నుడివీరి.

350 ఏండ్లనుండి దేశమును వివాశనమొనరించుచున్న ప్రభుత్వపద్ధతిని తొలగించుటకే స్వరాజ్యపక్షమువారు పూనుకొనిరి. అందులకే మహాత్ముడు మనదేశమున జనించెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున నూర్వాస్తవము కలుగనే కలుగవని ప్రశంసావాక్యముగా నుడువుచుందురు. నూర్వాస్తవము లేనిమాటనిజమేగాని అధిభునలేకుగాదు. సామ్రాజ్యమున సన్మానముక

ఖాదీబోర్డు ప్రకటన

కర్దరు బోర్డుసభ్యులు కాకినాడ కాంగ్రెసు అసంతరము పర్యటన మొనర్చి జూచినవచ్చిన విషయము లన్నియు నిదివరకు ప్రకటించబడినవి. ప్రతికలలో విమర్శించబడినవి. కర్దరు ఉద్యమము జయప్రథముగ జరుగగలదను నూచనలుగలవని చాలమందికి దోచెడిది. ఇదివరకు వినియోగపట్టిన కర్దరు ఉత్పత్తిస్థానముల వర్తకము చదివినతోడనే యింక నెక్కువవని జనుగుటకు నిర్మాణ కార్యక్రమము జరుపు ప్రచారము నడుములుచిరించి పనిజేయవలసియున్నదని చాలమంది అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆ నివేదికయందు కర్దరు నిర్మాణమునకుగల కష్టములు విఫలప్రయత్నములుగూడ చెల్పబడినవి. దాన్ని జూచి కొందరు నిరత్యాసాపడి యుందురు. ఇప్పటికేజరిగినపని అతిస్వల్పమని చదువరులు తలంచి యుందురు. ఇప్పుడు చాలధనము వృధాగా వెచ్చింపబడుచున్నది. దీనికికాపాడుకొనుటకు కర్దరునుపయోగించుటే ప్రధానకర్తవ్యము. కర్దరు ధారణములన గ్రామములలోని ప్రజలతో సంప్రక్ము గలుగును. వారి సేవజేయుటకు అవకాశము లభించును. ఇంకను విదేశీవస్తువులు గట్టువారుగాని యానివేదికనుజదివినచో, శేషవారలయడల దయగలిగియైన కర్దరు ధరింతురు. మనదేశమునకు తగినంత కర్దరు లభించునా యని సంశయపడువారు, ఈ తులమున దైన భారతదేశప్రజలు సఖిభివర్ధంతము కర్దరుతో మునిగి పోగలంత బట్ట తయారగునని తెలిసికొనగలుగుదురు. రాట్నము ఆర్థికసమస్యపరిష్కారమునకు పనికిరాదని పరిహసించువాడ, సాలునకు రూ.20 మాత్రమే సంపాదించుకొను మన ప్రజలరాబడి రాట్నమువలన ద్వీగుణీకృతము కాగలదని తెలిసికొనెదరు గాక. ప్రజలు తన దేశసేవా విన్నపముల మన్నించ లేదని విరక్తికెందియున్న ప్రచారకుడు యానివేదికనుజదివినచో, తాను కర్దరుప్రచారమునకు గడంగినయెడల వారాహ్మనింతురని తెలిసికొనగలుగును. తమవద్దనున్న ధనమును దేశోపయోగమునకై యోగిగా నుపయోగింపవలెనని ఆలోచించుకొనుచుండు వారు, కర్దరు నిర్మాణము కర్దరు ప్రచారమునకు వినియోగించినచో దేశమున కెక్కువలాభము కలుగునని తెలిసికొనగలుగుదురు. కర్దరునందు పనిచేసే తమ జీవనము గడుపుకొను వారు తమవలె యెక్కువ ప్రయాసపడుచున్న కర్దరు ఉద్యమమునందు పనిజేయుచున్నవారి ఆదర్శములుగని యెక్కువ ఉత్సాహమును గలిగియుందురు. ఇట్లు వివిధరీతులవలనవారు ఆ నివేదికను జదివి సంతృప్తి కెందగలరు. ఆ నివేదికనువలె యిట్టి పనిజరిగినచో ప్రకటించుటవలన వస్త్రములేదని భావింపవచ్చును.

నివేదికము పుస్తకరూపమున ప్రకటించబడినది. తెల 6 అణాలు. అ. భా. కాదీ ప్రకటనసంఘము, సబర్కతి ఆశ్రమము అని వ్రాసిన లభించును.

నియోజకములు.

శ్రీ|| వి. నారాయణమూర్తిగారు అ. భా. కర్దరు బోర్డువారి తరపున ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు ఆడిటరుగా నియమింపబడిరి.

శ్రీ|| కె. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు తమిళనాడునందు ఆడిటరుగా నియమింపబడిరి.

వంగరాష్ట్రమున ఆడిటరుగానున్న తరిణి కాంత దత్తుగారి నా ఉద్యోగమునందు ఖాదుపరచిరి.

లాలా కిసనుచంద్రభట్టియగారు పంజాబురాష్ట్రమునందు నియమింపబడిరి.

నూతన కర్దరు భాండారము

శ్రీ|| మాధవశ్రీ వర్మగారు జరియానుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— “కర్దరు బట్టలు కొనుడి ధరకు విక్రయించుటకై యిచ్చట నొక కర్దరు ఆంగడి స్థాపింపబడినది. ఇప్పటికి నెలకు రూ. 800 విలువగల కర్దరు విక్రయమగుచున్నది. అనేక రకముల బట్టలు లేకుండుటచే అనుకొనినంత యెక్కువగా చెల్లుటలేదు. దోపతులు, చీరలు కావలసియున్నవి.”

ముగా నున్నదిగాననట్టిఅన్యాయము చీకటిలోజరుగుటకష్టపడక పోవుటవలననే నూర్వాస్తవ ప్రయింపకుండనున్నాడు. స్వరాజ్యమును బడయుటకు నూర్వాస్తవతరము లున్నవి. మొదటిది అసహాయ్య భుము రెండవది హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి, మూడవది శాసనోల్లంఘనముగాన దేశీయులు విధానమును పూర్తిచేయవలెను. అసహాయ్యమును శాసనసభలలో సాగించుటను శాసనసభలు మున్నగు వానిని కాంగ్రెసుభాషలుగా చేయుటకునే మేము శాసనసభలకు వెళ్లితిమని” యమునాదాసు మోహతాగారు నుడివీరి. (హిందు)

విక్రయము

శుద్ధ కర్దరు భాండారములన్నియు తాము యెంత బట్ట విక్రయించినదియు మాకు చెల్లువుమనెన భాగుండును. ఒక కార్డువ్రాసిన చాలును. అట్లు చేసినచో వారికిని, కర్దరు తయారుజేయువారికిగూడ లాభకరముగానుండును. ఏరకముబట్ట కావలసియున్నదియు చెల్లవలెను. అట్లు రిపోర్టుపంపు భాండారములవారు, తమ అంగడిని రాష్ట్రీయ కర్దరు సంఘమువారు ఆమోదించినదియు లేనిదియు ముందుగాచెల్పవ పొరీతియు.

కర్దరు తయారుజేయుట

సాధారణపు దళసరివి ధోవతీలు, చీరలు యెన్ని కావలసిన అన్ని బంపగలమని గుంటూరుజిల్లా కర్దరుబోర్డు కార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను. కావలసినవారు ముందుగా కొంత అడ్వాన్సులను బంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. అట్టి ఆర్డరులను రాష్ట్రీయ కర్దరు బోర్డువారిద్వారా బంపుట మంచిది. ఏమిచిక్కులు వచ్చిన వారు తగినసహాయము జేయగలుగుదురు.

ప్రతివిత్తులు.

ప్రతిగింజల గిరాకీ చాల హెచ్చుగా నున్నది. పోను (40 తులములు) ఒక అణా చొప్పున యాదినవ స్థలములలో దొరకును:— కార్దరు, తిరువలిక్కేటి కాంగ్రెసుసభ, 33 గోకేలూరు తిరువలిక్కేటి, మదరాసు. ఖాదీ ప్రతిష్ఠాపనము, చరకడంగారోడు, బాలిఘాట, కలకత్తా. మదరాసు గింజలు చాలామందివి. రూ. 50 పైగా విత్తులను తెప్పించువారు ఒక సంవత్సరము గమనింపవలెను. వాటిని ఒక్కొక్క గింజను 6 అడుగులు దూరముగా నాటవలెను.

నూలు తడిజేయుట

నూలు విగువుగానుండుటకై సన్నని ధారలుగాగాని తుంపరులుగాగాని నీరు దానికై జల్లవలెను. ఈపనిజేయుట స్పష్టో దాని పట్టుతేయు తగును. సాధారణముగా నోటినిండ నీరు నింపి నూలుపై తుంపరులుబడునట్లు ఉమ్ముదురు.

మతము ననుసరించి నూలుపడుక వారంభించిన ఒక పెద్ద మనిషి యిట్లు వ్రాసెను:— “ఈరీతిగా నూలు తడిజేయుట జబ్బువానిచే జరిగినచో చాల అపాయము గలదు. నోటిలోని యెంగిలినిటిచే తడుపబడు నూలుబట్టలకుట్టగూడదని మామతము నందు ఆచారముగలదు. కావున నూలుతడుపుటకు వేరొక ఉపాయము జెప్ప వేడెదను.”

ఈవిషయము గజరాతి హిందీభాషలలోగల ‘చర్కా శాస్త్రము’ నందు స్పష్టముగా వేర్కొనబడినది. రూ|| వెలకు పురకృతీ ఆశ్రమమునందు దొరకును. పలుచనిరేకుతో జేయబడినది. (స్ట్రేయరు) రూ. 5 వెలకు అహమ్మద్ బాబాదునందు గజరాతు రాష్ట్రీయ కర్దరు భాండారమునందు దొరకును.

మగ్గెనాలు గాంధీ,

సబర్కతి.

శ్రీకృష్ణ హైస్కూలు

జగ్గయ్య పేట

నెలపులాభున ఈనెల 10వ తేదీని తెరవబడును. ఇతర చోట్లనుండి వచ్చి ఇచ్చట 4, 5, 6 ఫారములలో జేరువిద్యార్థులకు సగముజీరముకు తక్కువతరండ్ల సహాయమునర్పటుకు మ. రా. రా. శ్రీ ముత్తైయల రాజాగారు దయతో వాగ్దానము చేసినారు. ఈయవకాశములను వృథాపుచ్చక తగిన విద్యార్థులు ఈనెల 20 తేదీ లోగా ప్రవేశ దరఖాస్తులు ఈక్రిందివారికి పంపుకొనవలెను.

హెడ్ మాస్టర్.

చెముడుకు
అమోఘమైనమందు
చెముడుచెవిలోనోసుకొని
చిమ్ముకొరుటపూరి
కుడరనిచోపూసాన్ముత్తిర
గమిచ్చెదనునిష్ఠాంపునైపు
కునానూత్రాసినంపబడును
యిట్టిదిదుఃఖంబుముప్పులునెరు
దాక్షిణ్యరత్నంబుదర్శ
మారులేదు కృపాజల్ప

సామ్రాజ్య శాసనసభ

అవజయము

(బొంబాయి క్రాంతి)

సోమవారమునాడు లీకమిషను నివేదికమునై ఆసంతృప్తి కనము. చక్కబడిన సామ్రాజ్య శాసనసభవారిని మేము అభి నందింపజూతున్నాము. పెద్దెంబరు సమావేశమునకు ఈనివేదిక మునై చర్చాప్రదలచేయబడినది నివేదికమునందలి కొన్ని సలహా లను ఖండించుచు సభ్యులు కొందరు పదవ్యాలు లొంగిరి. కా ని సభవారు తాను ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనలేదు. ఆత్మ గౌరవమునకు భంగకరమై చుట్టమైన ఈ నివేదిక ము సంతోషాత్ముల ఆమోదింపబడుట వీలు లేదనియు, సభ్యులు ఉ ద్యోగుల కేమైనను కష్టనిష్ఠురములండిన, స్వపరిపాలనముకొ వలయును ఆశయమున కెట్టిభంగము కలుగని విధమున ఈ బృందము లొలంపబడవలయునను అభిప్రాయమును సామ్రా జ్య శాసనసభవారు ప్రకటించి యుండవలయుననియు మారుభి ప్రాయము. ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు ఇదితప్ప వేరు మార్గములే. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగను, కడచిన శా సనసభవారి నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగను ఈకమిషను నియమిం పబడెను. ఉత్కృష్ట ప్రతిష్ఠను పెంపొందించి దేశమున అది శాశ్వతముగ నిలచి యుండుటకును, వారి జీతములను బలములు ను అధికముచేసి వారిస్థానములకు శాశ్వతస్థితి కేర్పరచి స్వరా జ్య సామ్రాజ్యమునకు విభూతము గల్గింపబడుటకు ఈకమిషనువారు నియమింపబడిరి. ఈ ఉద్దేశములు కొనసాగునట్లు లీకమిషనువారు పనిచేసిరి. ఇదంతయు పన్నులచెల్లించువారి ధనమును చక్కగ లూటీకొట్టుటతప్ప మరేమియు లేదు.

దేశము లీవిధమున అనమానింపబడిరి. సామ్రాజ్య శాసన సభవారికి తమ గౌరవము కాపాడుకొనట కొక ప్రయత్నముం డెను ఏమైనను సరే ఈసలహాలను అంగీకరించుట కెంతమాత్ర ము వీలులేదనియు, స్వరాజ్యసమస్యతోపాటు సభ్యులు ఉద్యో గుల సమస్యను కూడ పరిష్కరించుట సాధ్యమగుననియు సభ వాగు స్పష్టముగ తెలిపియుండవలెను. దేశీయుల ఆత్మగౌరవము ను నిలువజేయుచు దేశీయుల కోరికల ననుసరించి పాఠ వములతో ఇట్లు ప్రసరింపక ఈవిషయమై పెద్దెంబరు నెలలో చర్చలుపుట్టిన సభవారు తీర్మాతించిరి. ఈతీర్మానముకల్ల ఈ నివేదికమునందు చర్చింపలేకన విషయములు కొన్నియున్నవని యు సంప్రార్థముగ నిరాకరించుటకు వీలు లేదనియు సభవారు అభిప్రాయ పడిరిగా జోలు. పండిత మూల్యగారి సవరణయందు కూడ ఈ అభిప్రాయమే కొంత యెక్కువ కనుపడుచున్నది. కడచిన ఫిబ్రవరిమాసమున శాసనసభ యం దామోదింపబడిన స్వపరిపాలనా తీర్మానము (దానికొంత వరకు ఎట్టి సంతృప్తికరమగు ప్రత్యుత్తరమురాలేదు) కును ఈ నివేదికమునకును పరస్పర సంబంధ మున్నదనియు ఈరెండు సమస్యలను ఒకటిగ పరిశీలించుట అవగర మనుభావమును మూల్యగారి సవరణ నూచించుచున్నది. అంతటితో యూర కొనకు ఈసలహాలను పరిశీలించవలసినదే పెద్దెంబరుమాసములోగ సలహాలను సంప్రార్థముగ పరిశీలించుటకు వీలులేదని సవరణ నూచించుచున్నది.

సభ్యులు ఈ విధమున పట్టుదలలేక ప్రకర్తించుటను చూచి కెట్టె బరునెలలో సభవారు నివేదికమును చర్చించు వరకు ప్రభుత్వవిభాగములకు మార్పుకలుగచేయు నిర్ణయము లను ప్రభుత్వమువారు అనుమతించుచునని హాంమెంబరుగారు ఇండియానుత్రిపక్షమున వాదనామొనగిరి. శివస్వామిఅయ్యరు గారి తీర్మానము ఆమోదించిన ఈ ఒడంబడిక చెల్లనని హాం మెంబరు హెచ్చరించెను. సభవారు శివస్వామి అయ్యరుగారి తీర్మానమును ఆమోదించలేదు. తమవాదనము చెల్లించవలసిన అకటములేదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పకొనవచ్చును. సామ్రాజ్య శాసనసభవారు నివేదికమునై చర్చ సలుపునకు ప్రభుత్వము వారు ఎట్టిచర్య పుచ్చుకొనరని ఇండియా సహాయమంత్రి కామ న్నసభలో చెప్పి ఒకవారముకాలేదు లీకమిషను నివేదికము నందలి ముఖ్యమగు సలహాలను అనుమతించుచు విషయమై ఇండియానుత్రి త్వలో చర్చపుప్పుకొనదని హాంమెంబరు గారు సభయందు ప్రకటించిరి. సభయందలి శేషసభ్యు పక్షము వారు తమయందలి భేదములను ప్రకటించుకొనుచు వీరి నివేదిక మును నిరాకరింపవలయునని దేశీయులకు గల దృఢాభిప్రాయము ప్రకటింపబడుచుండుట కోచనియును.

పోర్టు సెంటుజారి గెజటు

(జూను 10 తేదీ మంగళవారము)

పబ్లికేషన్

ఈదిగువరీతిని జిల్లా సెవన్సుజడ్జిల మార్పులు జరిగినవి:-
కె. సుందరం చెట్టిగారిని బల్లారిజిల్లా సెవన్సుజడ్జిగా నియ మించిరి.

వి. ఆర్. కుప్పస్వామి అయ్యరుగారిని కర్నూలుజిల్లా సెవన్సుజడ్జిగా నియమించిరి.

ఎస్. రాఘవయ్యంగారిని కడపజిల్లా సెవన్సుజడ్జిగా నియమించిరి.

మీరు తెలుసుకొన్న సాహెబుగారిని గంజాము జిల్లా సెవన్సుజడ్జిగా నియమించిరి.

గవర్నరు బాడీగార్డులు

గవర్నరుగారు యీదిగువవారిని తన ఆనరరీ ఏజెంట్లుగా నియమించుకొనెను:-

లెఫ్. కర్నూలు ఎల్. పోర్టరు, లెఫ్. కర్నూలు హెచ్. జి. ఓగ్డను; కెప్టను సి. ఆర్. కాంబెలు; మేజరు హెచ్. ఎ. హిల్లీబ్రాండు; రాజా శ్రీ కృష్ణచంద్రగజపతి నారాయణదేవు, పర్రాకిమిడి రాజాగారు; ఎ. జె. హాప్పెలుగారు, గా|| కెప్టను అబ్దులు అజీజుగారు.

జుడిషియల్ కాబు

రెవ. జె. బాప్ట్స్టు లైలు ప్రెసిడెన్సీ సీనియరు చాన్సె నుగారిని తన రాష్ట్రమునందు కాంటిసంస్థాపకునిగా (జస్టిసు ఆఫ్ షీసు) గవర్నరుగారు నియమించిరి.

అధిక కాబు

పి. గోవిందరాజు నాయకరు గవర్నరుమెంటు ముద్రణాల యముఖరుమనుగారిని అసిస్టెంట్ నూపర్నెంటుగా ఏప్రిలు 11 తేదీనుండి నియమించిరి.

కె. కృష్ణరావుగారిని అడిటు అక్కౌంటు సర్వీసులో ప్రాజెక్టునరుగా నియమించిరి.

నాకాకాబు

కమాండరు సి. ఆర్. కాంబెలు ప్రెసిడెన్సీ పోర్టు ఆఫీ సరుగారిని మదరాసు పోర్టు బ్రీజ్టిగా నియమించిరి.

లాకాబు

ఈదిగువరీతిని సబ్జుడ్జిల మార్పులు జరిగినవి:-

కోక సాంబశివరావు నాయుడుగారిని బెజవాడనుండి గుంటూరునకు మార్చిరి.

సింగరాజు వెంకటసుబ్బరావుగారిని డిండిగలునుండి బెజవాడకు మార్చిరి.

అద్దంకి వెంకటరామయ్యగారిని మధురనుండి మచిలీ పట్నము.

సి. వి. సంపత్తు అయ్యంగారిని బాపట్లనుండి కర్నూలు నకు, రామస్వామి నాకేశ్వరయ్యరు గారిని బాపట్ల సబ్జుడ్జి గా నియమించిరి.

సోమంచి నీలకంఠం పంతులుగారిని బెజవాడ అడివన లు సబ్జుకోర్టునుండి కర్నూలునకు.

తాడమర్రీ భుజంగరావుగారిని కాకినాడనుండి బెజవాడ అడివనలు కోర్టునకు.

సి. ఆర్. వెంకటేశ్వరయ్యరుగారిని ఎల్లూరు సబ్జు కో ర్టునకు నియమించిరి.

పిల్లారిసెట్టి నారాయణరావు నాయుడుగారిని విశాఖ పట్నముండి చిత్తూరుకు మార్చిరి.

ఎ. భీమేశ్వరరావుగారిని చిత్తూరునుండి విశాఖపట్నం.

సి. వీరస్వామిరెడ్డిగారిని ఏలూరునుండి రాజమహేంద్ర వరమునకు.

రీ సె న్యూ కాబు

మూన్సీ హుస్సేనుసా హెబు గోదావరి తాశీల్దారుగారిని డిస్టిక్ట కలెక్టరుగా అనంతపురం జనరలు మ్యాజిస్ట్రే నియమించిరి.

అభి వృద్ధి కాబు

మహమ్మదు అబ్దులు హాఫీజుసాహెబుగారిని మార్పు కర్నూలుజిల్లా ఫాక్టరీ ఆఫీసరుగా నియమించిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనకాబు

ఈదిగువవారిని పురపాలక సంఘసభ్యులుగా ప్రభు త్వమువారు నియమించిరి:-

మహమ్మదు యూసఫ్ సాహెబుగారు, దావూద్ ఎర్రయ్య ఉర్రప్ప సదానందరావుగారు, ఎం. కొండలరావుగారు, డా|| ఎం. జె. పెరాయిరాగార్లు - భమిడిపట్నం.

గురభి కులసీదాసునాయుడుగారు, మ హమ్మదు ఇస్మాయిలు బెగుసాహెబుగారు, జి. వీరసామిగారు, మెట్టపూడి పీటరుగార్లు తేనాలి.

అనకాపల్లి పురపాలక సంఘసభ్యుడుగా సి. జి. ఎ. రైటుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాకాబు

జె. స్టీవెన్సుగారిని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము నె నేటు సభ్యులుగా నియమించిరి.

గోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులుగా కె. జనార్దన రావునాయుడుగారిని, ఎ. జె. హాకీము హుస్సేను జల్మరై ను సాహెబుగారిని నియమించిరి.

ఈదిగువ షేర్మన్లబడినవారు ఆయాజిల్లా విద్యాసంఘ ములకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విశాఖపట్నం రెవ. బానుమాత్తు గాగు రిజిస్ట్రేజను

కె. వెంకట రంగరావు, కడపజాయింటు సబ్జురీజిస్ట్రే యగారిని జిల్లారిజిస్ట్రేయరుగా నుండవనిరి.

న్యాయకాబు

ఈదిగువ రీతిని జిల్లాముసబులను మార్చిరి. పి. పారతీశ్వర అయ్యరుగారిని పార్వతీపురమునుండి ప్రొద్దుటూరునకు.

ఎం. వి. హయగ్రీవరావు పంతులుగారిని ప్రొద్దుటూరు నుండి పార్వతీపురమునకు.

పి. గోవిందరామయ్యరుగారిని హాంస్లేట్ జిల్లా మున సబుగా నియమించిరి.

ఎం. రామస్వామి పట్నూరు కంకరయ్యరుగారిని భీమ వరము జిల్లా మునసబుగా నియమించిరి.

తాడిపత్రి భుజంగరావుగారిని కాకినాడ జిల్లా మున సబుగా నియమించిరి.

ఎల్. ఎ. నారాయణయ్యరుగారిని రాజమండ్రినుండి కులితలయకి మార్చిరి.

ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, మధురలో వకీలు గారిని రాజమండ్రి అడివనలు జిల్లా మునసబుగా నియమించిరి.

భవాని గురురాజారావుగారిని కులితలయ అడివనలు నుండి కులితలయ క్రిసిపలుకోర్టునకు మార్చిరి.

సి. రంగస్వామి అయ్యంగారుని కులితలయనుండి నందలూరు మార్చిరి.

పబ్లికేషన్ కాబు

అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు కె. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారిని నెల్లూరు సబ్జుడివిజనునందు నియమించిరి.

ఎఫ్. ఎస్. వెంకట్రామయ్యరుగారిని సంగంసబ్జుడివి జను అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగా నియమించిరి.

అ. ఎస్టిమ్యూటేవు ఇంజనీరు ఎఫ్. జె. జోసఫ్ గారిని గోదావరి హెడువర్క్స్ డివిజనునందు నియమించిరి.

పి. వీ. శ్రీనివాసాచారి గారిని అ. ఇంజనీరుగా గోదా వరీక్లెర్ డివిజనునందు జి. జగన్నాధరావు నాయుడుగారిని కొర్రాపుట్టి సబ్జుడివిజనుకు మార్చిరి.

యం. యస్. వి. హైదర్ గారు

ఉదకమండలము, జూను 11:- దేవతెలుమెంటుకా బులోనుండి యిండియా ప్రిభుత్వములోని విద్య, ఆరోగ్యము, లాండుకాబుల అండరు సెక్రెటరీగా తీసికొనబడిన యం. యస్. వి. హైదర్ గారు ఒకవారముకోజులలో చార్జియిచ్చివే సి కొర్రాపుట్టి పుచ్చుకొనుటకు సిగ్గుకునెట్టురు. (అ.పె)

తుని లోకల్ ఫండు వైద్యశాలలో డాక్టరుగానున్న శ్రీయత ఉదయచలరావు నాయుడుగారు గూడూరునకు మార్చబడి నెడలనున్న దినమున తునిప్రజలు వారి సర్వముత సమత్వాది సుగుణముదాయములను వారి తమకృతజ్ఞత నెరిం గింప నొక వీడ్కోలుపు విందులు గావించిరి. నాటిసభలో శ్రీయత ప్రక్రియార్య నారాయణ కొండపల్లి జగన్నాధదాసు గారుసద్యములను జదివిరి అం 11 తేదీని కోడేటి రంగారావు లుగారు చెల్పుచున్నారు.

పోదనూరు వర్కు-పావు సమై

కోయంబత్తూరు, జూను 12:- ఇదివరకు ప్రకటించ దిన ప్రకారము పోదనూరు వర్కు-పావు నేడు తెరుచుపడవలసి యున్నది. మామూలుగా కూత కూయింపబడెను. కోయంబత్తూ రు పోదనూరులవర్కు నడచు పనినాండ్రి రైలుబండినడిచిపో యెను. తెలిగొన్న ప్రేమువరకు ఏపనివాడును రాలేదు. యూని యను అసిసులో కొంతమంది మనుష్యులహాడి భజనగాయేర్ప డి యూరేగింపు బయలుదేరిరి. ఒక పద్ధతిగా నిధులను వసూలు చేయుటకు ఏర్పాట్లు గావించబడుచున్నది. (అ.పె.)

కలకత్తా దుండగములు

6 గురు సిక్కులు చంపబడిరి

టాక్సిబండ్లు నడుచుట లేదు

కలకత్తా, జూన్ 11:—నిన్న జరిగిన గల్లంతులలో మొత్తము 6 గురు చనిపోయిరి. అందఱును సిక్కులే. ముగ్గురు ఆస్పత్రిలో చనిపోయిరి. మధ్యాహ్నమువరకు తిరిగి గల్లంతు జరుగలేదు. పోలీసువారు తగు జాగ్రత్త తీసికొని తిరుగుచున్నారు. నగరములో టాక్సిలనునపువారు చాలా మంది సిక్కులే. వీరు పని ప్రారంభింపలేదు. అందఱును పోలీసు వారిరక్షణలోనేన్నారు. వ్యాపారము కొరకుగాని సాంఠము నకుగాని నేడు విశేషముగా టాక్సిలు నడుచుటలేదు.

సి. ఆర్. దాసుగారు గల్లంతులు జరిగిన ప్రదేశములకు వచ్చిచూచుట

పిల్లల నెత్తుకొనిపోవుచున్నారనువదంతి

అబద్ధమని చెప్పట

నిన్న పట్టణములో జరిగిన గల్లంతులలో 6 గురు చని పోయిరి. 5 గురికి దెబ్బలు తగిలెను. కరయాశోద్ధమిద జరిగిన గల్లంతులో ముగ్గురు కొట్టి చంపబడిరి. ముగ్గురు వైద్యశాలకు తీసికొనిపోయిన తరువాత దెబ్బలు చనిపోయిరి.

సి. ఆర్. దాసుగారు రిపోర్టేజీములకు వచ్చి స్వయముగా చూచి, పిల్లల నెత్తుకొనిపోవుచున్నారనువదంతిని ధారమైనది నియు అబద్ధమనియు ప్రజలకు చెప్పెను. దాసుగారు వైద్యశాలలో దెబ్బలు తగినవారిని కూడ చూచిరి. దాసుగారు కలాం ఆజిద్ గారు కూడవదంతి అబద్ధమని చెప్పుచు ఒక వాఙ్మూలము నిచ్చిరి.

దీని సంబంధముననే దాసుగారు నేటి సాయంకాలమున ఒక బహిరంగసభకు అధ్యక్షతవహించును. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

మరుమకతాయం సవరణ ఓడిపోయెను

తిరువనంతపురం, జూన్ 11:—శాసనసభ (రెవ దినము) నేడు మామూలుగా దివానుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. నేడు అనేక సవరణ లుపసంహరింపబడెను. టి. కె. వేలుపిళ్ళెగారు మకతాయమునకు భిన్నముగా మరుమకతాయంతరపున తీసికొనివచ్చిన ఒక ముఖ్యసవరణ చాలనేపు చర్చింపబడి ఓటుకు పెట్టుగా ఓడిపోయెను. సభ సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆగివేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బారత శాసనసభ

బర్మా (వరోపియేతర) ప్రతినిధిస్థానము

రంగూను, జూన్ 11:—బాసీగారు రాజీనామా నిచ్చుటవలన బారతశాసనసభలో ఖాళీయైన బర్మా (వరోపియేతర) స్థానమునకు యెవ్వరినిగాని నియమించినట్లు రిటర్నింగు ఆఫీసు (రంగూను డివిజను కమిషనరు)కు గాని వేరువేరుజిల్లా ముఖ్యపట్టణములలో నుండు యెన్ రోలింగు ఆఫీసులకు గాని నియమితేడీకి తెలియకపోవుటవలన ఆస్థాన మాక్రమింపబడలేదు. ఈవిషయము యిండియా దొరతనమువారికి తెలియజేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము

రావోపిండి, జూన్ 11:—నిన్న రాత్రి అగ్నివలన 30 సాపులు తగలబడిపోయి కొన్ని లక్షలు నష్టమునచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

కెరిటోరియల్ ఫోర్సుకమిటీ

సిద్ధా, జూన్ 11:—మొదట నిర్ధారణ చేయవలసి యున్న విషయములను విచారించుట కీకమిటీయొక్క ప్రథమ సమావేశము నిన్న జరిగెను. కమిటీ నేడు తిరిగి సమావేశమై ఆగస్టువరకు ఆధునలచెనెను. (ఆ. ప్రె.)

అల్లయన్న బ్యాంకు విచారణసంఘము

సిద్ధా అల్లయన్నబ్యాంకు పరిష్కారములో నున్నది. బుధబాదలచే నియమింపబడిన విచారణసంఘమువారు నిశేధ కనుప్రకటించిరి. ఆనివేదికలో బ్యాంకువ్యవహారములనేకములు ఖండింపబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి

వర్షములు

బొంబాయి, జూన్ 11:—భరింపరానటువంటివేడిమిని కెనెలనుభవింపినపిదపబొంబాయిలోవర్షములుతొరంభమైనవి. ఈ సాయంకాల మొదలుగంటలనుండియు చక్కనివర్షము కురిసినది.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి శాసనసభ జూలై 21 వ తేదీన పూనానగరమున సమావేశమగును.

ఒక ప్లీడరుకు పట్టును తీసివేయుట

మూర్తి ప్రత్యక్షములో పాల్గొనిన వి. విద్యావేది అను ప్లీడరుకు బొంబాయి హైకోర్టువారు ప్లీడరు పట్టును తీసివేసిరి.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి తక్షణభావము

విద్యకొరకీర్త్యు గ్రాంటులు

బొంబాయి పురపాలక సంఘమువారికి విద్యకొర కిచ్చు గ్రాంటులలో తమ భావమును తెలియజేయుచు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు అనాదినుండియు తా మనుసరించుచున్నట్లుగానే మరవిషయములలో తా మేజోక్యమును కలిగించుకొన జాలమనియును, అందువలన క్రైస్తవులుగాని మహమ్మదీయులుగాని, హిందువులుగాని తామిచ్చు గ్రాంటులను మరజోధల కువయోగించిన తా మంగీకరింపజాల మనియు నూచించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అల్లాబాదు

షహరంపూరు మొహరం దొమ్మికేను

సమాప్తి నొందినది

అల్లాబాదు, జూన్ 11:—కడచిన మొహరంపండుగలో షివపురి మాండీలో జరిగిన 76 ముద్దాయాలుగల షహరన్ మొహరందొమ్మికేను 105 రోజులు విచారింపబడిన తరువాత నేడు సమాప్తమయ్యెను. విచారణలో 325 సాక్షులు విచారింపబడిరి. వాదములే 20 రోజులుపట్టెను. సెషన్సుజడ్జి కన్నింగ్ హమ్ జూలైమాసమున ప్రథమదినములనే తీర్పుచెప్పుదురు.

అల్లాబాదు పురపాలకబోర్డు

రస్తాల పేరులను మార్పుట

అల్లాబాదు పురపాలక బోర్డుసభ్యులగు పండిత గౌరీశంకరు మిత్రాగారు హేల్త్ పోస్టింగు రోడ్లపేర్లు ఆంధ్రాను హర్షిమును రోడ్లనియు తక్కిన యితరరోడ్లకుకూడ గాంధీ, లింక్ మొదలగు జాతీయనాయకులపేర్లు పెట్టవలెననియు నొక తీర్మానము నుపపాదించెదరు.

సం|| రా|| కెన్సెంఘము

భూములు రైతులనుగురించిన తీర్మానములు

సంయుక్తరాష్ట్రముల కిసాన్సంఘములో ఒక రైతు క్రింద లే ని తే కా దారు ల కు ను రై తు ల కు ను ఆక్రమణహక్కు లుండవలెనని మరొకొన్ని తీర్మానము లామోదింపబడెను. భూములు వారసత్వపు హక్కుగా వచ్చుచుండవలెను. భూమిని వ్యవసాయపు పనులకుగాక యితరపనులకువయోగించినప్పుడు తప్ప మరెప్పుడును యేరైతును వాని భూమినుండి తొలగింపరాదు. ఒకరైతుక్రిందనున్న వానిని (సబ్ లెసెంటు) మాత్రము తొలగింపవచ్చును. రయితులకు వారిపాలములను మరొకరికిచ్చివేయుటకుగూడ హక్కులుండవలెను.

రిసల్ దార్ మేజరుససారాంగారు మరణశిక్ష

నుండి విడుదల యగుట

రిసల్ దారు మేజరుససారామ్ తనజ్ఞాతినీ చంపినాడని కుమార్ సెషన్సుజడ్జి వానికి మరణశిక్ష విధింపగా అల్లాబాదు హైకోర్టు ఆక్టింగుచీఫ్ జస్టిసు వాల్సుగారును, జస్టిసు రీపుగాను ఖయిదీయి చెప్పబడిన సాక్ష్యమును నమ్మక ముద్దాయి నిరపరాధియని వానివిడుదలకు ఉత్తరువు నిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

చాకిదారులు నిద్రపోవుట

పిఠాచర్ల, జూన్ 11:—మాడుకలలో టాంకుసిటీ చాకిదారులు తిరిగి రెండవసారి నిద్రపోవుచుండగా పట్టుకొనిరి. వారిలో యిద్దరు టాంకులో నిద్రపోయిరి. ఇద్దరుదొంగలు టాంకులో ప్రవేశించి వారితుపాకులనెత్తి, చాకిదారులు వెంటపడిరి. కాని దొంగలగుంపులానికి పోయిరి. ఆదొంగలగుంపు వీరిలో నొకని గాయపరచి మరొకని చంపి వేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒక స్త్రీ పరిభవంపబడుట

విషాదకరముగు వివరములు

ఫెడరేటెడ్ మలేష్ట్రీయన్లందలి భారతీయులకుర్దశ

సి. ఆర్. నాయుడుగారు ఈ క్రిందివివరములను ప్రకటించుచున్నారు:—

కడచినవారము ఫెడరేటెడ్ మలేష్ట్రీయన్లందలి వచ్చిన మార్ ప్రజలకు ఆశ్చర్యము సంతాపము కలుగజేయును. ఒక వానీజరు ఒకభారత స్త్రీని బలత్కారముగ చెరపటెను.

సంగీ రెగల షేకు ఎస్ట్రీయ మనీజరు ఇరువురితోకలసి భారత్కు మోటారుబండిలో వెళ్లెను. కూలిపనిచేయు తెలుగు స్త్రీని బలవంతపెట్టెను. తన కొరికలకు అనుగుణ్యముగ అమె ప్రసరింపనందున ఆమెను తాడుతోకట్టి బండినందుంచుకొని తన ఇంటికి తీసికొనిపోయెను. అచ్చట అతడు తన దువ్వనంకల్లు మును నెరవేర్చుకొనెను. ఇది కడచిన మాసమున జరిగెను. ఆసమయమున ఈ స్త్రీ భర్త పనికివెళ్లియుండెను. కొంతమంది ఇతరపురుషు లచ్చట యుండిరిగాని, ఇదేకడదేశముతో అన్ని సన్మాహములలో వచ్చిన తెల్లవానిని వారు ప్రతిఘటించుటకు భయపడిరి.

ఎస్ట్రీయకూలీలు భయపడి పినాంగునందు ఇండియా ప్రభుత్వపు ఏజంటుగనున్న అరుభానందపిల్లె గారికి లెంతివార్ల సంపీరి తేను దాఖలు చేయబడెను. మానీజరు సెషన్సుకు కమిటీ చేయబడెను.

ఇదేవిధమున ఆంగ్లేయస్త్రీ పరిభవంపబడిన ఏమగునో చేరు గ చెప్పట అనవసరము. నాకు తెలిసినంతవరకు డెట్టిఫోరచర్చ ముండెన్నడు జరిగియుండలేదు. ఇట్టివిషాదసంఘటనములు అధికమైన నున సోదరీ పణుల శూచకమును కాపాడవలయునను సంకల్పము భారతీయులకు తట్టునే మో నాకు తెలియదు. ఇట్టిఅమానుషచర్యలుముందుజరుగనివిధమున నోరులేని భారతీయులను సురక్షించువారమని చెప్పకొను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పాటుపడెదరని నమ్ముచున్నాను. ఇట్టి ఘోరకృత్యముచేసినవాడు ఏ ఎస్ట్రీయన్లందైనను పనియందుండకుండునట్లు ఫెడరేటెడ్ మలేష్ట్రీయన్లందలి ఎమి గ్రేవను కమిటీవారు పనిచేయవలెను. ఇతరులకు భయము కలుగు విధమున ఇతని తగుకఠినశిక్ష విధింపబడవలెను.

సామ్రాజ్యశాసనసభయందలి జేతభ కిగల 14 సభ్యుడెవ్వరైనను ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించి సభయం జేల్ ప్రస్తావనము చేయకూడదు!

సెషన్సునం జెట్టి తీర్పు ఇవ్వబడునో ఆకురముతో ఎదురూచుచున్నాను.

కూనూరు

ట్రీనిటీ సంగీతకళాశాల

కూనూరు, జూన్ 11:—ఇచ్చటనున్న లండనుట్రీనిటీ సంగీతకళాశాలకు సంబంధించిన డిప్లోమాలను, పారితోషికములను యిచ్చు ఉత్సవము నిన్న సాయంకాలము స్టేన్సుపాఠశాలలో జరిగెను. కలనల్ యల్. యల్. పోర్టరు అధ్యక్షత వహించెను. వారి భార్య బహూచుతులు మొదలగునవి యిచ్చెను. ఇచ్చటి కాళాకార్యదర్శి ని మిస్ కె. కె. థాంసను ట్రీనిటీసంగీతకళాశాలలో పట్టభద్రురాలగుటకు యింగ్లాండుకు పోయెను. సంగీతములో పట్టభద్రుడైన లాంగుగారు హిందూదేశమంతటను ప్రథమపర్యాయము పర్యటన మొనర్చి ట్రీనిటీ సంగీత కళాశాలయొక్క అనుభవశిక్షలో పరీక్షల ఫల్గుదురు.

పితాపురం రాజాగారు పితాపురం వెళ్లి నారు. సర్ ఫర్ డమ్ జాగు ముల్గు గారు 14 వ తేదీన హైద్రాబాదుకు వెళ్లుదురు.

కర్కర సి. డి. ఏ. క్రాశ్మీను వి. సి. యస్. గారు దర్బారు సర్పి పురపాలక సంఘమునకు ఉపాధ్యక్షుడగు ఖాను సాహేబు యస్. నూమర్ సెయిటుగారికి సనదును పతకమును బహూకరించిరి.

శుక్ర కనివారములలో ప్రపంచ యాత్రచేయుచున్న విల్లీస్టేన్సు గారు స్టేన్సుపాఠశాలలో లాంతరు బొమ్మలను ప్రదర్శింపుచు రెండు ఉపన్యాసముల నిచ్చుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పోర్చుగీసు వైమాకులు

యాపానుచేరిరి

రంగూను, జూన్ 12:—పోర్చుగీసు వైమానికులు నేడు దయము 10-20 నిముషములకు యాపాను చేరినట్లు రంగూను పోర్చుగీసు శాంసలుకు తెలివచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

తిన్న వెల్లి జిల్లా పోస్టుమెనునభ:— తిన్న వెల్లి జిల్లా తహసీల్దార్ల ప్రభుత్వం 15. సర్వేయర్ల గారి అధ్యక్షతన తిన్న వెల్లిలో జూన్ 15 వ తేదీన జరుగును.

మదరాసు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము:— జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘం సభ శనివారము 14-వ తేదీ 6.30 గ. మహానభావంతరమున జరుగును. లెక్కలు జూన్ తొమ్మిది, తేదీనున్న కార్యక్రమము మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును.

కాలక్షేపము:— శ్రీ పాండురండ్ భాగవత కథా ప్రసంగసభ వారి యాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ పండిత శతగోపాచారిగారు (శ్రీరంగం) దేవీవివాహ కథాకాలక్షేపమును అదివారం 15 వ తేదీ సాయంత్రము 4-15 గంటలకు 100 త్రయంపై మొదటిది జారీ అవుతున్నది జరిపెదరు.

రాకపోకలు:— గా. వ్యా. సర్ కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు నిన్న రాత్రి మాట్లాడుతూ జోయి. క్రిష్టియను కాలేజీ గణితశాస్త్రోపాధ్యాయులు ఇ. బి. దాసుగారు నేటి ఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు సామాజ్య కాసనశివండి నేకు విచ్చేరిరి.

ఆయుధముల లైసెన్సు:— నాకాశాఖయందు డి. ఎస్. సి. గల విరుదు 1920 సం. జనవరికి ప్రారంభమైనది 1924 జనవరి 31కి వారివద్దనున్న ఆయుధములు జీవితకాలమువరకు ఉంచుకొనుటకు లైసెన్సు ఉచితముగా నీయబడునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. వారు 1924 నవంబరు 3 వ తేదీలోపున దరఖాస్తు తెట్టుకొనవలెను.

డిప్టీ కలెక్టరుల మార్పులు :— క్రిష్ణజిల్లాలో ఎ. ముద్దూర్ డిప్టీ కలెక్టరుగా నన్ను పి. వెంకట క్రిష్ణారావు పంతులుగారిని అచ్చటనే స్వ. ముద్దూర్ పంతులుగారిని ఉద్వేగిగా నియమించిరి.

క్రిష్ణజిల్లాలో డిప్టీ కలెక్టరు ఎ. ముద్దూర్ పంతులుగారి కి 2 నెలలు సెలవివ్వబడినది.

మరొక చోటి:— ఫోర్టు సెంటు జార్జిలో భోజన గృహమునుండి 30 చాకులు 5 టేబులుగట్టలు దొంగిలించిన నేరముక్రింద సబుజన స్పెక్టరు ఆర్. గుమ్మము అను నాకడుగుదొంగు జైలును. వాటి ఉపయోగం భోజనానంతరము అన్ని వస్తువులు సరిగా నున్నట్లు భోజనశాలలో దొంగిలెక్కించి జూచెను. కాని మధ్యాహ్నము ఫలహార సమయమున గదితలుపు తీసియుండుట గాంచి లోన వస్తువులెక్కించి పోయిన వాటిని గూర్చి పోలీసువానికి రిపోర్టు చేసెను. సబుజన స్పెక్టరు వస్తువులను జూచి దొంగను గుర్తించెను.

రైలులో దొంగతనము

(ఎన్కూరు పోలీసుకోర్టు)

పోలీసు సబుజన స్పెక్టరు సంతానగారు పెరంబూరు కాపురమున రామస్వామి, ఆయన భార్య మరియు నలుగురుపై బెజవాడ బంగారం దొంగలనులముగ రూ. 18000 అపహరించి రను నేరమునై నిన్న ఎన్కూరు పోలీసుకోర్టులో కేసు దాఖలు. ఫిబ్రవరి 20-వ తేదీన చిన్న రైల్వే యను నోకడు రూ. 18000 విలువగల కరెన్సీ నోట్లలో అర్ధభాగములను దగ్గరనుకొని రైలులో బోటుమండగా బెజవాడ బంగారం మధ్యను దొంగిలించబడినవి. ఆయన వెంటనే బొంబాయి అక్కాం పెంటు జనరలుగారికి యితర ప్రభుత్వాధికారులకు తెలియజేసి తన నోట్ల సెంటరులు చెలిపి తనకు రుజువులు జూపగా నోట్లు విలువ ఆయనకు యివ్వించిరి. పిదప పోలీసు సబుజన స్పెక్టరు విచారణ జేయుచుండెను. ముద్దూర్ పోలీసు నోట్ల సెంటరులు గలవాటిని కొన్నింటిని చీరాలలోను తిరువల్లూరులోను మార్చి నగదు గాకొనినట్లు తెలిసెను.

కేసు 20-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

గాంధీ పూజా నిధి

శ్రీ బాలగంగాధరతిలకు పుస్తకాలయ విరాళములు

ర్యా లి

1. లక్ష్మవరం కాపురములు మ.రా.శ్రీ మునుమూరి వెంకట్రాజుగారి తమ్ములు పీఠారామరాజుగారికి యాగ్రామ కాపురములు మ.రా.శ్రీ కల్లపల్లి నర్సరాజుగారి కుమార్తె వెంకటసుబ్బమ్మగారిని యిచ్చి జరిగించిన వివాహసందర్భమున యుభయలతరపున గాంధీపూజానిధినిమి తము ఇచ్చినవిరాళము రూ. 24-0-0
- శ్రీ బాలగంగాధర పుస్తకాలయమునకు 8-0-0
2. ములపర్రు కాపురములు మ.రా.శ్రీ బంధకవి వెంకట రామారాయుడుగారి కుమార్తె హరిసర్వోత్తమరావుగారికి మా గ్రామకాపురములు మ.రా.శ్రీ విన్నకోట నారాయణమూర్తి గారికొమార్తె సత్యవతిదేవిని ఇచ్చి జరిగించిన వివాహసందర్భమున ఉభయలతరపున పూజానిధినిమి తం యిచ్చిన విరాళము 8-0-0
3. పిప్పర కాపురములు మ.రా.శ్రీ యందుకూరి బంగా రాజుగారి కుమార్తె సత్యనారాయణరాజుగారికి యాగ్రామ కాపురములు మ.రా.శ్రీ దాట్ల బంగారాజుగారి కుమార్తె నూ రాయమ్మను ఇచ్చి జరిగించిన వివాహసందర్భమున ఉభయల తరపున పూజానిధినిమి తము ఇచ్చినవిరాళము 4-0-0
- శ్రీ తిలక పుస్తకభాండాగారమునకు 2-0-0
4. యాగ్రామకాపురములు మ.రా.శ్రీ వెంకట్రాజు గారి కొమార్తె సోమరాజుగారి వివాహకాలముందు పూజానిధి నిమి తము యిచ్చినవిరాళము 1-0-0

విన్నకోట వెంకటరత్నము శ్రీ బాలగంగాధరతిలకు పుస్తకభాండాగార కార్యదర్శి.

గవర్నరు

మై సూరుకు వెళ్లెను

ఉదకమండలము, జూన్ 18:— చై కాం పెంసు గోస్వేస్, ఆనరబుల్ సెక్రెటరీ గోస్వేస్ ఆనరబుల్ మిసెస్ బాల్ ఫోర్, లెఫ్టినెంట్ కలెక్టర్ బాల్ ఫోర్ (మిలిటరీ కార్యదర్శి) స్వీట్సు (ప్రయత్నము సెక్రటరీ) గార్లతోను తనవద్ద నుండు యితర సభ్యులతోను కలిసి గవర్నరు మైసూరుకు వెళ్లెను. గవర్నరుగారు పరివారమును తిరిగి సోమవారమునాడు ఉదకమండలమునకు వత్తురు. వారానరంజితి బాగుగానున్నయెడల గవర్నరుగారు సోమవారము 28 తేదీన హైద్రాబాద్ కి స్క్వి-ముయెక్కు ప్రదేశమును చూచుటకు హైకారానిటీవతనమువద్దకు పోవు నని తెలియుచున్నది. ఆనరబుల్ సెక్రెటరీ, రామస్వామి ఆయ్యగారు గవర్నరుగారి వెంట పోవుదురు. (ఆ.ప్రె.)

దొంగలించబోయి మరణించుట

బర్మా ఆయులు కంపెనీలో కెరసనాయిలు గొట్టముల నుండి చమురు దొంగలించుటకై 11 ఏండ్ల వయస్సు గల వాలుడు పట్టు అను వాడు బుధవారము రాత్రి రాయపురం నీచికి పోయి గొట్టముల దిగువను చమురు నిలువ జేయుటకై 6 అడుగుల గొయ్యి త్రవ్వెను. గో తి లో నుండి చమురు తోడుటకై లోపలికిగను. మైమండి మున్ను పెల్లలపడి వానిని కప్పివేసెను. ఊషిరి తిరుగక చచ్చెను. పోలీసువారువచ్చి దొంగిలించ ప్రయత్నించినగాని కార్యము లేకుండెను.

అమెరికను డిప్లొమెటులు

రంగూను, జూన్ 12:— “ప్రీమియర్” “సెక్రెటరీ” అను అమెరికను డిప్లొమెటులు నేటి సాయంత్రము 4-30 నిమిషములలో రంగూను హాల్లోనికి వచ్చెను. మూడవ పోర్చుగీసు ప్రెమియర్లు లెఫ్టినెంట్ కాబియో. నుంగ శి వారము వాడు రంగూను వచ్చి ఆది న మచ్చట నుండి ను. అప్పుడు పోర్చుగీసు కాంసులు డాక్టరు ఎ. యం. డి. పాజుగారింట్లో ఆతిథ్యము పుచ్చుకొని యాయుధమున సింగపూరుకు వెళ్లెను. అచ్చటి నుండి హంకాంగుకు పోవును. (ఆ.ప్రె.)

విజయనగరపుర జాతీయోపసంఘము తాలూకు 1924 సం. మే నెల కాంగ్రెసు ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (కాంగ్రెసు శాఖ)

ఆదాయము		రూ	అ	పై
గతనెల నిల్వ		18	15	0
సెలవారీ చందాలు		28	0	0
సభ్యులచందాలు		1	0	0
తిలక నిధి వసూలు		6	8	6
గాంధీ పూజానిధి		0	4	0
ఖద్దరు విరాళంపై బడులు		20	0	0
		69	11	6

వ్యయము		రూ	అ	పై
కార్యస్థానము		57	1	7
తీర్థములు		37	8	0
ఇంటి అద్దె		15	0	0
ఆంధ్రప్రదేశ్ చందా		2	2	0
తపాల విల్లలు		0	5	0
బిల్లరఖర్చులు		2	2	7
		57	1	7
ఖద్దరు విరాళం తీర్చినది		12	0	0
చితా నిల్వ		0	9	11
		69	11	6

కలబరిగె నర్సింగరావు కార్యస్థానపు వ్యవహార 5.6.1924

విజయనగరపుర జాతీయోపసంఘము తాలూకు 1924 సం. మే నెల ఖద్దరు ఆదాయవ్యయ పట్టిక ఆదాయము

ఆదాయము		రూ	అ	పై
గతనెల నిల్వ		90	5	5
గతనెల కోశాధికారి (కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు) వద్ద నిల్వ		900	0	0
బట్టలు అమ్మకం		250	1	0
ఖద్దరు నిధి		1	8	6
కాంగ్రెసు సంఘమునుండి		12	0	0
		1258	14	11

వ్యయము		రూ	అ	పై
శ్రేణుకూలులు		68	11	0
రంగు ఆద్రకం కూలులు		1	4	0
నూలు కొనుబడి		331	7	5
కాంగ్రెసుసంఘముకు బడులు		20	0	0
ప్రత్తి కొనుబడి		4	0	0
కోశాధికారి (కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు) వద్ద నిల్వ		700	0	0
చితానిల్వ		183	8	6
		1258	14	11

కలబరిగె నర్సింగరావు కార్యస్థానపు వ్యవహార

మోహనీ తైలము

5 తు. నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0 శ్రీపురుషులు వాడుకును మోగమైనది.

ఇదియనోపకరణము తేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదొంగులొక్క గ్రంథులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. నుండదుల మోహలాభిజ్ఞములకు ప్రాపకు కరులును మనోహరముగ జెంచి కాపాడును. ఈతైలమునంతకల రమణీయముగ నువాసన చెప్పులవికాదు. తలకురాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుమాడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోచుండును పుట్టినివ్వడు. దీనియందు మనోహరముగ నువాసన స్పష్టములను చేర్చి తియారుచేయించి తేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడని యుత్తము. వేయేలకసాపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అమ్మతాండవండిపో, మదరాసు. బొంబాయి.

మైసూరు ప్రతినిధులసభ

రెండవనాటి చర్య
(స్వకీయవిలేఖరి)

మైసూరు, జూన్ 10:—దివానుగారి అధ్యక్షతకీంద
శేషు సభ 12 గం. ప్రారంభింపబడెను. శ్రీ. శ్రీనివాసరావు
గారు, ఎం. ఎస్. హాజీకరుగార్లు గా. ప్రేక్షకుల స్థానముల
నలకరించిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడు హుమీజా హుస్సేనుగారు పీఠుకొడు
లో 75 వ సెక్షను సవరింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి. ఇండియన్
పీఠుకొడు ఆచరణయందున్న అన్ని రాష్ట్రములలోను 75 వ
సెక్షను క్రింద 3 క్లస్సిఫికేషన్ యుండవలెను గాని మైసూరు
లో లెక్కవేరైనది (బ్రిటిషుఇండియాలో సెక్షన్ 75 యుండ
కూడదని నుడిచి. కావున మైసూరునందు ముఖ్యముగా 75
సెక్షను సవరింపవలెనని నూచించిరి. ఎ. ఆనంతయ్యగారు బల
పరచిరి. తీర్మానము అంగీకరించబడెను. మైసూరుప్రేటలైఫ్
ఇన్స్పెక్టరుగూర్చిన ప్రతిపాదన ఆమోదింపబడెను. మైసూరు
ముజారియా రెవ్యూలీషను, అను మకములు దేవాదాయము
పరిపాలనగూర్చిన చట్టముపై డిస్ చర్చ జరిగెను.

ఇప్పటివరకు ముఖ్యము, దేవాలయములు ప్రభుత్వము
వారి సహాయము లేకుండా తమంతామే వ్యవహారములు సంతృ
ప్తికరముగ జరుపుకొనుచుండుటచే యిప్పటిచట్ట మనవరమని
హాజీకరుగారు ప్రస్తావన గావించిరి. ప్రభుత్వమువారు మకము
ల ఆంతరంగిక విషయములతో జోక్యము కలుగ జేసికొనుట
లేవనియు యిట్టిచట్టము లేకున్నచో విచారణకర్తలను బంపు
టకు వీలుండవని రెండవప్రభుత్వసభ్యుడు కె. ఆర్. శ్రీనివా
సయ్యంగారు చెలిపెను. మకములలోను అధిపతులు ధనాంధ
తచే చాల ఆక్రమముల గావించుచున్నారనియు, సన్మానిరూప
మున చాలాకారకర్మలొనర్చి ప్రజలసమక్షము వృధాగా వెచ్చిం
చుచుండెడి నియు, యీ చట్టము గావించుటకు
చాలకాలమునుండి యేర్పాటులు జరుగుచుండుటచే మ తా ధి
పతులు మరళకర్మములపాటించునట్లు జేయుటకై యీ చట్ట మా
వశ్యకమని శ్రీనివాసరావుగారు నుడిచిరి. మకముల పై విష
యములలో మాత్రము ప్రభుత్వమువారి అధికారముండవలెనని
యు, మతాధిపతులుగా నియమింపబడువారి అర్హతగూర్చి
వారే నిర్ణయింపవలెననియు సంజెప్పగారు తీర్మానమును బల
పరచిరి.

మహమ్మదీయ మతసంస్థలగూడ యీ చట్టమునకు లో
బడియుండవలెనని అబ్బాసు ఖానుగారు నెలవిచ్చిరి.

మైసూరు పితామహుడగు ఎం. వెంకట క్రిష్ణరావు
గారుకూడ చట్టముండవలెననియే చెలిపిరి. మకములు సరిగా
పరిపాలింపబడలేదనియు, ఒక మతము నం
దు సరియైన తక్కు లుంచకుండుటచే
12 లక్షలు వచ్చెననియు, యిట్టిపథమున ప్రభుత్వ
మువారిజోక్యములేనది మతాధిపతులు సమ్మాయిషి దెలుప
రుగావున ప్రభుత్వమువారి చట్టము గావించవలెననియు చెలిపిరి.
పిదప ఓటునకరంగా తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదింప
బడినది.

పిదప ఇన్స్పెక్టర్స్ చట్టము, మైసూరు కువ్వకోగల చ
ట్టము మున్నగువి అంగీకరింపబడినవి.

అంతట సభవారు ఘటవారమునకై లేచిరి.

ప్రతికాచటము

3 గం. ముద్రాచట్టముచర్చింపబడెను. సభలో 187 సభ్యు
లుండిరి. అందు బ్రాహ్మణేతరుల సంఖ్య అధికము హంజాహు
స్సేనుగారు చట్టమును చదివి వినిపించి ప్రతికా సంపాదకులు
గూడ అన జ్ఞ బడయవలెనని చెలిపిరి. ఈచట్టము ప్రతికా
చార్జింగ్ ట్రైముల నరికకట్టుచుండుటచే
అంగీకరింపరాదనియు ప్రతికలు యెక్కువగా లేని ఈరాష్ట్ర
మునందెట్టివనపరమనియు దీనిచే నెదుర్కొనబడు నేరములకై
1931, 124 సెక్షనుల గలవనియు జెప్పి క్రిష్ణరావు, ఎం. వెం.
క్రిష్ణయ్య, శ్రీనివాసరావుగార్లు చట్టమునిరసింపిరి.

ప్రతికాగనన జేరేసేసంబడిది. దాని గౌరవమును హా
జీకరు భావ్యముగాను. అల్లుజేసినచో సంస్కరణల కగౌరవ
ము గలుగునని బయ్యన్నగారు బలికిరి.

ప్రతికాస్వారంత్రము లేకుండజేసినచో ప్రభుత్వోద్యో
గ నిరంతరత్వము హెచ్చిపోవుననియు, వారి అవచారము
నాకెదుర్కొనవలెనని ప్రతికలేయనియు, ఇదిలేకున్నచో అనా
లరము ప్రబలిపరిపాలనా సౌష్ఠ్యము
నాను గావున యీచట్టము ప్రవేశపెట్టుటకున గొప్పనష్టము
నెదురి నరసింకరావుగారు చెలిపిరి. ఇంకను చాలమంది
లెద్యనమునకు ప్రతికలముగా చెలిపిరి. అబ్బాసుఖానుగారు,

చాలమంది బ్రాహ్మణేతరులు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి.
తీర్మానము 108 అనుకూలమున 79 ప్రతికూలమున
ఆమోదింపబడినది.

అంతట సభ నాటికి ముగిసెను.

రెండవనాటి చర్య

మరునాడు 12 గం. దివానుగారు బడ్జెటుచర్చజరుపుటకు
గల నిబంధనలను జదిపిరి. కోటలా, పింఛనులు మున్నగువిషయ
ములగూర్చి సమృద్ధి నొసగుటకై ప్రశ్నింకగూడదని అందు
గలదు. అబ్బాసుఖానుగారు ప్రభుత్వమున ఉపన్యసించిరి.
ఉద్యోగముల ఖర్చులను తగ్గింపవలెనని నూచించిరి. చాల
మందిసభ్యులు, వ్యవసాయము, విద్య, పరిశ్రమలు, ఆరోగ్య
విషయముల యెక్కువగా వెచ్చింపవలెనని నూచించిరి. అనా
డేవియు విశదము తీర్మానములు గావించబడలేదు. మరు
నాడు జరగవచ్చును.

విద్యాశాఖ తనిఖీ యుద్యోగు

గవర్నరుతో చెప్పకొనుట

శాసనసభ్యులతో చెప్పకొనుటకని గవర్నరు చెప్పకొ
నటానింగు, జూన్ 12:—తమ ప్రాతినిధ్యములకు కానవ
సభవారు ఓటు చేయకుండుటచే నోటీసులో నున్న విద్యాశాఖ
తనిఖీ యుద్యోగులు నేటి యుదయమున గవర్నరు
తో చెప్పకొనిరి. కాన్నిల ఓటుప్రకారము తీసివేయవలెనని
వాదనందలి తీసివేసిన యెడల విద్యాసభ్యుల తీరరానినష్టము
గలుగునటలలో వారిలో నేకభేదించుచున్నా ననియు కాని
తానేమియు చేయజాలననియు గవర్నరు బయలుపెట్టెను. విద్యను
ప్రజాంత్రకాభివృద్ధికి తనిఖీదారుల గ్రాంటును రు 74880
నుండి రు 111600 వరకు కాన్నిల తగ్గించినప్పుడు దానికి తగి
నట్లుగా మనుష్యులను తగ్గించుటకై ప్రభుత్వ మేమియుచేయ
జాలదని గవర్నరు చెప్పెను. 26 గురు జిల్లా యినస్పెక్టరులతో తమ
తీర్మానమును కానవసభవారు తిరిగి ఆలోచింపక పోయినట్లు
యిన విద్యావిషయమున ఆకలందరికొనకలెను. సహాయార్థమిచ్చు
గ్రాంటులను పంచిపెట్టుటకన్న చేయవలెనని. వైస్రొవిద్య
రక్షించుటకు ఆయాప్రజలతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిపి
తెలుసుకొన్న సమాచారము నలన జిల్లా బోర్డులు వారివారి యిన
స్పెక్టరుల సేవరచుకొనవలసి వచ్చును. ఈ కష్టము లన్నింటిని
తప్పించుకొనుటకు ఒక్కటే మార్గ మున్నదనియు, అదేదనగా,
యీ ప్రతినిధిసభయే గా వచ్చినసభ్యులు, కానవసభలో నున్నతమ
నియోజకవర్గ మనుష్యులతో చెప్పకొనుటయే యనియు గవర్నరు
గారు చెప్పిరి. (అ. వె.)

టారిఫుబిల్లు

టారిఫుబిల్లుకు విశేషప్రతిఘటనగూర్చి పండిత మో
తీలార్ నెహ్రూగారు చేసినట్టియు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి
నట్టియు సుదరణకు బ్రిటిషు కార్మికుల తరపున యన్. సకలత్వా
లాగారు బలపరచుచు యిచ్చిన తిండిని గూర్చి భారతకానసభ
సభ్యుడగు చమన్ లాల్ గారు చెప్పుచున్నారు. ప్రభుత్వసహ
యములన బ్రిటిషు పెట్టుబడి దారులు హిందూజాతీయులతో ఉ
క్కుపరిశ్రమప్రారంభింతురనియు ను అందుకలన గ్రేటుబ్రిట
నులోనివిద్యోగము యెక్కువగుననియు భయపడుచున్న బ్రిటి
షుకార్మికుల భయమును మోతీలార్ నెహ్రూగారి సుదరణ తగ్గిం
చునని సకలత్వాలాగారిభి ప్రాయ మిచ్చుచు న్నారు. నరియు యీ
వ ర ణ ను ఒ ప్ప కొ ని న యె డ ల
టారిఫుబిల్లుకు బ్రిటిషుకార్మికు లభ్యంతరము చెప్పరని పీఠ
చెప్పుచున్నారు.

స్వదేశసంస్థానాధీశుల వచ్చేసభ సమయమునెల్లా ఢిల్లీ
లో జరుగును. తేది యింకను నియమింపబడలేదు.

అగ్రా కలకత్తల నడుమనున్న తంతులకు రుపాయలన
వచ్చు కలిగెనని తెలియుచున్నది. (అ. వె.)

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

నామరేఖరథ రై సాత్తు ఎంకాకి చెందవలెను?

తిరువాన్కూరు, జూన్ 12:—కానవసభయొక్క 4వ
సటి సమావేశము సేద ముఖాలుగా ప్రశ్నితరముతో
ప్రారంభమయ్యెను. అందు కొన్ని వైకంసత్యాగ్రహమునకు
సంబంధించినవి అడుగబడెను.

నామరేఖరథ రైయొక్క సాత్తు యెంకాకి చెందవలెనను
ప్రశ్న తరువాత ఉత్తరముతో చర్చింపబడెను. ఇంకను
రెండుదినములు సభను జరుపువలెనని అట్టికేమను పెట్టుకొనబడి
నను అది గ్రాంటుచేయబడలేదు. బిల్లులో మిగతాభాగము
వచ్చే సమావేశమునకు ఆపివేయబడెను. (అ. వె.)

ఆంధ్ర నాటక పరిషత్తు

సాహిత్యసభాధ్యక్షులగు శతావధాని
కాశీ కృష్ణమాచార్యులుగారి యభిప్రాయములు
(సంభాషణ)

ప్ర:—శేషురు, నాటకరచనమున పూర్వలాక్షణికుఁ నను
సరింపవలె నందురా?

ఉ:—ఈ ప్రశ్నకు పూర్వనాటకకవులే సమాధాన
మిడిరి. మురారివంటి పూర్వాచారపరాయణులు గూడ, నట్టి
నిబంధనల అనుభవముగనే గ్రహించుటయే దానికి తార్కా
ణము. పూర్వకాలము, పూర్వలాక్షణికులే యెల్ల పుడును ప్రపం
చమును కాసింపవలెనన్న, పూర్వకాలముతోనే ప్రపంచ మంత
రింపవలసియుండెడిది.

ప్ర:—సంస్కృతనాటకములెల్ల నిర్దుష్టము లనువాదము
చెల్లునా?

ఉ:—లక్షణగ్రంథములలో 'దోష' (పక్షరణ) ముందు
టయే, సంస్కృతగ్రంథముల గలదోషములకు నిదర్శనము. సం
స్కృతముననున్న విషయమెల్ల నిర్దుష్ట మనుకొను భక్తి నా
కింకను కుదురలేదు.

ప్ర:—నాటకములు నీతిబోధకములుగ నుండవలెనని
మీ అభిప్రాయమా?

ఉ:—నీతిబోధకములుగ నుండుటెట్లున్నను, నీతిబా
హ్యములుగ నుండగూడదని నాయుద్దేశము. కాకుంథలమున నీతి
బోధ యెచ్చటగలదు? అట్లే అనేక నాటకముల నీతిబోధ కని
పించకపోవచ్చును.

ప్ర:—పాత్రధారి తాను ప్రదర్శించు నాయకునితో
తాదాత్మ్యము నందడగునా?

ఉ:—తాదాత్మ్యము నొందినవాడు తిరిగి మనవాడు
కాజాలడు. వాని తాదాత్మ్యము, ఆహార్యము.

ప్ర:—పోనిండు. ఆహార్యజ్ఞాన మనుటకన్న నద్దానిని
భ్రమార్త్యక మనవచ్చునా?

ఉ:—భ్రమయన్న, భ్రమనాశకముగు బాధకారణమును
నిరూపింపవలసి యుండును. అశ్చిహాసపత్రజ్ఞానము నుదయింప
జేయుకారణమును నిరూపించిననే గాని భ్రమ యనజెల్లుదు.

ప్ర:—నటునకు ఇష్టసిద్ధియం చేయనిదర్శనము?

ఉ:—సామాజికునియం దుచ్చవించు సజాతీయరసాను
భవమే, నటునకు నిదర్శనము.

ప్ర:—ప్రదర్శింపబడు ప్రతిరసమును, ఆనందముగ
గ్రహింపబడవచ్చునా?

ఉ:—అట్లేన్నటికిని కాదు? హరిశ్చంద్రునియవధి తిలకిం
చినవాడుగాని, పటాణిదురంతమును గాంచినవాడుగాని, తక్ష
ణమున నానందము ననుభవించుచున్నా డెట్లు నావంటివాని
యనుభవమునకుమాత్రము దూరము. ప్రేక్షకునియందు సజా
తీయరసానుభవమును కలిగించుటయే యానంద హేతువుగ
గ్రహించుటయందు నా కభ్యంతరములేదు.

ప్ర:—కవి, నట, చిత్రకారుల ప్రవృత్తియం చేమైనను
సాహిత్యము గలదందురా?

ఉ:—కవి తాను దర్శించి, యనుభవించు ప్రకృతిపురు
షుల లీలను కేబలరూపమున చిత్రించును. చిత్రకారుడు, రూప
కైభవము ననుకరించును. నటుడు, చేష్టానుకరణమొనర్చును.
శివుడు తా గాంచు సర్వము ననుకరింప యత్నించునట్లే ప్రకృతి
శివునకు కవి, ప్రకృతివిలాసము ననుకరించుటయందు, నిర్వాన్త
జానందమును బొందును.

ప్ర:—కవిసృష్టి యన నేమి?

ఉ:—సామాన్యమానవునిదృష్టిగోచరము కాని, ప్రకృతి
మాత్మ్యముల భావనాచమత్కృతిని గని, చిత్రించువ్రతిభయే
కవిసృష్టి.

సంగీతముయొక్క స్థానమునుగురించిన సంభాషణ ముం
దు ప్రయోగపడును.

సకేవము.
(ఒక విలేఖరి)

మోకల్ రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిలు

పాట్నా, జూన్ 12:— ఈకాన్సిలులో లెఫ్ టెనెంటు
కలార్ డిల్లియం కిల్లుగారు రాజీనమృతులన వారి స్థానే కా
కాగ్యుచాముల యన స్విక్టరు జేరలం లెఫ్ టెనెంటు కలరర్
దర్శియు. టి. ఫిలిలేషుగారు నియమింపబడిరి. (అ. వె.)

వైకంఠాగ్రహము

శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలచారిగారు ప్రకటనము

వైకంఠాగ్రహము చురుకుగాజరుచున్నది. కలం టేబులు మున్నగువారు 150 మంది వైకంఠాగ్రహమును గూర్చిగా వలంట్టియలుగా చేరుగోరువారిపేరులను నమోదుచేసి ఆరసరముకలిగినపుడు వారిని పిలిపించెదట ఇపుడు పేరులు మాత్రమే నమోదుచేయబడెను. ఇపుడు ధనసహాయ మత్యవరము. ఆరునెలలవరకును సత్యాగ్రహమును సాగించుటకు మనము సంసిద్ధులము కావలెను.

శ్రీనారాయణగురుస్వామిలు వైకంఠాగ్రహము వికారమునకు ఆశ్రమమును సత్యాగ్రహసంఘమునా దుపయోగించుట కనుమతించిరి. యోగం నాయరు సభలకొరక చటచేయబడినకాలలను గూడ సంఘమువారి కొసంగిరి. వలంట్టియలు మంచియనుముల నేర్పరచిరి. ఆశీర్వాదమున నిపుడు నిర్వాణవిధానమునం దన్నికాఖిలశ్రీమతులను బాగుగా జరుగుచున్నవి. రాట్టములమీద నూలు వడుకుటయు ఏకులుచేయుటయు తీరుబడిగలపారికందరికినిముఖ్య కర్తవ్యమైనది. యువకులు సత్యాగ్రహస్థానమువద్దనున్న పుడు లేకు విధిని నెరవేర్చుట ఆశ్రమములో నూలువడుకుదురు. పొడిని గూడ నేర్పుచున్నారు. ఆశ్రమములో తుడుచుట, కడుగుట, వంటచేయుట మున్నగుపనులనున్ని టినియుములేచేసెదరు. సత్యాగ్రహస్థలమువద్దగూడ వానలేనపుడు రాట్టమునై నూలువడుకుచుందురు. శివమునకు 120 రూపాయలు ఖర్చుపడుచున్నది.

అస్పృశ్యతను తొలగించుటకే వైకంఠాగ్రహము జరుగుచున్నది. అస్పృశ్యత దక్షిణదేశమునందంతటను కలదు. ఈసత్యాగ్రహమువలన కొంతవర కనుకూలము కలిగినది. గాన నెల్లవారను సహజము చేయు టవసరము. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రములలో పనిచేయు వారందరును ధనమును సమకూర్చి వైకంఠాగ్రహాశీర్వాదమున నున్న కొకాళికారి గోవిందచనారావు గారిచేరవంపగోరెదను. ఒక్కొక్కతాలూకానుండి కనీసము నూరు రూపాయలవైన పంపవలెను. దేశకళ్యాణమునందు నమృతము కలవారందరును ధనసహాయము చేయగోరెదను అని శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలచారిగారు నిన్న 12 వ తేదీని నేలమునుండి ఒకవిజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి.

కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

నిన్న సీసభ వైకంఠాగ్రహజరుగవలసియుండెనుగాని వర్షమువలన హెచ్చుమంది రాజాలకపోవుటచే జరుగలేదు.

అస్పృశ్యతానివారణ సంఘసభ

ఈసభ కొచ్చిలో సత్యాగ్రహశ్రమమున జరిగినది. సత్యాగ్రహమును సాగించు విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. పింఛే భారతనిమ్నజాత్యుద్ధరణ సంఘము) శివప్రసాదుగార్లు నేడు కల్లికోటకు వెళ్లిరి. నేను దేవాలయముగోడ్డులకు వెళ్లగా ఎవరును అడ్డుచెప్పలేదు. బ్రహ్మసమాజమున చేరినను నిమ్నజాతులను రాసియ్యమని పోలీసు సబుయిన స్పెక్టరు తెలిపెనని పింఛేగారు నుడిచిరి. రామునిమీసను మాధవను నాయదుగార్లు సభకువచ్చి మరల కల్లికోటకు వెళ్లిరి. (అ|| ప్రె||)

తారకేశ్వరము

నచ్చిదానందస్వామిని హుగ్లి జయిలుకు పంపిరి

11 వ తేదీని చెరసాలకు తీసికొని పోవుచున్నపుడు శచ్చిదానందస్వామి మూర్ఖులైన. ఆయనను వైద్యశాలకు గొని పోయిరి. నాటిరాత్రి స్మృతిపచ్చినది. పిమ్మట నిన్న 12 వ తేదీని హుగ్లిచెరసాలకు పంపిరి. నిన్నఉదయమున దేశబంధు దాసుగారు సెరంపురు వెళ్లి అచట బహిరంగసభలో నుపన్యసించిరి. నిన్నజరిగిన చిర్యలను బట్టియైన బహిరంగదరును మేల్కొంచి సోమరితనము మాని సత్యాగ్రహమును కొనసాగింతురని నమ్మెదను. సత్యాగ్రహమును సాగించుటకు రెండుమాడు కోజులలో నాకుమారుని పంపెదను. అని దాసుగారు నుడిచిరి.

మత కలహములు

మాంఘీరులో జరిగెను

11 వ తేదీని మాంఘీరులో వహమ్యుడీయులును అర్య సమాజమువారును మతవిషయములను గూర్చి చర్చించుచుండగా తగవు ప్రారంభమైనది. రాత్రిను కర్రలను విసరుకొని కొట్లాడిరి. కొందరికి గాయములు తగిలెను. అ|| ప్రె||

బాపరు ఆకాలికేసు

నిన్న 12 వ తేదీ విచారణ

జూడవ అప్రూవరుసాక్ష్యము జరిగినది. "రామనారాయణసింగు దేశ్మోహిగాన నరసింహపురంబునని కాంతాసింగు నుడిపెను. లాబుసింగు పోలీసువారి గూఢచారిగాన కున్తీపంజుమనకు చెల్లి నేను అతనిని పిస్తోలుతో కాల్చించితినిని ధానాసింగు తెలిపెను. మరియొక నెలకు ధానాసింగు నరస్థుడనీరి. అపుడతడు నిజమంతయు తెలిపెను. నన్ను కున్తీపంబునని నేను పోలీసుయొద్దోగల నెజిని కొరలేదు. మొదట నాకుబాపరు ఆకాలికేసు అభిమానములేదుగాని నానానాపాత్యలుజరిగిన పిమ్మట నాఅభిప్రాయము మారినందున వారితో కలసిపనిచేసితిని. నేను పాత్యచేసియున్నచో అప్రూవరుగానుండియుండను" అని యాసాక్షి చెప్పెను. పిమ్మటనాల్గవఅప్రూవరుసాక్ష్యమిచ్చెను. "నేను చాలకాలము నేనలోనుండి పిమ్మట కృష్ణసింగుగారి యువనాస్థానమున వినబోతిని. ఆయన అసహాయోద్యమమును గూర్చి తెలిపెను. నేను నేనను మరల ఆకాలికేసుని. కృష్ణసింగు కొరినందున బాపరులలో చేరితిని" అని యాసాక్షి చెప్పెను. (అ|| ప్రె||)

శ్రీ యుత మద్దూరి అన్నపూర్ణ

య్యగారు

నేడు చెరసాలనుండి వదలిరి

రాజమహేంద్రవరమున కాంగ్రెసు పత్రికకు ప్రభువు మున కంపాడుకుగా నుండిన శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని నేడు ఉదయము 8 గంటలకు రాజమహేంద్రవరము నెంట్రిలు జయిలునుండి వదలిరి. చాలమంది కాంగ్రెసు వారును మిత్రులును అన్నపూర్ణయ్యగారి వెనుకటి శిష్యులును జయిలు గుమ్మముకడకేగి అన్నపూర్ణయ్యగారిని పుష్పమాలాలంకరించి గాంచిరి. ఆయన చాలనీరసముగా నున్నారు. 10 పానులు తగ్గిపోయెను. నేడు సాయంకాలము బహిరంగసభ జరుగును. (తంలివారి)

మెయిలు స్త్రీమర్దు

బొంబాయి, జూన్ 12:—5 వ తేదీన లండను తలాలతో బయలుదేరిన "మేసిడోనియా"పి అంకు ఓ మెయిలు స్త్రీమర్దు 11 వ తేదీన పోర్టునొడుకు వచ్చి ఆసియమునకే అచ్చటనుండి బయలుదేరెను. జూన్ 7 వ తేదీన బొంబాయి తలాలతో సియలుదేరిన "కేజిరిహింద్"పి అంకు ఓ మెయిలు స్త్రీమర్దు జూన్ 11 తేదీనవిదేశముకు వచ్చి అమరునా డచ్చటనుండి బయలుదేరెను.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల

మచిలీపట్టణము

ఈ కళాశాల వేసవికాలపు నెలవుల అనంతరము ఈ నెల 30వ తారీఖున తెరవబడును. సామాన్యవిద్యా కాఖయందు చాలవిభాగము ప్రారంభమునుండి (అనగా 1వ ఫారమునుండి) ఆచార్యవిభాగము అంతయువరకు (అనగా 8 సం|| పరిమితిగల కాలేజి కోర్సు అంతయువరకు) ఇచ్చట విద్యగరపబడును. మే కాని క ల ఎంజినీయరింగునందు విశేషసాధనసామగ్రి సంగ్రహమును ఉన్నతవిద్యాప్రదాననిర్వహణమును ఉన్నవని ఈవలకే అందఱును విదితము. ఆచార్యవిభాగమునందు చరిత్ర పరిశోధనమును రాజకీయ శాస్త్రబోధనయు కొలవెన్ను రామకోటి శ్వర రావుగారి యా జ మా న్య ము క్రింద జరుగుట కేర్పాటు చేయబడియున్నదని తెలియజేయుటకు సంతసముచున్నది. ప్రాచ్యచిత్రశిల్పము ప్రమాదకుమార చుట్టిగారి యధీనమున మెప్పు వడయుచున్నదని ప్రకటించ నున్నాముగ నున్నది. విద్యావిధానమును కార్యనిర్వహణమును ఈమధ్య గురుకులవిద్యాలయాధిపతిగా తమ జీవితమును ధారపోసిన స్వామిశ్రద్ధానందులవారు వచ్చిచాచి చాలశ్రమ సించియున్నారు. ఈవిషయముల నన్నిటిని కున యాంగ్లము గమనించి కలాశాలనుగూర్చి గర్వపడుచు తమదీక్షలను దేశమాత యొక్కనేకు కనుకలుగా దలంచుచు కలాశాలకు పంపించ వలెనని నేను బ్రార్థించుచున్నాను. రాజోవువత్సరమునకు విద్యావిధానమును ఇతిరకలాశాల సమాచారములును గలపుస్తక ముచ్చపడియున్నది. వలయువారు దానికొప్పుకు నాలుగకాల తపాలబిల్లుల పోస్టుద్వారా పంపించిన బడయగలరు.

చి|| శ్రీ: వాసరావు

అధ్యక్షులు.

వాతావరణస్థితి

1924 సం జూన్ 13 వ తేదీ శుక్రవారము

దేశీయములు	గ్రీష్మ కాలములో అత్యధికముగ కలిగినది	గ్రీష్మ కాలములో అత్యల్పముగ కలిగినది	మేము	జూన్ 1 వ తేదీనుండి వర్షము	వర్షమును సులభముగా
గోపాలపురం	97.7	81.8	0.08	0.08	44.56
విశాఖపట్టణము	91.6	84.8	...	0.86	87.09
కాకినాడ	89.5	84.5	...	0.29	39.09
మచిలీపట్టణము	104.0	79.9	0.15	0.34	41.59
కర్నూలు	96.9	77.5	...	0.50	26.01
బళ్లారి	98.8	75.1	...	1.22	20.51
కడప	99.7	82.8	...	0.46	81.28
నెల్లూరు	102.5	84.0	...	0.08	87.98
మద్రాసు	102.4	78.3	0.18	0.60	50.74
కడలూరు	98.8	80.2	...	0.02	52.94
సేలము	92.9	78.0	...	0.75	89.80
కోయంబత్తూరు	79.7	70.3	0.26	8.17	22.29
తిరుచనాపల్లి	94.4	77.1	...	0	88.19
కాగపట్టణము	98.7	78.8	...	0.88	54.98
మధుర	84.5	73.8	0.06	0.87	88.58
పొంబక్	92.8	80.7	0.05	0.05	87.00
తిరునల్వేలి	0.24	0.14	28.84
తిరుచేరైదురు	79.9	72.6	2.95	16.42	64.51
కొచ్చిక్	82.8	78.7	8.51	26.88	114.51
కాలికట్టు	81.0	72.3	1.45	23.00	117.16
మంగళూరు	80.0	78.1	2.24	17.94	125.68
రెంగునూరు	81.3	65.0	0.03	8.11	85.87
మేరకార	125.46
కొడైకనూర్	62.7	58.6	0.20	2.85	62.18

సర్వాయలు:—మచిలీపట్టణములో 0.15 వర్షముచెను. గోపాలపురంలో చినుకులుపడెను. మేఘము కొంచెము దట్టముగ నున్నవి. దక్షిణమున అర్ధితత్కృష్ణ. పగటివేడిమి 4.9 నుండి 8.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణము కాకినాడలో రాత్రి వేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. కర్నూలులో అర్ధితత్కృష్ణ. శీతోష్ణస్థితి సగుముగ నున్నది.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.15 వర్షించెను. మేఘములు వ్యాపించినవి. నెల్లూరులో అర్ధితత్కృష్ణ. ఇచ్చట రాత్రి వేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో పగటివేడిమి 8.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2.4 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్షిణమున వర్ష పాతము హెచ్చునవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాజ్య.

కాతాంగజాత్యజ్ఞాను.

సహస్రవూరు జిల్లాలో అగ్ని

6 గురు మనుష్యులు మేల్లలు తలచుబడిపోవుట

ధిల్లీ, జూన్ 12:—సహస్ర వూరు జిల్లాలోని జరుకో వూరులో గొప్ప అగ్నిప్రమాదము కలిగెనని యిచ్చటికి వర్తమానము వచ్చెను. అక్కడ 200 గుడిసెలును కొన్ని యిండ్లును తగులబడి పోయెను. 6 గురు మనుష్యులును పిల్లలును కాలిచని పోయిరి. ఒకడు చాలకష్టపడలో నున్నాడు. ఒక సహోదరుని ఘనము ఏర్పాటుచేయబడెను. నష్టముంతయు ముఖ్యముగా మహమ్మదీయజాతికే కలిగెను. (అ. ప్రె||)

సాన్యాము గవర్నరు

పిల్లగ, జూన్ 12: 29వ తేదీన కర్ లెల్లిపూతు శ్రీతో బయలుదేరి అస్సాము గవర్నరు గోలండా గుండా కల క్రైస్తవ పోవును. జూలై రెండవ తేదీ కలకత్తాను చేరును. కలకత్తానుండి లేడి కర్ యింగ్లాండుకు పయనమగును. గవర్నరు జూలై 18వ తేదీకి పిల్లగను తిరిగి వచ్చును. (అ. ప్రె||)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం. జూన్ నెల 13 వ తేది

శుక్రవారము

నిరూపణ

ఇంగ్లండుకు బోయిన రాయబారులకు నిరూపణ లిగినది. పంగతి సందర్భములను తెలుపుటయే తదవుగ, లేబరుపక్షమువారు స్వరాజ్యమునిచ్చెదరని, వీరు భావించిరి. అసహాయవాదుల మూర్ఖతవలన స్వరాజ్యము వెనకకు బోయెనని దుజువుచేయుటకు వీరు సమకట్టిరి. లేబరుప్రభుత్వము నందండరును ఎరిగినవారే. మూలముగా రిది పరకు హిందూదేశమునకు వచ్చియుండిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రి ప్రభుత్వంతో సంప్రతించి యుండిరి. హిందూదేశము గూర్చి పుస్తకమును రచించి, అందు విశాలాభిప్రాయములను దెలిపి యుండిరి అట్టి స్నేహితుడు ప్రధానామాత్యుడని నలంకించినపుడు, హిందూదేశమునకు మేలు జేయకుండునా? ఫిలిప్ స్పాడునుగారు కోశాధిపతులు. వీరు బిసెంటుగారి శిష్యులు. న్యాయించి యా ప్రతికకు వాంఛించు గూర్చి అనుకూలము లగు వ్యాసములను ప్రాసించిరి. మంత్రీపదవిని వహించినపుడు వీరు ఊరకుండురా? మిగిలిన వారందరును హిందూదేశమునకు మిత్రవర్గములని వారే. వెడ్డెవుడ్లు, బెకన్సురు, లాన్సుబరీ మున్నగు లేబరు ప్రముఖులు గలరు. వీరందరును దగ్గరవారే. లబజతరాయిగారికిని వెడ్డెవుడ్లుగారికిని ప్రాణస్నేహము. ఇట్టి అనుకూలపరిస్థితులలో, హిందూదేశమున కిడిగిన మాత్రాన స్వాతంత్ర్యము లభింపకుండునా? ఇట్టి యాహలతో హైందవ రాయబారులు ఇంగ్లండుకుబోయి, ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థనలచేయుటకు మిగుల తంటాలుపడిరి.

ఇలిసెయములో నెంతిస్నేహము గనుపడుచినను, కార్యములై వెడలినపుడు రాయబారులయెడ లేబరుప్రభుత్వమువారు తూష్టిభావము వహించుట వింతగాదు. ఇంగ్లండునందు అన్నిపక్షములవారిలోను సామ్రాజ్యబలగర్వ మధికముగ నున్నటుల నోచును. వారిలోవా రెంతపోరాడినను సామ్రాజ్యవ్యవహారములను విచారించవలసి వచ్చినపుడుమాత్రము మిగుల వెనుకంజ వైచెదరు. సామ్రాజ్యతీక్షణ్యమున కెక్కడ భంగముగలుగునో యని యాతురము జూపెదరు. హిందూదేశము విషయమై ఆలివియురు ప్రభువుగాని, రిచర్డుగాని, మాక్స్ నాల్లు మున్నగువారుగాని ప్రసంగించినపుడు వీరికిని కస్పర్చేటిపుపక్షమువారికిని దృష్టిపథమునం జేమయిన భేదముగలదాయని నోచును. ప్రభుత్వ బాధ్యతను వహింపకముందు, లేబరు సభ్యులు స్వయంనిర్ణయ సూత్రాది గంభీరవిషయములను ప్రతిపాదించిరి. అట్టివారు, కొంచెము పలుకుబడిని సంపాదించగనే, మాంటుఫర్డు సంస్కరణములతో సంకల్పిస్తేజెందుడని భారతీయులకు హితమొసగును, తమ కధకారము చేకూరగనే వీరిపని నిమృతాయ వాటును జేసెదమని యాశ బెట్టిరి. అట్టియధికారము లభింపగనే, వెనుకటి వాగ్దానములకు నున్నట్టి, బ్రిటీషు ఇంపీరియలిస్టులు పలికెడిరీతినే వీరునుబలుకుచున్నారు.

మితవాదనాయకుల హెచ్చరికలుగాని, ప్రార్థనలుగాని, లేబరుపక్షమువారిని ప్రేరేపించుటక బోయెను. శ్రీనివాస శాస్త్రి, రంగాచార్యులు, బిసెంటు, రాయి, వణ్సుఖించెట్టి, ఈశ్వరశరణు, ఆలిఇమాం, కే. జి. గుప్తగార్లు, మున్నగువారు తుద కొక విన్నపమును తయారుచేసిరి. లబజతరాయి, మారిషన్ లాల్ గార్ల సంకలములగుడ నైకొన బడునట. దీని యందు వీరు నిట్టూర్పును విడిచిరి. ఇంగ్లండు శీఘ్రకాలములో స్వరాజ్యము నిచ్చునను నాశ, హిందూదేశమునకు లేదని, వీరు స్పష్టముగ నివేదించిరి. స్వరాజ్యసంపాదన కవలంబించు సాధన ముల విషయమున కొంత భేదాభిప్రాయ మున్నను, స్వరాజ్యాభ్యయమువిషయమై ఎట్టి అభిప్రాయభేదము లేదని వీరు సూచించుటయగక, స్వరాజ్యవిధాన మును నిర్ణయించుటకు హిందూదేశమునకే యధికారముగలదని వీరు స్థిరపరచిరి. స్వయంనిర్ణయాధికారము నీరీతిని గోరుచు, మరల రాయల్ కమిషన్ నను వంపవలయునని సూచించుట, కడు విరుద్ధమనుటకు సందియములేదు. రాయల్ కమిషన్ వారు ప్రజలస్వపరిపాలనార్హతను విచారించి నిరూపింపవలసినవచ్చుచో, స్వరాజ్య మెన్నటికిని లభింప నేరదు. రాయల్ కమిషన్ లు ఫలితము, హిందూదేశమున కనుభవపూర్వకముగ దెలిసియేయున్నది. మితవాద దృక్పథము తమను విడిచిపోలేదని దెలుపుటకుగాబోలు, వీరిటుల గోరియుంచురు. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు పాక్షికస్వపరిపాలనము మాత్రము గోరుట గూడ మితవాదదృష్టికి నిదర్శనము.

ప్రజల కోర్కెలను త్వరలో సఫలపరుపని యెడల, సక్రమాందోశనపక్ష మంతరించుననియు, ప్రజలు నిరాశాపూరితు లగుదురనియు, ఇప్పుడయినను హైందవసమస్యను సామ్యముగ పరిష్కరించుట ముఖ్యమనియు, రాయబారులు మందలించుచున్నారు. వీరిమాటలు గాలిలోనిమాటలు. వీరి ప్రార్థనలవలనగాని, బెడరింపులవలనగాని, లేబరు ప్రభుత్వము చలనముజూపునని ఎంచజాలము. ఇంగ్లండు బుద్ధిపూర్వకముగ స్వరాజ్యము నిచ్చునను నాశ మితవాదులకే అంతరించినపుడు, తదితరుల కదృశ్యమగుట వింతగాదు. భారతీయులు స్వప్రయత్నబలమువలననే స్వరాజ్యము సంపాదించగలరని జేరినది. ఇట్టిస్థితిలో మితవాదులకుగాని అతివాదులకుగాని అసహాయోద్యమముదక్కు వేటొక సాధనము గనుపింపదు. దానిని ఎల్లరునుచేపట్టి చరితార్థత నొందుటకుమారుగ ఇంకనుజూచేయుట అసర్థకాయకము. ఇంగ్లండుపై నాశనువిడనాడి, తమ శక్తిని తామునమ్ముకొని, ఆనన్య చింతతో దేశము పాటుబడునేని స్వరాజ్యముసిద్ధించుట కెంత కాలమో పట్టుకు. అట్టిస్థితి యరుదెంచునేని, ఇంగ్లండులో నేపక్షమున్నను ముందుగ హైందవసమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరించి, ఆపివ్రేలు మరయొకపనిని జూచికొనగలరు. శాస్త్రి, బిసెంటు ప్రభుత్వలకు గలిగినయనుభవము బట్టి భారతీయులు నేర్వదగిన పాఠ మిదియే.

లిట్టును ప్రభువుగారి ఓదార్పు

బెంగాలు శాసనసభవారి తీర్మానముననుసరించి గవర్నరు గు లిట్టును ప్రభువుగారు విద్యాశాఖలోని ఇన్ స్పెక్టింగు ఆఫీసులను తొలగించిరి. ఇయ్యది కేవలము జాతీయపక్షమువారిని సాధించుటకు జేసిన కార్యముగాని వేరుగాదు. శాసనసభవారుగొనిన గ్రాంటును అవసరమగుచో, గవర్నరుగారు పునరుద్ధరింపగలరు. అందుకు వీరుబూనక లోకమునకు స్వరాజ్యపక్షమువారి యక్రమమును జూపింప

రయిరి. కాని, వీరి యాహాస ఫలముగాలేదు. ఇన్ స్పెక్టింగు ఆఫీసులు గవర్నరుగారి యొద్దకు రాయబారము వెడలగ, వారు తమ యుబుసునంతను వెలిగిక్కిరి. ఈ విషయమై తామేమియు జోక్యము గలుగజేసి కొనజాలమని బలికిరి. శాసనసభ వారి గ్రాంటును పునరుద్ధరింపకబోయినచో, విద్యా సామ్రాజ్యము పాడయిపోవునని, వీరెంతయువగించిరి. ఇన్ స్పెక్టింగు ఆఫీసులు, శాసనసభ్యులతో విన్నవించుకొనవలయునని, వీరు సలహానిచ్చిరి. లిట్టును ప్రభువుగారి అపూర్వచర్యవలన, వారే పరిహాసపాత్రులగుచున్నారు. శాసనసభ్యుల విపరీతచర్యవలన, విద్యాభివృద్ధికి నష్టముగలుగుచో గవర్నరుగారే జోక్యము జేసికొనరో దెలియదు. ఇన్ స్పెక్టింగు ఆఫీసులను తగ్గించిన మాత్రమున విద్యకు నష్టము గలుగుననట విశ్వసనియముగాదు. ప్రస్తుత విద్యావిధానమునందు, ఇన్ స్పెక్టింగు ఉద్యోగులసంఖ్య విస్తారమయినది. విద్యార్థులు తక్కువగున్నను, బడుల సంఖ్య విస్తరింపకున్నను, ఇన్ స్పెక్టరులసంఖ్య మాత్రము హెచ్చుగనున్నది. విద్య కిచ్చెడి గ్రాంటులలో, చాలభాగము ఇన్ స్పెక్టరులకింద వ్యయమగుచున్నది. లిట్టును ప్రభువుగారి వంతము వలన, ఇన్ స్పెక్టరుల సంఖ్య తగ్గిపోవుచో, దుఃఖించువారుండరు. విద్యకు నష్టము వాటిలైనని ప్రజలు విలపింపబోరు.

సంస్కరణముల విచారణ

సంస్కరణవిచారణ సంఘమునందు సభ్యుల నామము లింతివరకు బూర్తిగ దెలియలేదు. కొందరు సభ్యులవద్దనుండి అంగీకారనూచన లింకను ప్రభుత్వమునకు జేరలేదట. ఇదివరకు సభ్యత్వము నంగీకరించినసభ్యులు, సిమ్లాలో నున్నారు. వీరు త్వరలో గూడి ఒండొరులతో సంప్రదించెదరట. సర్ శివ స్వామిఅయ్యరు, డాక్టరు పరాంజపై, పూమ్, మాఫీ, మడ్డిమెన్, స్మిత్తుగార్లింతివరకు సభ్యత్వము నంగీకరించిరి. సప్రభాగారును బరద్వాను మహారాజు గారునుగూడ అంగీకరించిరిని దెలియుచున్నది. జన్నాగారి అంగీకారమింకను చేరలేదట. వైవారి నామములజూచిన, విచారణసంఘ సభ్యభావమును గుర్తించవచ్చును. శివస్వామిఅయ్యరు, పరాంజపై, మాఫీ, బరద్వాను మహారాజుమున్నగు భారతీయుల యభిప్రాయములను వివరింప నవసరములేదు. అపి మిగుల సంకుచితములని జెప్పుట యనగత్యము. వీరి కన్నను నెక్కువ సానుభూతిగల సభ్యులు దొరకలేదు గాబోలు! అయినను ఇంతుకు విచారించనక్కరలేదు. వీరినన, యీవిచారణవలనసంస్కరణ శాసనము మార్పు జెందబోదు. దానియాధారములు మారజాలవు. ఏవోకొన్ని నిబంధనలుమారుటకు, విచారణసంఘమునం దెట్టివారు సభ్యులుగ నున్నను, యిబ్బందిలేదు. మితవాదులుసహితము యీ విచారణవలన దేశమొత్తము చేకూరునని తలచుటలేదు. ఆత్మగౌరవమున్నచో, వండిత మోటిలాల్ నెహ్రూ గారివలెనే భారతీయు లీసంఘమును బహిష్కరించుట ధర్మము. వీరినన, యీసంఘమువారి సూచనల నంగీకరించుచో, ప్రస్తుత సంస్కరణలతోనే సరిపెట్టుకొనవలసినవచ్చును. స్వయం నిర్ణయాధికారముగోరెడివారెవరును, యిట్టినిరర్థక విచారణసంఘముతో సంబంధమును గల్పించుకొనజాలరు.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము మారుట

మిల్లరులెందుగారి రాజీనామాతో, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము పూర్తిగ మార్పుజెందెను. పాంకేరు గారిదివరకే రాజీనామానిచ్చిరి. అధ్యక్షులగు మిల్లరులెందుగారు తమ స్థానమును నిలుపుకొను

టకు చాల తంటాలుపడిరి. ప్రజాప్రతినిధిసభను ధిక్కరించుటకు నైతము వీరు బూనిరి. కాని, సాంఘికవాదుల ప్రాబల్యము ముందర వీరి ఆటలు సాగిరావయ్యెను. పాంకేసు మిల్లరులెండుగార్లు, ప్రాన్సు దుస్సిగీకిని యూరపుఖండపు కల్లోలమున కును. కారకులయిరి. జర్మనీని అణగదొక్కి, అందు కొంతభాగమును వశపఱచుకొని, యూరపు నందు ప్రాన్సుదేశ మగ్రస్థానము పహింపవలెనను నాశ వీరి నావహించెను. ఆ కారణముచే జర్మను సమన్వయ పరిష్కారముగల దుర్బలముయ్యెను. మిత్రమండలి దేశములు తెలిపిన హితమును, వీరు నిరాకరించిరి. నవ్వకవిహారమును జర్మనీ గవ్వలతో గూడ చెల్లించవలయునని వీరు పట్టుబట్టిరి. రూరు భాగము నాక్రమించుటవలన, ఉభయదేశముల కును నష్టము గలిగెను. జర్మనీదేశమునందు ఆర్థిక స్థితి ఎటుల దుర్బలమయ్యెనో, ప్రాన్సునందును అటులే జరిగెను. పాంకేసుమిల్లరులెండుగార్లు పద్ధతులు దేశమును వివత్సరంపరలో ముంచుచున్నవని, ప్రజలు గ్రహించిరి. అందుచేతనే, పాంకేసు మిల్లరులెండుగార్లు శక మంతరించెను. హరియటు గారు మంత్రీపదవి నాక్రమించిరి. వీరు రాష్ట్ర మాన్యకాల్లాగారిలో సంప్రదించెదరని చెలియుచు న్నడి. నూతనప్రభుత్వమయినను కఠినదృష్టిని విడనాడి, జర్మను సమన్వయపరిష్కారమునకు తోడ్పడునో, తక్కువరల చిక్కుల చెచ్చిపెట్టునో ముందుగాని తెలియదు.

నిర్మాణకార్యక్రమము

సంయుక్తరాష్ట్ర కేవల సభనారు, గ్రామప్రజలు నేయుటనువడుకుటను చేపట్టవలయుననియు, కద్దరును మాత్రమే యుపయోగింపవలయు ననియు, మద్య విక్రయమును మాన్చివేయవలయుననియు, క్రొవించుట మిగుల సంభావ్యముగనున్నది. కేవలము, సంయుక్తరాష్ట్రపురయితులు. వీరియం దిదివరకే విశేషప్రబోధము గలిగెను. రియతులుమేల్కొనిన గాని, దేశముమేల్కొనదు. పోముడున్ని వంట పండించెడివారు కద్దరునిర్మాణమునకుగూడ తోడ్పడుటచే, తిండికిని బట్టుకును కలెవుండదు. వీరివలెనే అన్ని రాష్ట్రములలోను ప్రజాసామాన్య మినిర్మాణ కార్యక్రమమును చేపట్టవలయును. ప్రజాసామాన్యమున కిది అమృతోపమానముగ నుండును. వారికి భుక్తియు ముక్తియు దీనివలన లభించును. దీని సాధనమును గ్రహించుట ప్రజాసామాన్యమునకు కడుసులభము. ఎట్టి సంపదములును వారిని బాధింపజాలవు. గ్రామములలోనురుకుగ పని జరుగుచో, ప్రజాప్రబోధము త్వరితముగ గలుగెను. శాశ్వతలాభము చేకూరును. వివాదములతోను, రాధాంతములతోను కాలము గడుచుచున్నంతవరకు, స్వరాజ్య సిద్ధియు వెనుక బట్టుచుండును. ఇప్పుడు గావలసినది సంతత కార్యదీక్ష. నాయకులను ప్రజలును దీక్షానిమగ్నులగుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి నాటకపరమట కేరికిని సాధ్యపడదు. రాజ్యపు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభవారు ప్రజలలో కార్యోత్సాహమును పురికొల్పెదరుగాక !

జ్యోబాల్యాండు

యూరపియను జాతుల, ఆఫ్రికాఖండమును తమ యిచ్చవచ్చిరేతిని పంచుకొనుచున్నవి. ప్రజల లాభనష్టములనుగాని, న్యాయధర్మములనుగాని, ఇవిపాటించకున్నవి. ఆఫ్రికాలోని జ్యోబాల్యాండును గూర్చి ఇంగ్లండుకును ఇటలీకిని చాలకాలము నుండియు తగాదా జరుగుచున్నది. ఆతగాదా

ఆంధ్రుల
గాంధీమహాత్ముని వ్యజానిధి

లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

13.6.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు
చందాలు
39748-2-7
ర్యాలి శ్రీ బాలగంగాధరతిలకు
పుస్తకభాండాగార కార్యదర్శి
ద్వారా
32-0-0
రూ 39780-2-7

కోశాధికారి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
కంతులుగారికిఁజరిప వసూలు
ఇదివఱకు
15701-13-5
కావలిపర్కా కాంగ్రెసుసంఘము
కార్యదర్శి గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారిద్వారా
100-0-0
రూ 15801-13-5

పూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 లంబు శిట్టివీధి, మద్రాసు

ఇప్పుడు పరిష్కారమయినది. జ్యోబాల్యాండును ఇటలీకి కేంద్రీన సామాలీల్యాండులో గలుపుకొనవలయునని ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు ఆశించుచున్నారు. కేని యాలోనిది భాగముగనుండవలయునని బ్రిటీషువారు గోరుచున్నారు. ఆఫ్రికాలో ప్రాన్సుకును ఇంగ్లండుకును భూమిదొంకుచో, ఇటలీకి ఉత్తరఆఫ్రికాలో భూమినివలయునని 1920 సంవత్సరములో ఒడంబడిక జరిగెనట. ఆయెడంబడిక ననుసరించి జ్యోబాల్యాండు ఇటలీకిచ్చివేయబడెను. ప్రాన్సు, ఇంగ్లండులు, తమకు దొరికిన భాగములతో సంతృప్తి జెందినవి. ఇటుల నూతన ప్రదేశములను సంపాదించుటకు, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీలను ప్రేరేపించెడి యుద్దేశ్యమేమి? ఆఫ్రికాదేశీయుల నుద్ధరించుట కని, యీ దేశములవా రెలుగెత్తి చాటుదరు. కాని, ఆఫ్రికాదేశీయులు వీరి నిందుకు ప్రార్థించిరా? తేని యెడల, స్వలాభముతప్ప వేరొకయుద్దేశ్యము లేదని దలంపవలసినవచ్చును.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు నేటిదినము కారాగృహవిముక్తులయిరి వినుట కెంతయు సంతసించెదము. కాంగ్రెసుపత్రికను నమరకలతో నిర్వహించుచు వీరు అధికారవర్గపు కోపానలమునకు బాతులయిరి. వీరిపై మోపిననేరము, నిరాధారమయినది. అన్నపూర్ణయ్యగారు కారాగృహము నకుబోయినను, కాంగ్రెసుపత్రిక నిరంతరాయముగ కొనసాగినది. మరల నింకొక సంపాదకులు గూడ నిర్బంధమునకు లోనయిరి. కాని కాంగ్రెసు పత్రిక ప్రతిష్ఠ మరంత యతి శయించెను. ముప్రసిద్ధ దేశ సేవకులగు బ్రహ్మజోస్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి సంపాదకత్వముక్రింద, యీపత్రిక మహాత్ముని యాశయములను జంకులేక బోధించుచున్నది. అన్నపూర్ణయ్యగారు మరల కాంగ్రెసుపత్రికను నిర్వహించగలరు. వీరు ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో సీకార్యమునకు బూనెదరనుటకు సందియములేదు. నిర్బంధములవలన, సదుద్యమము నశించుటకు మారుగ, సత్వరాభివృద్ధి జెందగలవు. విశుద్ధమగు సహాయోద్యమమును గూర్చి ప్రజలలో విశేషప్రబోధము గలిగింపవలసిన తరుణ మాసముమయినది. అన్నపూర్ణయ్యగారి సంపాదకత్వముక్రింద కాంగ్రెసుపత్రిక యిక్కార్యమును నిర్వహించి, యధికమగు కీర్తిబడయుగాకయని కోరెదము.

విసెంటుగారి హెచ్చరిక

నిన్నటిదినము మాకు శేరిన ప్రత్యేక తంతివార్తలలో, విసెంటుగారు బ్రిటీషుప్రజలకు గావించిన హెచ్చరికను గమనింపవచ్చును. పంజాబు సంఘటనముల వలన, హిందూదేశమునకు గలిగిన దురవస్థను విసెంటుగారు చక్కగ వర్ణించిరి. డయరు సేనాని విప్లవము నణగదొక్కుటకు మారుగ దానిని కల్పించెననియు, ప్రజల ప్రాణములు సురక్షితములు గావను భీతి ప్రజలలో బెరిగెననియు, శంకరునాయరుగారిని శిక్షించుట వలన దేశమున మరింత యలజడి గలుగవనియు విసెంటుగారు తేటపరచిరి. సక్రమాందోళనపరుల స్థితి కడు వందిగ్ధమగునని, యీమె విచారించుచున్నది. ప్రస్తుతస్థితి చాల దుర్భరమనియు, స్వరాజ్య మొసగినగాని యిది దొలగిపోవదనియు, ఈమె హెచ్చరించినది. విసెంటుగారు అతివాదులు గారు. అసహాయోద్యమముతో నీమె పోరాడి సంత బాహుముగ మారియొకరు పోరాడి యుండరు. ఈమెహితమును నైతము ఇంగ్లండు నిరాకరించునడల, యిక నెవరుజెప్పెడి హితము రుచించునో?

ఒడ్వయరు కేసు : గాంధీమహాత్ముడు

ఒడ్వయరు కేసులో, న్యాయాధికారి యిచ్చిన తీర్పు: పరిపాలనావిధాన స్వభావమును తేటపరుచుచున్నదని గాంధీమహాత్ముడు చెల్పుచున్నాడు. పాలకులెట్టి నేరములు చేసినను, దోషరహితులగుట యగాక, అభినందనములకు పాత్రులగుచున్నారు. న్యాయాధికారి జ్యోరికి విన్నవించునపుడయినను తన విధిని నెఱవేర్పడయ్యెను. గాంధీమహాత్ముడు చెలిపినటుల, బ్రిటీషుప్రజలు తమ యసమర్థతను లోకమునకు చాటిరి. శంకరనాయరుగారి వంటి రాజభక్తిపరుని కయినను న్యవ్విషయములో న్యాయము జరుగలేదని, మహాత్ముడు విచారించుచున్నాడు. పరిపాలనావిధాన మెంతలోపభూయిష్టముగ నున్నదో, యీకేసునందు మరింత స్పష్టముగ నోచుచున్నది. హిందూదేశమునకేగాక, నాగరిక ప్రపంచమునకెక్కడునె చెలియుటకు ఈ కేసుఆక్కరకు వచ్చెను. నాయకుగా రోడిపోయినను, బ్రిటీషు పరిపాలనమున కెక్కువ ఓటుగలిగినది. ఆంగ్ల నాయకు లికనయినను మేల్కొని తమకు గలిగిన యప్రతిష్ఠను బాపుకొందురా?

విదేశ వార్తలు

భారతీయులకోర్కెలు

దోమనియను హోమరులు

మితవాదులవిధానము

లండన్, జూన్ 11:-దోమనియనులు వివిధ క్రీష్టిలు వారు తేలికాన్నటులే భారతీయులే తమ రాజ్యాంగనిర్మాణము నేర్పాటు తేలికానవలెను.

ఇండియా కేంద్రప్రభుత్వము

ను రాజప్రతినిధి మంత్రివర్గముతో పాలించవలెను ఈ మంత్రివర్గము డిల్లీకానసభ్యులు జెప్వనటుల జేయవలెను. భారతదేశసంరక్షణమును భారతీయులకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమిచ్చి వారు చక్కబెట్టుకొనుటకు సంసిద్ధులగువరకు రాజప్రతినిధి జూడవలెను. సంస్థానాధీశ్వరులతో ఒడంబడికప్రకారమేర్పడిన సంబంధములను గూడ రాజప్రతినిధియే జూచుకొనవలెను. విదేశాంగవ్యవహారములు గూడ రాజప్రతినిధిచేతనే పరిష్కారము గావలెను.

రాష్ట్రీయ కభుత్వము

న స్వాతంత్ర్యముండవలెను. గవర్నరు మంత్రివర్గముతో పాలించవలెను. మంత్రివర్గము ప్రజానిర్వచితకానసభ్యులకు లోనై యుండవలెను. న్యాయకాఖ్యవర్గము, హైకోర్టుపరిపాలనమునకు అధికారమునకు లోనైయుండవలెను. కేంద్రప్రభుత్వమునకును రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునకును సంబంధములను స్పష్టముగ నిర్వచించవలెను. స్వల్పసంఖ్యకుల ఆశయములకు భంగము లేకుండ లాభకరమగునటుల తగినంత ఏర్పాటుచేయవలెను.

సంస్కృత విచారణసంఘము

నోకదానిని ఇండియాకు అన్నిటిని విచారించి చర్చించుటకు అధికారము గలదానిని బంపి సాధ్యమైనంతవరకు ఇండియాను దోమనియను హోమరులును స్థాపించిననే గ్రేటుబ్రిటనుకు భారతదేశమునకు సంబంధము జేయుముగ నుండును. 18 వ శతాబ్దములో గ్రేటుబ్రిటనుకు ఆమెరికాకు ఐర్లండుకు 19 వ శతాబ్దములో తలెత్తించిన యవస్థ ఇండియాకును బ్రిటనుకు రాకుండ గోరుదురేని ఈ ఏర్పాటు అవసరము. ఐర్లాండులో ప్రకృమరాచరియవత్తుమువారు అంతరించినటుల భారతప్రకృమ రాచరియవత్తుమువారు నాశనము గాకుండ గోరుదురేని దోమనియను హోమరులు నీయవలెను. ప్రజలు చూతాకులుగాకుండ ఇట్లు జేయవలెను. కాంతియుతమును విధానమును ఆరసి ఈ సమస్యను పరిష్కరించెదరని మితవాదు లనుకొనుచున్నారు. మరల ఎన్నటికీ తెగతెంపులు లేకుండగ్రేటుబ్రిటను భారతీయులు స్నేహపాశములతో నిరంతరము ఐకమత్యముతో నుండురని నమ్ముచున్నారు.

అమెరికా ఆధ్యక్ష పదవి

కూలిడ్జిగారికే ఎక్కువ అవకాశమున్నది

క్లీవలండు, (ఓహియో) జూన్ 11:-ప్రజాస్వామ్యవాదులచే కేర్నానబడు యభ్యర్థి ఎవరైననేమి, కూలిడ్జిగారికి ఎన్నుకొనబడుదురను నూచనలు గన్పించుచున్నవి. క్యాలిఫోర్నియా ఎన్నికలలో అఖండవిజయము గలుగుటయు జపాను చలన చిత్రసందర్భములో విజయము గాంచుటయు వారికింత అవకాశ ముండుటకు కారణములు.

రిపబ్లికనులు

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రాపంచిక అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానములో తేరవలె ననుచున్నారు. జాతిసమితిలో తేరగూడదని ప్రభుత్వమువారు జేసిన తీర్మానమును ఆమోదించుచున్నారు. భూదైన్యమును, తగ్గించుటకును, అంతర్జాతీయము, వివచనావలను ప్రయోగించుటలోను, కొన్నినిబంధనల జేయుటకును, సభజేతవలె ననుచున్నారు. కార్మికులరక్షణార్థము దిగుమతులపై పన్నులను విధింప వలెననుచున్నారు. విదేశీయుల ఆప్తులనుగూర్చి బ్రిటనుపద్ధతి నవలంబింపవలె ననుచున్నారు. ఆప్తులను ఎగతాళింప గొప్పజాతులు అంగీకరించజాలరనియు ఒప్పుకొనరనియు తెలుపుచున్నారు.

ఫ్రెంచి నిరంకుశ పాలనము

మిల్లరండుగారి రాజీనామా

లండన్, జూన్ 11 రాత్రి 11.5 అంతర్జాతీయ అధికవ్యవహారములను చక్కబెట్టునలెనని డెన్డికేటు పత్రిక అనుచున్నదనియు, పార్లమెంటులో నిన్నజరిగిన చర్చను ఖండించుచున్నదనియు టైమ్సుపత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. పార్లమెంటువారు కానసవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట యేగాక ప్రజాభిప్రాయమునకే విరుద్ధముగ నున్నదనుచున్నది. ఎన్నిక శంకరంధ్రములో నియోజకవర్గమునకు హెచ్చరిక నీయలేదు. మిల్లరండుగారు పోవలెనని ప్రజలు కోరలేదు. క్రొత్త అధిక సంఖ్యకులు ఒక్కరే ప్రజలనిపించుకొనరు. క్రొత్తపరిపాలనమునకు రిపబ్లికన్లక్షణము లేదనియు ఏకవ్యక్తి పాలనముగ కన్పించుచున్నదని, నిరంకుశపాలనముగ నున్నదనియు ఆపత్రిక వాకొనుచున్నది.

మిల్లరండుగారి లేఖ

సెనేటు అధ్యక్షునకును, పార్లమెంటు అధ్యక్షునకును తనరాజీనామాను ప్రకటించుచు మిల్లరండుగారు తీరమాను బంసిరి.

హెయియట్లగారి కర్తవ్యము

నుగూర్చి కాలయాపనజేయక త్వరితముగ ఆలోచించుచున్నారు. క్రొత్తఅధ్యక్షు డెన్నుకొనబడినవెంటనే ప్రకటించుటకు క్రొత్త మంత్రివర్గము నేర్పాటుచేయుచున్నారు. క్లుప్తముగ కొంతచర్చించిన పిదప మిత్రిమండలితో ప్రస్తావించుటకు వీలగునటుల పార్లమెంటును ఆపుచేయవలెనున్నాడు. వచ్చే వారారంధ్రమున మద్దినాట్లగారిని లండనుకేగి జూడదలచిరి.

శుక్రవారము రెండుగంటలకు క్రొత్తఅధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకు పార్లమెంటు సెనేటుసభివాచన సమావేశమగుదురు. ఫ్రెంచిరాజకీయసందిగ్ధావస్థచే ప్రాంతభర ఒక్కమారు మాచినది. సామాన్యార్థ కష్టముగనున్నది.

మిల్లరండుగారు ప్రతిపక్షనాయకుడు

లండన్, జూన్ 12:-అతివృత్తముగ పార్లమెంటువారికి తన రాజీనామానుగూర్చి మిల్లరండుగారు తెలియజేసిరి. పార్లమెంటులో ప్రతిపక్ష నాయకుడుగ పనిచేసెదనని తెలియచేసిరి. సెనేటులో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు ఇట్లులేనేజే నెదరటం. ఫ్రెంచి రిపబ్లిక అధ్యక్షుడవనికి పెయ్లెలిపుగాను, దుమర్టిగాను పోటీనెల్వరని తెలియుచున్నది.

ప్యాన్సెన్ పత్రికాభిప్రాయములు

మితవాదపత్రిక లన్నియు మిల్లరండుగారి నిర్ణయమునకు ఐకమత్యమును తెల్పువత్తుమువారు సంతోషించుచున్నారు. కొన్ని మితవాదపత్రికలు నిన్నటికార్యక్రమము ఉపద్రవకరమగు మామూలుసేర్పరిచిన దగునని జెప్పుచున్నారు.

విప్లవకారల సహాయముతో హెయియట్లగారును వారి మిత్రులును కాస్త్రసమర్థమున కానసములను వాళమొనర్చిరనియు, ఆరివాదులు అసమంజసముగ ప్రవర్తించుటకు మాన్యు సేర్పరిచిరనియు ఈకోడిపార్టీనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. లెట్టవత్తుమువారు రాజ్యాంగ నిర్మాణమును మార్చిరని 'పిగాకో'పత్రిక తెలుపుచున్నది.

మిల్లరండుగారు రయతులకు గర్భశత్రువని లెట్టవత్తుపత్రికయును హుమన్లు పత్రిక తెలుపుచున్నది.

సోవియటులవై ధ్వజమెత్తుట

ప్రతికూల బోలిషివిక ప్రచారము

లండన్, జూన్ 12 ఉదయం 12-30:-రెండేండ్లక్రితము 'రజో'చాయ ప్రవాదా వర్ణముమీద బోలిషివికులు, ఈ వర్ణము వారు సోవియటు పాలకవర్ణమునకు ప్రతికూలముగ నున్నారని ధ్వజమెత్తిరి. కాని ఈ వర్ణమువారు రహస్యముగ సోవియటు రహస్యపు పోలీసువారు వేయకన్నులతో కనిబెట్టుచున్నను కరపత్రములను తీవ్రముగ పంచిబెట్టుచున్నారు. ఇటీవలి సంగతులు, వీరు రష్యా అంతటను తమకాఖులను నెలకొల్పిరనియు ఒకసంవత్సరము పూర్తిగ పనిజేసి తుదకు ఒక పక్షముక్రింద కుంగ్రాన్ (మహాసభ) సేర్పర్యగర్హిరనియు ప్రతికూల సోవియటు నాయకులు వేర్వేరు జిల్లాలనుండిచ్చి సోవియటు ప్రభుత్వమును కూల్చుటకు కార్యక్రమము నొకదాని సేర్పరిచిరి. మాస్కోలో ఈ కాంగ్రెసుసభ మే 21 నుండి 30 వరకు కూడెను. రష్యయను కమ్యూనిస్టు పక్షమువారు ఈ సవయముననే ఇంకొకచోట మాస్కోలోనే సమావేశమైరి.

లండన్ రైల్వే సమ్మె రిస్కెలు

పనివాండ్లకు హెచ్చరిక

13 టేబిల్ ఫుగ భూగర్భమున పనిచేయు రైలుపనివాండ్లందరును పనిలో ప్రవేశించనిచో తొలగింపఁడుదు రనియు సరియైన ప్రకటన లేకనే పనిలోనుండి నిలిచిపోయినందులకు తగిన చర్యను జరిపించెదమనియు రయిల్వేగర్జమువారు పనివాండ్లకు తెలియజేసిరి.

సమ్మె వ్యాపించును

లండన్, జూన్ 12:-భూగర్భరయిల్వేపరిశీలకులందు అంతహర్ష గన్పించలేదు. ప్రజలు ఇంకను చాల ఇబ్బంది పడుచున్నారు. ఇంకను 35 స్టేషనులు మూయబడియున్నవి. ఇంకలో వ్యవహారము అభివృద్ధి గాంచునటుల కన్పించదు. తమవేతనములను హెచ్చించలేదని విద్యుచ్ఛక్తి పనివాండ్లు సమ్మెకు విస్తరింపజేయ నిశ్చయించుటకు దీనికి కారణము.

సమ్మెదారుల ప్రతినిధులతో రయిల్వే కంపెనీవారు కలిసి చూట్టాడమని తెలియజేసిరి. అందరును పనిలో ప్రవేశించవలెనని నేషనలుయూనియను రయిల్వేకార్మిదర్శి క్రాంతిగాలు తెలియజేసిరి.

న్యూయార్కులో నున్న పెరిషియామంత్రి పార్లమెంటులో స్థానమును స్వీకరించుటకు పెరిషియా కేగెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా రాజకీయములు

ఎన్నికల అంచనా

ఈపర్యాయము ఎన్నికలలో స్పట్టునేనాని ఓడిపోవునని అందరూ అనుచున్నారు. ప్రభుత్వముపట్ల అందరికిని కోపముగ నుండుటయే దీనికి కారణమనుచున్నారు. కాని నాకట్టిడి కన్పించదు. స్పట్టునేనాని ఎన్నికలయందు నెగ్గుననే నా నమ్మకమని టైమ్సుపత్రికావిలేఖరి కేపుటనునుండి తెలుపుచున్నాడు.

రసిండు

చీనాదేశములో హ్యంగుమాలో విద్యాధులెదుట రసిండుద్రావణతాహూరుగా రిట్లు యువస్వస్థించిరి. జాతు లన్నియు ఐకమత్యముతో నుండవలెను. మానవసౌభ్రాతృత్వ మేర్పడవలెను. భౌత్యత్వము సేర్పడుచుటకు మనము దారి కేర్పరచవలెను. లాభముకొనుకొని అధికారము నిమిత్తముగాని ప్రయత్నింపరాదు. రాకపోకల సౌకర్యములు యభివృద్ధిగాంచుటచే అందరును గలిసికొనుటకు చులకనగ ఏర్పడుచున్నది. సంచారకులు జీవితముయొక్క ఉపరిభాగమునే జూడగల్గిరి. భూతదయను జూపుటకు వ్యవధి లేకున్నది.

ఆధ్యాత్మిక సంబంధ మేర్పడలేదు

చాలమంది సంచారముజేసి దగ్గరగా కలిసికొనిరి. కాని వీరికి ఆధ్యాత్మిక సంబంధ మేర్పడలేదు. జనసమాహము తెగ యోగించుకొనరు. భారతీయులకును చీనావారికిని రాకపోకలకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకును దారి సరిగా లేదు. కాని అది ఇంకను కన్పించుచున్నది. మరియు నిజముగ మానవుని ప్రేమించితిమేని ప్రపంచములో ఈ కపటనాటకమునకు అవకాశముండదు. ఈభూగోళములకు అవసరముండదు. సహజముగ గలుగు పక్షపాతమును, అపహేములను మనము నిగ్రహింపవలెను. జీవిత నిజస్థితులు, పరమార్థము మనకు తెలియదు. గ్రహింపలేకున్నాము. ఇతరులలో మంచిని జూడలేకున్నాము. దీనికి కారణమును మానవుని మనము సరిగా తెలిసికొనలేకపోవుటయే మనమందరము దగ్గరగా చేరవలెను. ఒకరితోనొకరు సోదరులవలెను స్నేహితులవలెను ప్రవర్తించవలెను. దీనిని సహజముగ ఆడంబరము లేకుండ చేయవలెను. అప్పుడు జాతి సమస్య పరిష్కారమగును. అందరును ఒకే మోస్తరుగనుండ నక్కరలేదు. మనకు గావనినది ఐక్యత. ఇదియే మనకవసరము.

ప్రాచ్యదేశ వికాసము

నుగూర్చి యువస్వస్థించుచు ఆసియా ఐకమత్యమును గూర్చి జెప్పి ఆసియా ఆసయావాసులకే ఉండవలెనను సిద్ధాంతమును తెలియజేసిరి. (స్టేట్సుమన్)

చీనాదొంగలచే పట్టుపడిన అమెరికా మతప్రచారకుని దొంగలు జంపిరని తెలియచున్నది.

ఇరాకులో సేనానాయకుడగున్న సాల్మండుగారు యుద్ధములో విమానము తెంతయో మహాపకార మొనర్చిన పనియు అవి ఎంతయు లాభకరముగ నుండుననియు తెలియజేసిరి. వాటివలెనే నెగ్గిననిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శ్రేయోక తంత్రవాదము

లండన్, జూన్ 12:—అధినివేశపు విద్యార్థివేతనములు సామాన్యముందున్న ఇతరరాజ్యములతో సమానముగ భారతీయులకు వర్తింపవని భారతదేశ ప్రతిపక్ష ప్రకటించబడిన సంగతులు ఆసక్తికరము. బ్రిటిషు సామాన్యజన్ము ప్రవర్తనమున పనిచేయు భారతశాఖకమినను తెలుపుచున్నాడు. ఇండియానుండి చాలమంది జేరువో అదనముగనున్న మొత్తమును ఇండియాలో ఇచ్చిన వేతనములనిమిత్తము వినియోగింపబడుననిరి. తేనివో సాధారణముగనే ఆందరమును ఇయ్యబడును.

1928 సంవత్సరము కుర్చీస్థానలో పోలిన సుజేదారు బోగసింగు జమదారు బుగసింగుగార్లకు 'మిలిటరీక్రాస్' ల నొసగి సత్కరించిరి.

సామ్రాజ్యము డొమినియనులు

మాంట్రీయలు స్టారు ప్రతికాభియము

లండన్, జూన్ 11:—రాత్రి 11.40. లాసేనుడంబడి కను గూర్చి చర్చించు మాంట్రీయలు స్టారు ప్రతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—కనడా లాసేను డంబడికను అంగీకరించిన అంగీకరింపకున్న భయములేదు. సామ్రాజ్య ప్రతిష్ఠను గాపాడుటకు, యుద్ధము వచ్చినచో, జలసంఘటన గూర్చి తగవు ముదిరినచో కనడా ఇంగ్లండుతో కలవకమానదు.

మనము ఒకరియందు ఒకరు ఎక్కువ విశ్వాసముతో ప్రవర్తింపక పోయినచో మన సామ్రాజ్యముండ దనుసంగతిని గుర్తించి ఈశమస్య లన్నిటిని ఏల పరిష్కారము చేయుటకు రాచకీయవేర్తలు పూనుకొనరాదో?

ఓడ్యయరు యభియోగము

న్యాయమూర్తి తీర్పును క్రైస్తవమత ప్రచారకుడు ఖండించుట

లండన్, జూన్ 9:—ఉదయం 4.40. లాహోరు మత దేవాలయమున నున్న భూక్తు అను మతాచార్యుడు వెస్టు విన్స్టిరు గెజటు ప్రతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. న్యాయమూర్తి మృతార్థిగారు డైయరుసేనానిని పొగడుట మాడవ జార్జి సార్వభౌమని కాలమున వాలుసేనాని ఒకనైపుని కొరడాతో గొట్టించుటచే చనిపోవుటవలన ఉరిదీయబడిన సంగతి జ్ఞాపకము వచ్చుచున్నది. నైసిక విప్లవమును నివారించుటకు వాల్సేనా నట్లుజేసెనని ఆగవర్నరు సమర్థించెను.

అమృతసరులో దేశీయులను వెడలిపాండు అని శిష్టి వారల్లు ఆప్రదేశమును విడిపోవుటకు చేయవలసిన దానికంటె ఎక్కువగ ఆతిక్రమించి డయరుసేనాని ప్రవర్తించిరిని బ్రాహ్మ గారు తెలియజేసిరి. డయరుసేనాని అందులకు, అంత కఠినముగ ప్రవర్తించినందులకు గరిగానే శిక్షింపవలసినిరి. (సిల్వెస్ట్రే మున్యు)

మంగలివారి సమ్మె

వీరికష్టములను విచారించుటకు బొంబాయి కార్మిదేవ వారొక యువసంఘమునునియమించిరి.

బొంబాయి, జూన్ 12:—బొంబాయి కార్మిదేవను వారు రైసెన్సు నిర్బంధమువిడచివై, మంగలివారు చెప్పకొన్న విషయములను చాలవేపు చర్చించి, వారికష్టములను విచారించి త్వరలో నొకనివేదికను తయారుచేయుటకై ఒక యౌవసంఘమును నియమించిరి ఈనివేదిక తయారుగవరకు ఎట్టిచర్యను తీసికొన కుండుటకై ముగిసినిపలు కమిషనరు వేడకొనబడెను. చర్చిలోనికి మొత్తముమీద రైసెన్సును నిర్బంధము చేయవలెననియే యున్నది. (ఆం. సె.)

ఉత్తర రాఘవము

(కుశలవ నాటకము)

మహాకవి భవభూతి ఉత్తర రాఘవచరితమునకు నమనాదము బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతకవిగారిచే రచింపబడిన అత్యుత్తమ నాటకము కర్నూరపు మెల్లివిరియుచున్నది. చదివి తీరవలెను. వెల 1.4.0. చిరునామా:— బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతకవి, గుంటూరు.

విదేశములందలి భారతీయులు

డి. బి. పి. కేశవశిల్పిగారు టైముస్ పత్రికకు ప్రత్యుత్తరము

(బ్రిటిషుగయానాలో వ్యవసాయాభివృద్ధిని గూర్చి సర్ ఆర్థరు పిట్టి యను నాతడు లండను టైముస్ పత్రికకు కొన్ని వ్యాసములు వ్రాసెను. వాటిని విమర్శించుచు ఆప్రతికయందు వ్రాయబడిన సంపాదకీయవ్యాఖ్యానమునకు డి. బి. పి. కేశవశిల్పిగారు దిగువ వ్యాసమును ప్రత్యుత్తరముగా వ్రాసి పంపిరి. కాని ఆలస్యముగా వచ్చినందున ప్రకటింపజాల మని శిష్టి ప్రిన్సిపేసిరి:—

'వెస్టు ఇండియన్ అభివృద్ధి' యను కీర్తికక్రింద మార్చి 22-న లేదీ టైముస్ పత్రికలో ప్రకటింపబడిన సంపాదకీయ వ్యాసమునుగూర్చి కేంబ్రిడ్జిలోని ఒక స్నేహితురాలు నాకు జ్ఞాపకము జేసెను. పిట్టి గారు (బ్రిటిషు గయానాలోని వ్యవసాయమును గూర్చి వ్రాసినవ్యాసములను విమర్శించుచు మీరు (టైముస్) "ఇండియాలోని ప్రతికూలాంధోళనములను భారతీయుల విదేశగమనము తగ్గిపోయినది. అందుచే సదరు వలసరాజ్యమునందు 40,000 భారతీయులు యెట్టి అభివృద్ధి లేక అట్లేయుండి రని" మీరు వ్రాసిరి. మరియు మీరిట్లు వ్రాసిరి. "క్రాను కాల నీలలోని భారతీయుల అవస్థనుగూర్చి కలోనియలు ఆఫీసు వారితో సంప్రదించుటకు నియమింపబడిన విచారణసంఘము వారు, యేరాజ్యములోను భారతీయులు అవసరమై ఆహ్వానింపబడుచున్నారో అచ్చట పరిస్థితులనుగూర్చి ఆలోచించుట మంచిదిగాని, అవసరములేని స్థలములకు బోవుప్రయత్నములు జేయగూడదు. అట్లు చేసినచో బ్రిటిషుగయానా రాజ్యమునకు మేలొనర్చుటయేగాక భారతదేశ ప్రజలకు మేలొనర్చిన నా రకుదురు."

భారతదేశాభిప్రాయమును గూర్చి నేను శిష్టదలచెదను. వలసరాజ్యములలో వలసభోయిన భారతీయుల శిష్టిలో నున్నారో నేను బాగుగ జూచినవిచ్చితిని. కొన్ని యెండ్లక్రితయు సింహాళమునకు బోయి అచ్చట భారతదేశపనివాండ్లు వీరిగా నున్నారో జూచితిని. వలసభోయి భూమి సంపాదించుకొను విధానముగూర్చి విచారించుటకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 1921 సంవత్సరాంతమున జి. ఎస్. కీటింగు బొంబాయి వ్యవసాయ డైరెక్టరుగాని, భారతదేశక సంఘసభ్యుడగు వి. ఎస్. టివేగిగాని, నన్ను రాయబారులుగా (బ్రిటిషుగయానాకు) పంపిరి. నేనా రాయబారులకు అధ్యక్షుడుగా నుండి బ్రిటిషుగయానాలో విచారణల జరుపుటయేగాక తీసిదానునకు బోయి అచ్చటి పరిస్థితులనుగూడ జూడ గలిగితిని.

మా నివేదికము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి యుండిరి. అది మీరుగూడ పరిశీలించియేయుండును. అనివేదిక యందలి కొన్ని భాగములను యీదిగువ పొందపరచుచున్నాను. అవి జూచినచో మీరు తెలిసిన "భారతదేశములోని ప్రతికూలాంధోళనపరులు" విదేశములందు స్వకాలివారు గాకపోయినను, భారతీయులయెడ తండ్రులవలె వాత్సల్యము జూపుచుండు మని శిష్టకొను అధికారులవద్ద పనిజేసి జీవనాధారము గడించు కొనబోవు స్వదేశీయులపట్ల నిర్లక్ష్యముగా నుండలేదని తెలియ గలదు. మానివేదికయందు దిట్లున్నది.

"బ్రిటిషుగయానాలో కిత్స్ డిస్ట్రిక్ట్ భారతీయులు వలస భోయి వ్యవసాయదారులుగా స్థిరవాస మేర్పరుచుకొనుటకు అనుకూలముగా నున్నచనియే నాయభిప్రాయము.

"ప్రస్తుతము యెన్నరిచే నాక్రమింపబడనిభూమి చాలా యున్నను, అందుప్రవేశించిన వెంటనే సాగుచేసి వ్యవసాయ ము ప్రారంభించుటకు తగినట్లు లేదు.

"అచ్చట ఆరోగ్యస్థితి యేమియు సంత్సృష్టికరముగా లేదు. జననసంఖ్యకన్న మరణసంఖ్యయే యెక్కువగానున్నది. మురికినీరు పోవుటకు త్రాగుటకు మంచినీరు వసతి మున్నగు యేర్పాటులు అత్యావశ్యకముగా జేయవలసియున్నవి. కలోనియలు కెక్రటరీగారు శిష్టినట్లుగా, అచ్చటకు వచ్చువారు ఆరోగ్యముతో నజీవముగా నుండుటకై తగిన యేర్పాటులు జేయనిది జనుల రక్షించుట ఘోరపాపమును. మరియు కూలి, రాబడి విషయములు గమనింపవలసియున్నవి. ప్రస్తుత ఆర్థికదుస్థితియందు వలసరాజ్యమువారు ఆరోగ్యయేర్పాటులు జేయగలుగుదురని మేము నమ్ముజాలము. కావున ఆరోగ్యపరిస్థితు లభివృద్ధి జేంచెద రకు (బ్రిటిషు గయానా) వలసభోవ ననుజ్ఞానియగూడదు.

ఇండ్లవసతిలేదు. మటుంబములు గలవారికి యిండ్లులేవు. త్రాగుటకు పరిశుభ్రమైన జలము లేదు. క్రికె యో రీ గాంగులందు పసిపిల్లలను పనులకు నియమించుచున్నారు. ఈవిధ ములగు కష్టములనేకములు గలవు.

ప్రస్తుతము పనివాండ్లకమ్మకూలి పట్టబోవడము చాలా మున్నది. ఇప్పటి కనేకమంది కూలిలున్నారనుచు రందరికి రోజుకు భత్యములు కుదిరి పనులు గలిగినవిధముగాని యితరులను రక్షింప గూడదు.

ప్రస్తుత పరిస్థితులు (బ్రిటిషుగయానాలో) నున్న తూర్పుదీవుల భారతీయులకు సంత్సృష్టికరముగాలేవు. ఏప్రిలుమాసమున పోలీసువారి కాల్యులలో 12 గురు హైంద కూలివాండ్లు హత్యలైరి. 18 మంది గాయములబడిరి. బార్బిటోనువద్ద భూములలో తూర్పు దీవుల కూలిలు ఎక్కువ వేతనములు కావలెనని సమ్మెగట్టిన సీగోలతోగూడి తాముగూడ సమ్మెగట్టిరి. ఎంతమంది అధికారులు శిష్టినను చిన మందేరి. వారిసమ్మెగూరణము మేనేజరులకు ఇమిగోవను డి పోవారికిగూడ తెలియదు. అంతమందితూర్పుదీవులవారు సమ్మెలో శిరీసను ఒక్కసీగోలతోమే హత్యకుల అచ్యుతమే.

భారతీయులు టైకి మంచిగానగవడు అన్ని అవకాశములకు చేపట్టి, తమకు మేలొనగూర్చునని ఆదంబరముగా బరికెడి ప్రబోధనలకు లొంగిపోవునంతటి వెర్రిభాగులు గారని తెలుపుటకు రోజునన్ని నిదర్శనముల జూపితిని.

సర్. జోసఫ్ న్యూనను, ఇప్పడు డిల్లీలో నున్న బ్రిటిషుగయానా రాయబారుల అధ్యక్షుడు తాను నూచించిన వలస భోయి భూమిసంపాదించువిధానము (లాండు ఆక్విజిషను స్క్రీము)నుగూర్చి నాయభిప్రాయమును తెలుపమని తంతివార్త నంపెను. నేనిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగితిని:—

"మేము జేసిన సిఫార్సులు ఆమోదించబడినచో మీ విధానమును సంతోషపూర్వకముగా సంగీకరింతుము. మీరు చేయు వాదానములను యితరులు గౌరవింపవలెను. పూర్వపు చరిత్రానుభవము నలవరచుకొనిన చువు. భూములు సిద్ధముగా లేనప్పుడును, పరిస్థితులు అనుకూలముగాజేయనప్పుడు ప్రతిచోర మిచ్చుట మాననప్పుడు తిరిగి వలసబంపుట అచ్చట నిశివరకున్న భారతీయులకుగాని నూతనముగావచ్చు భారతీయులకుగాని లాభించదు."

సర్వమానవ సమానత్వము స్యాతంత్ర్యరక్షణకు పూను కొనిన బ్రిటిషు రాజ్యముక్రిందనున్నను, తామే సృష్టికర్తలవలె భావించి యితరజాతులవారిని చిత్తమువచ్చినట్లు చేసేజాచు వారి యాధీనమునందున్న కన్యా మొదలగు వలసరాజ్యములలో మేము బోవుట అవసరమని మీరు తెలిపిరి. దానిని గూర్చి రషుబ్రాక్సువిలియముగారి 1922-23 సం॥ హిందూ దేశమున గ్రంథములోని యీ దిగువవాక్యము నుదహరించెదను. "విదేశములందలి భారతీయులగూర్చి హిందూదేశమునం దలి యభిప్రాయము గమనించి తీరవలెను. హిందూదేశము తనపుత్రుల సహజహక్కులుగా పాటించునానిని, నిరాకరించి నచో సామ్రాజ్యము వికమత్యము విచ్చిన్న మగుననుట కెట్టి సందేహము లేదు.

ఈసమస్య (బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునం దిదివర కెన్నడు గలిగియుండ నంతప్రాముఖ్యమైనది. ఏమన దీనిని పరిష్కరించుటయందే అంగ్ల హైందవజాతుల వికమత్యమేగాక ప్రపంచశాంతిగూడ ఆధారపడియున్నది.

హకారాకొత్తవంతెన

దీనినిషయమై ఒకచిల్లు వచ్చేకాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును

కలకత్తా, జూన్ 12:— వడ్డే బెంగాలుకాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడనున్న క్రొత్త హకారాకొత్తవంతెన కలకత్తా గిట్టు ప్రకటించుచున్నది. క్రొత్తవంతెన 'కాంటీరీమరు బ్రెత్' కొలకలతో సర్ ఆర్. యం. ముఖర్జీగారి యధ్యక్షతక్రింద 1920 సంవత్సరములో ఎక్సర్టు కమిటీవారు ఏకగ్రీవముగా కిఫారసుచేసినవిధమున నుండును. దీనికి మొత్తము ఖర్చు రు 6240,00 000 కంటె ఎక్కువకావని అంచనాజేసినారు.

క్రిందటి సంవత్సరము జనవరిలో ప్రతి నిధి సంఘమువారు బెంగాలు ఆర్థికప్రభుని అధ్యక్షతక్రింద యీ స్క్రీముకు పెట్టుబడి పెట్టుటనుగూర్చి విచారించిరి. ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకరింపబడిన యీ సంఘమువారి కిఫారసు యటువంటి కాంటీరీమరు బ్రెత్ వంతెనకు పెట్టుబడి పెట్టుట దుర్లభమని తెలియజేయు చున్నది. వైరెండు సంఘముల కిఫారసులను అమలులో పెట్టుటకు చిల్లు వ్రాయబడినది. ఇందుకై అప్పలను దీయుటకు ఈచిల్లు రీలును కలంకజేయు చున్నది. (ఆం. సె.)

అమృతసరము నేషనలువ్యాంకు

దివాలా

దైర్యము సామ్యము సహనములను ఆరోపణ

జిల్లామేజిస్ట్రేటుయొదుట విచారణ

లాహోరు, జూన్ 12:— క్రిందటిసంవత్సరము ఏప్రి

లుమాసమున అమృతసరము వ్యాంకు దివాలాదీనిన కొలదిదినములకే
నేను 15 అమృతసరము నేషనలువ్యాంకు లిమిటెడుగూడ దివాలా
దీని ననువిషయము పాతకులకు జ్ఞాపక ముండియుండును.
తరువాత దివాలాత్వవహారముల పరిష్కారించుటకుగాను కోర్టు
వారు లా మదనగోపాలు వక్సీలు గారిని నిర్ణయించుటగా నియ
మించిరి. ఆరడు లెక్కల పరీక్షింపగా దైర్యము అక్రమముగా
వ్యాంకుసామ్యము వెచ్చించి రని చెలిసెను. అంతట
లిక్విడేటరు దైర్యక్షయమైన వ్యాంకును మోస మొనర్చి
రను నేరము వారోపించి, వారిని బహిరంగముగ విచారింప
వలెనని గోచెను. వీరి దరఖాస్తు అంగీకరింపబడెను. ఈ దిన
మున, జిల్లామేజిస్ట్రేటును నెషనల్స్ జడ్జియు నగు రంగాలాలు
గారియొడుగు, మానేజింగు దైర్యక్షయ ఆర్. ఎస్. సాంధిగారిని
విచారించిరి. లిక్విడేటరు, దివాలా మహేశ్వరదాసుగారి సహ
యముతో నేను నడుపుచుండెను. ముద్దాయిత్వపున ఎస్.
కె. ముఖర్జీగారిని పక్షిలుగా నియమించిరి.

మానేజింగు దైర్యక్షయ

సాంధిగారిని మదనగోపాలుగారు విచారింపగా నిట్లు
నుడివిరి. నేను 1908 సం॥న పంజాబు ప్రత్తియంత్రశాలలో
సెల 1-కి రూ 500 ల తీరమువీడ ప్రారంభించితిని. 1909 సం॥
నుండి వ్యాంకులకు పనియందుంటిని. తరువాతను దైర్యక్షయ
నేర్పరిచితిని. 1916 సం॥న నా సామ్యము సోదరుల కొసగితిని.

ఇందు రు 15000 ల మూలసనమును మోచించితిని.
1913, 14 సం॥లలో మూడు సెలలు ఎంపైరు వ్యాంకులలో
నుండిరి. ఆ వ్యాంకు పిమ్మట దివాలాదీసెను. కాని ఆసమయ
మున వ్యాంకునందు ధనము సహనమున తినిన నేర మారోపింప
బడలేదు. తరువాత నీతారాం భాండారీ కంపెనీయను పేర
కంట్రాక్టురచ్చుత్తిని ప్రవేశించితిని. ఇందును నావంతు లాభములు
4000 వచ్చెను. 1916 సం॥నుండియు ఆర్. ఎస్. సాంధి కంపె
నీయను పేర కంట్రాక్టు దృష్టియందు యుంటిని. అందు మరియొక
భాగస్వామిగలను. కాని మా కిప్పటి కెవరికిని ఋణము
లేదు. నేను కలది పాం నేకు దైర్యక్షయగా నెన్నుకొన
బడితిని. కాని నేకోక్క మిటింగునకైనను నెళ్లేదు. తరు
వాత పంజాబు బెంగాలు వ్యాంకులలో చేరితిని. ఈ వ్యాంకు దివా
లాదీనిన తరువాత నేను మరియొక వ్యాంకును ప్రారంభించితిని.
అంతియగాక, చారి అందుకంపెనీయందు భాగస్వామిని
గూడను. రామచంద్ర గుర్జారాగారు నాభాగస్వామి. ఆరనిది
కమాన గ్రామును. ఆరనిని ఢిల్లీలోని గుర్జారాగారి కుటుం
బమునకును ఎట్టి సంబంధమును లేదు.

1917 సం॥ అక్టోబరు 18 తేదీన అమృతసరము నేష
నలు వ్యాంకు మానేజింగు ఏజంటునకు సెల 1 కి రు 500 ల
గౌరవతీరమును నొసగవలెనని తీర్మానింపబడెననియు, ఈ
తీర్మానమునకు కారణములు దనకు చెలియవనియు, ఈ గౌరవ
తీరమును నెవరు దీసికొనినదియు తనకు చెలియవనియు ముద్దా
యి నుడిచెను.

ప్ర:—అమృతసరములో నీకేమైన తేరలేదా?

ఉ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

అంతట న్యాయవాది, వాచరును దీసికొని వచ్చి గన్ప
దుపగా, రామచంద్ర గుర్జారాగారి కలసి రు 2571 ల గౌరవ
తీరమును దీసికొనినట్లు అంగీకరించెను.

ప్ర:—ఈ గౌరవ తీరము మీరు దీసికొంటిరా.

ఉ:—అవును. రామచంద్రగుర్జారా అందు కంపెనీ
యందు భాగస్వామిగలవచ్చెనే నీ మొత్తమును దీసికొంటిని.

1922 సం॥ అక్టోబరు 18 తేదీన దైర్యక్షయ మిటింగు
మరియొకటి జరిగెను. 1922 ఆగస్టు 1 తేదీ నుండియు తనకు
సెల 1 కి రు 500 ల చొప్పున తనసను, రు 400 లు చొప్పు
న గుర్జారాగారికిని నొసగవలెనని తీర్మానించిరి. మరియొక
దైర్యక్షయ అమరనాథునకు ఏమి ముట్టెనో చెలియదు.

ప్ర:—ఆగస్టు 1 తేదీనుండియు అమరనాథునకు సెల 1 కి
రు 120 లాగబడెనా?

ఉ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు. అతడు పటంకోట
ప్రాంతంలో మేనేజరుగ పనిచేయుచుండెను.

అంతట ఫిర్యాది తీరపున, న్యాయవాది ప్లాట్యూటర్
నివేదికను చెప్పి జాపగానందు పటంకోట ప్రాంత మేనేజరు
గారు. రాంరక్షయలు అని గలరు.

ప్ర:—వ్యాంకుభర్తలైన వ్యాంకు ఉపయోగము
మితిగొట్టగాను నియంపలేదా?

ఉ:—అవును. మానేజింగుదైర్యక్షయ దైర్యక్షయము ఒక
టంగా ఏర్పరుపబడెను. అబండిలో, వాలంటిక్రయముకో
రకు నిరుగుట కుపయోగింపబడెను. తరువాత మరియొకటంగా
ఏర్పరుపబడెను. తరువాత మోటారుబండికను భర్తలకుగాను
సెల 1 కి రు 200 లాగబడుచున్నది. పరిపాలకవ్యయవారి స
భలకార్వక్రమమును రికార్డు చేయుటకు పుస్తకమునుంచలేదు.
1922 సం॥ అక్టోబరు 18 తేదీన, తరువాత బోర్డువారి అంగీ
కారమునందు నుద్దేశముతో ముందుగా రు 5000 ల కొక మని
షికి బదులిచ్చుటకు మానేజింగు దైర్యక్షయ కధికార మొసగ
బడెను.

ప్ర:—విక్రయించి ధనము సంపాదననగోరుచు, పం
తంకోట పురపాలకసంఘమువారు రు 5000 ల ఖరీదుగలవార్
బాండుల నంపెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—వాదితో నేమిచేసితిరి?

ఉ:—ఆబాండ్లను జామీనుగా నుంచి వ్యాంకువారు
కొంతసామ్యము అప్పువుచ్చుకొనిరి. కాని ఆచేరముతో నాకెట్టి
సంబంధములేదు.

ఈసమయమున లిక్విడేటరులేచి, ఈమొత్తమును "బస్సు"
ధనముగ పరిగణించి, తాను ఆమొత్తమునంతను తిరిగి పతాక
కోత్తకపాలకసంఘమున కొసగితిని నుడిచెను.

ప్ర:—1923 మే 18 తేదీన, హాపిపురమునం దీవ్యాం
కునకు కాళి ఏర్పరుపబడినపుడు మీరచ్చుట నుంటిరా?

ఉ:—అక్కడొకకాళును స్థాపించుటకు వెళ్ళలేదు.
ఈ ప్రాంతముండి నా సోదరుడగు శ్రీరాం హంధి
గారు రు 500 లను దీసికొని వెళ్ళేమో నాకు చెలియదు. అర్ధ
యన్యవ్యాంకు దివాలాతరువాత మేసెల 9 వ తేదీవరకు నేను
లాహోరులోలేను. రాంచంద్రగుర్జారాగారు మరియొక కాళు నే
ర్పరుచుటకు మాసోదరునకు అధికారమొసగెను.

ప్ర:—మీపేరుకెదురుగావారీయిన్నో ఆఫీసులండును
అనుపదములకర్తమేమి?

ఉ:—నేను లండనుకన్యూర్షియలు స్కూలుసంఘమున
సభ్యుడను.

న్యాయాధిపతి:—మీ కీడిగ్రీ ఎట్లువచ్చెను?

ఉ:—బుక్సుకీపింగులో తపాలాద్యారా కొన్నిప్రశ్న
లు రాగా వానికి ప్రశ్నల తరములనొసగగా నా కీడిగ్రీవచ్చెను.

అంతటితోకోర్టునుగి నెను. మానేజింగుదైర్యక్షయయొక్క
విచారణ ఇంకాముగియులేదు. నేను తిరిగి 26 తేదీన విచారింప
బడును. (అ. పే)

నేనులే లేనమ్మ

సేలం 18 జూన్:— ఇచ్చట సమ్మె అట్యులనేయున్నది.
సమ్మెదారులు పనిలోలేరుటలేదు. లోకోభార్యమును మనుష్యు
లెద్దివగా నుండుటలేత 10 మందిన కాలికల్ మెట్టుపాలయ
ములకు పంపిచేసెను. సమ్మెదారులబదులు పనిచేయుటకు వచ్చి
నధర్మపురి మనుష్యులు అడిగినఅద్యక్షు వారికిచ్చివేయబడెను.
కన్యాయమ్మకేవల రారులను లోకోమెట్టులోనుండితీసివేసినట్లుగా
నారికి నోటీసు లీయబడెను. 1 సెల తరువాత వీరిని పనిలో
నుండి తీసివేయుదురు. లోకోపారుమును నేను 11 గంటలకు
యా దినవ నోటీసును ప్రకటించెను:— సమ్మెకట్టిన యిం
జను కుభ్రముచేయువారందరును తిరిగి కొత్తసర్వసుప్రకా
రము పనిలో చేరనిచ్చుగలవారు శనివారము 14 తేదీన 7 గం
టలలోగా వచ్చి, తమపూర్వపుసర్వసు లెక్కలోకి రాదని
తెలిసియే తాము పనిలో ప్రవేశించుచున్నామని వారీనియచ్చిన
సేగాని చేప్పుకొనబడరని యిందుమాతమున తెలియజేయడ
మైనది.

ఉత్సాహము ల శాసనము

ఈ దినమునుండి అమలులోనికి వచ్చెను
బొంబయి 18 జూన్:— ఉత్సాహము రక్షణ
శాసనముకొంద విధింపబడిన పన్నులు ఈ దినమునుండియు
బొంబయి కస్టమున్నట్లగునం దమలులోనికి వచ్చెను. కస్టము
లెక్కలోకి 18 జూన్ తేదీకి తరువాత జేర్పబడినదిగలములకు
న్నిటివైనను ప్రాతశాసనములో నిర్ణయించబడిన ప్రకారము
పన్నులు విధింపబడును. అ||కె||

వరదరాజులునాయుడుగారి సహాయము

వరదరాజులునాయుడుగారి రిచ్చటికి వచ్చి సమ్మెదారు
లకు సహాయము చేయుదునని వాగ్దాన
మొనర్చిరి. వీరిప్పుడు సమ్మెదారులకు భర్తలములను పైభర్తలకు
2 ఆలాలను ఇచ్చుచున్నారని. (అ. ప్రే.)

ఆయుర్వేద ప్రచారము

అంతర్వేదిపాతెము(రాజోలుతాలూకా)

చెన్నై పురి ఆయుర్వేద ప్రచారిణి సభవారిచే
శ్రీ ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై రాజోలు ఆమలా
పురము తాలూకాలయందు ప్రచారమునకు బంపబడిన ఆయు
ర్వేదభూషణ ముక్కామల వెంటకాశ్రమి. ఎం.ఎ. సిగారు
9.6.24 తారీఖురాత్రి 7 గంటలకు మృగామమున కచ్చేరి
సావిడెలో ఒకసభను జరిపిరి. అచ్చటకు గొప్పగొప్పజాబులు
చుట్టపట్ట గ్రామములనుండి కొందరు ఆయుర్వేదాభిమానులు
వచ్చేసి సభ నలంకరించిరి. కాంగ్రెసు ప్రచారకరాలగు కన
కమ్మగారుగూడ నాసభకు వచ్చేసిరి.

ప్రథమమున శ్రీకాశ్రమిగారు ఆయుర్వేదముయొక్క
సత్వత్తియు పూర్వమున మహమ్మలు దానికై చేసిన యభి
వృద్ధియు మధ్యన సంభవించిన యుద్ధ విప్లవాది షీకారణ
ములను నువిపులముగచెలియజేయుచు ప్రస్తుతము తదభివృద్ధికై
పజు చేయవలసిన విధానమును గురించియు, నుభభవ్యము
లగు ఓమధులయొక్క గుణములను దానివలన మనకు గలుగు
లాభములను ప్రస్తుతము మూలికలవలన ఆంగ్లేయులు పొందు
లాభములను ఆంగ్లేయాధముల వాడుటవలన మన ధనము
పోవుటయొక్క లోగ నిర్మూలనముగూడ అంతగా గాకపోవు
టయు మొదలగు విషయములను మాజీకారంతరునందుగల చిత్ర
పటములను జూపుచు 2 గంటలకాలము గంభీరముగ నుపన్య
సించిరి. అంతియమున కోటగుర్తి కనకమ్మగారు లేచి వీరి అభి
ప్రాయములనే బలపరుచుచు దీనిని ఆచరణలో తెట్టుటయే
ప్రజలు చేయవలసిన ముఖ్యవిషయమనితెల్పిరి. అంతియమున సభా
సదులకు నమస్కారములతో సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు వాలంటీరుబోర్డు
గుంటూరు జిల్లాలో కాంగ్రెసు వాలంటీరు దళనాయ
క తరిశీతును పొందగోరు వారందరును ఈ జాను సెలఖరు
లోగా ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి తమదరఖాస్తులను
పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తు యీక్రిందినమోనాలలో నుండ
వలెను.
కాంగ్రెసు వాలంటీరు దళనాయక తరిశీతుకు దరఖాస్తు
1. నేను 2. గామము, తాలూకాపాస్తు. 3. మతము,
కులము. 4. వయస్సు. 5. వృత్తి. 6. ఇదివరకెన్నలైనను వాలం
టీరుగా పనిచేసినారా? 7. విద్యాయోగ్యత. 8. ఆహుదాచా
దు పరిజ్ఞామిద కాకినాడకాంగ్రెసుకు ముందే సంతకముచేసి
నారా?

శరణు రామస్వామి చౌదరి,
గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు వాలంటీరు బోర్డు కార్యదర్శి
అమృతలాలు, తెనాలి తాలూకా.

కర్తవ్యాలవారి

వెల సీ|| 1-కి అ. 6 వి. పి సహా 0-10-0

ఈ గ్రావము చున చెవిపోటు, చెవినుండి చీము

గిరారుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే వయమును

5,6 బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనము దీపో,

మదరాసు బొంబాయి

THE BOOKS READY FOR SALE.

1. BHAGVAD-GITA Translation of with Rs. as
Notes and annotations by the late
Tukaram Tatya ... 0 12

2. LECTURES STUDY ON BHAGVAD
GITA being a help to students of its
Philosophy by T. Subba Rao B. A. B. L. 0 10

3. A COLLECTION OF ESOTERIC WRIT-
INGS OF T. Subba Rao, B. A. B. L.... 2 0

4. THE YOGASARA-SANGRAH OR THE
PHILOSOPHY OF YOGA SHASTRA with
English Translation by Ganganatha
Jha M. A. ... 1 4

5. THE UTTARA-GITA being the initiation
of Arjoon by Shri Krishna into Yoga
and Dnyana ... 0 4

6. THE PHILOSOPHY OF THE BRAHMA-
NICAL SANDHYA VANDANA ... 0 12

7. THE HIGHER LIFE, or Rules of Raja-
Yoga, by Bhagvan Budha ... 0 2

8. LETTERS TO AN INDIAN RAJA by a
Indian Recluse... 1 0

RAJARAM TUKKARAM.

29 Hummum Street, Fort Mambay.

రాజకీయ మహాసభలు

భారత సంస్థానములకు సంబంధము

జూన్ 8 వ తేదీన 'నవశివము'నుండి యీ క్రింది భాగములు మాకు ప్రత్యేకముగ భాషాంతరికరింపబడినవి:—

కేధియవాడులో జరిగిన రాజకీయ మహాసభనుగూర్చియు, ఆసభచేయబడిన పనినిగూర్చియు ఒక విలేజ్ రివ్యూ గా ఆంధ్రులకు ప్రత్యక్షతరమిచ్చుచు మహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచు న్నాడు:—

(1) స్వదేశ సంస్థానములందు ప్రభుత్వము ప్రజలకును గల సంబంధము ప్రజాత్వమును గూర్చినట్టిదగమంబయినది.

(2) కేధియవాడు వైతికముగను, రాజకీయముగను, ఆర్థికముగ నభివృద్ధి జేందుటకు సహాయకరములగునందు తీర్మానముల గావింపవలయును.

స్వదేశ సంస్థానముల ప్రభుత్వముపై నాధారపడియుండునట్టి స్వతంత్రముగనుండునటుల జేయు పనిని రాజకీయ మహాసభ వహింపరాదు. ఇదియే యుద్దేశ్య మునకుడు. ఈసభ పాలకులకును పాఠకులకు గూడ నవ్వముగలుగును. సంస్థానపాలకులు ప్రభుత్వమునకు కప్పము గట్టుచుండును. కావున రాజకీయసభలు ఆయుద్దేశ్యముతో సమాజేత ముగలుగు అంగీకారము నొసగజాలరు. స్వదేశసంస్థానములు బ్రిటిషుఆధికారము లేకుండ స్వతంత్రముగ నుండగోరు ప్రయత్నములన్నిటిని ప్రజలు ప్రతిఘటించవలెను. ప్రజాకులు ప్రయోగించు నిర్బంధము తెన్నివచ్చినవచ్చు ప్రజాభిప్రాయమును సుశీలముజేసి బలపరచు నుద్దేశమునే ఈసభగర్హియందుకలెను.

ఈసభ స్థానికవ్యవహారముల చర్చింపవచ్చును. కేధియవాడు ప్రజలు ఒక్కతరగతివారే గాన ప్రజలతో సంప్రదించి వారి యభిప్రాయముల గనుగొనుట కావ్యవసాయ ప్రత్యేక స్వతంత్రముగలిగియున్నాడు. అట్టిసభలో కేధియవాడు కంటకును సంబంధించినవిషయములను చర్చించు హక్కులేదు.

ఈ సభ ప్రజాభిప్రాయమును గూడ కట్టుదిట్టముల జేయవలెను.

ప్రజలకష్టములన్నిటిని నివారించుటకు తగినంతటి పరిష్కారమును గాంచుటకు ప్రజలు ఈసభద్వారా చేయగల ప్రయత్నముల జేయవలెను. ప్రజలుగూడ ఈసభాతీర్మానములకు బద్ధులైయుండవలెను. ఈపని జరుగుటలోపల ఈసభ కార్యనిర్వాహకసంఘము ప్రజాసేవానిరతులై పనిజేయవలయును. వారు గ్రామములలోనికిపోయి సూయాల జనసామాన్యములచే వారితోబాటు ఎట్టి ఆదంబరము లేకుండ స్వల్ప మాత్రపు జీవనము గడపుచుండవలెను.

ప్రజాభిప్రాయమును సుశీలీకము జేయుడు

మనము స్వదేశసంస్థానములరాజులకు విరోధులము గా గూడదు, వారితో నసహకారము జేయరాదు. కొన్ని స్వదేశ సంస్థానములందు బయలుదేరి దీయబడిన నిర్బంధప్రయోగములు నాకు ఔచిత్యములేదు. వారు చేయుచున్నవి ప్రభుత్వంతో నాకు విరుద్ధమైనవి. సంస్థానాధీశులు తమదేశములో నుండు కుండ యూరోపు వాసముజేయు నభిలాషను ఎక్కువగ గర్హియుండుట చాల స్పష్టమైనది. ఇందులకు వారిని నిందింపనక్కరలేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్లాపించిన ప్రభుత్వవిధానమువలన గల్గుచున్నతమలలో నిదియొకటి తప్పదు. స్వదేశసంస్థానాధీశులు చిన్నప్పటినుండియు ఆంగ్లోపాఠ్యాయలశిక్షక్రింద పెరుగుచుండుదురు. ఆరాజకీయములను అన్ని విషయములందును ఇంగ్లీషువారివలె తయారుజేయు మని ప్రత్యేకముగ నాశిక్ష గలుపువారి కు తట్టవలయును. కొంచెము సవరణలైన లాల సులకు పాఠ్యవిద్య నాగరికతపై ప్రత్యేకమోహమున్నటుల నాకు గానించును. అట్టిదియే యీసంస్థానాధీశులలో గూడ చాలవరకు నేర్పడినది. రెంటికిని మూలకారణ మొక్కటియే. కేధియవాడులోగాని మరియే యితరస్వదేశసంస్థానములలోగాని ప్రజలు సుశీలీకులు గావలయును. వారు చెప్పు నభిప్రాయములలో నిర్భయముగ నుండునటుల నేర్పవలెను. ఇది జరుగునెడల రాజులు ఇంటనే ప్రజాభిప్రాయమును జనదాటిపోలేక దానికి విధేయులైయుండుదురు.

స్వదేశ సంస్థానాధీశులు ఎన్నెన్నితప్పులు చేసినను ఇంకను సుశీలీక యనవలయును. వారలకు దైవభీతిగలదు. ప్రజ లేమనుకొందురేయను భయముగూడ యెక్కువగగలదు. ధూకివిషయములందు స్వానుభవము గలదు. ప్రజాభిప్రాయ బలములేక ప్రజలలోనే కొందరుపాలకుల అడుగులకు మడుగు

మహాత్ముని సందేశము

జన్మభూమి

బాక్లోలియందు తన ఉద్యమమును అమలునందుంచుటకు తీర్మానించుచున్న గాంధీగారు అమామదాబాదునుండి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తుదిసందేశ వ్రాసెను. 'నేనుకూడ అదే నగరమునుండి వారు దేశీయులకు తుదిసందేశ వ్రాసుచున్నారు. నేటిదినము దేశీయులు రెండువర్గాలుగా వీలయినారు. ఈ తుదిసందేశము ఎవరినందేచి ఇయ్యబడినదని ప్రశ్నింపవచ్చును. తనసిద్ధాంతములందు విశ్వాసముగలవారిని, అర్థిక విమర్శకి ఖద్దరువల్లకలుగనను నవ్యక్తముగలవారిని భారతదేశపు హరికత విజ్ఞానము పునరుద్ధరింపవలయునను ఉత్సాహముగలవారిని ఉద్దేశించి మహాత్ముడు ఈ సందేశము నొసగుచున్నాడు. అన్ని విషయములను రాజకీయపద్ధితో చూచుట ఆచారమగుచున్నది. కాంగ్రెసు కార్యసంఘములను సంస్కరింపవలయు నని గాంధీగారు సంకల్పించుట తనకన్న భిన్నాభిప్రాయాలైనవారితో విరోధమునకు దిగుటకాదు. తన అనుచరులలో తనకార్యక్రమపట్ల ఎంతమందికి ఎంతవిశ్వాసము గలవో నున్నారోను కొనుటకు వారిట్లుచేయుచున్నాడు. వైకే భక్తిని ప్రకటించుచు లోలోన నాయకునిబంధముల నుండి ఎప్పుడు తెలియకొనుచువుదమా అని చింతించు అనుచరులగు నాయకుని క్లితి సంక్షోభమై యుండును. రాజకీయములయందు మరభర్యముల పట్ల విశ్వాసముచూపు జాతీయసంస్కర్త ఉపదేశములను కృమముగ అనుచరింపగలవా రుండుట అరుదు.

అన్ని దేశములందును అన్ని కాలములందును పవిత్రక అనుచరుల సంఖ్య సంకుచితముగనే యుండెను. తన ఉపదేశములను అంగీకరించు శిష్యులసంఖ్య అధికముగకాలది ఆ ఉపదేశములందలి గూఢార్థమునుశిష్యులకు బోధించుటకు ఉపదేశములు పరియత్నించుచుండును. అందువల్లనే నూతనజన్మముకుండ ఒంటె పోవుట సులభము గావచ్చుగాని భవంతుడుస్వర్గమునకు పోవుట సాధ్యము కాదని క్రీస్తు చెప్పియుండెను. సామాన్యప్రజలకు విషయవాంఛలను సం తృప్తి పరచుచుండు పరమాపధిగ నుండును. ఇట్టివారికి ఇందుక మతోద్రేకము ఉత్సాహము పుర్రొల్పుచున్నది నుండును. కాని ఏదో మార్పుకొరకు అనలంబించిన దారిద్ర్యమును చిరకాలము వారు భరింపజాలరు. పాతకునిపి మరల బైటపడును పూర్వము తాను అనుభవించుచున్నవాటిని మరల ఆశించును. పాపనమోచి విపరీతవాదము గావింపవలెను. ఇంతవరకు ఆచారమునందున్న ఆంధ్రాళన పద్ధతులను త్యజించి అసహాయవాదులను అతివాదులగున మారి నవారు, ఆతాత్పర్యముతోడము తగ్గననే క్రొత్త ఉద్యమము నే ఆశ్రయించుచున్నారు. తమ మార్పును సమర్థించుకొనుచున్నారు. ఉద్యమముయొక్క ఆధారమును సంశయించిన వారు ఇప్పుడు ఉద్యమస్థాపకుని ఆధికారమును, విజ్ఞానమును కడకు తెలివిలేటలను కూడ సందేహించుచున్నారు.

ప్రస్తుతము పరిశీలుచున్నవి. ఇట్టి అవస్థ ఏర్పడునను నూచలను గాంధీగారు చాలాకాలముక్రిందనే గుర్తెరిగియుండిరి. 1922 ఫిబ్రవరిలో ఢిల్లీలో ఈభావములు ప్రథమమున విహితము

లాత్తుచు చెప్పినదానికంతకును మహాప్రభో చిత్రమునునుండునెడల పాప మట్టిరాజులు ప్రజలను నిర్బంధపెట్టుకుండ నేమి చేయగలరు? వారితప్పులను వారికి తెలుపగలవారు ప్రజలలో తనప్రభు వారిని పట్ల పగ్గను లుండవు. దీని కితోడు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహము జేయునెడల ఆపరిస్థితులను అనుసరమున వారికి ప్రత్యర్థులై వారి వివాదావేతనపులగును. రాజులు బయలుదేరి దీనిని నిర్బంధములచాలచున్నవారు గనున్నవని లేటెల్లమే. దీనివలన చాలభయముగనన్నది. ప్రభుత్వనిర్బంధములు నాగరకముగ నుండుటవలన సంస్థానాధీశులు ప్రయోగించు దానంతటి అశోచకముగను అసహ్యముగ నుండదు.

నేను జెప్పిన దానినిబట్టి ఆపార్థము గలుగవచ్చును. నేనిదంతయును జెప్పునపుడు మీరు సంస్థానాధీశులతో తోడై పనిజేయవలెనని నూచించుటలేదు. అమితమైన అతివాదత్వమును గౌరవముతో నిర్భయముగనుండుటయు నేయే అంశములందు ఒకదానితో నొకటి కలియంతునో నేనిందు జూపుచున్నాను. మామిడికెట్లు యేతెనకొలదిని క్రిందికి వంగును. అట్లే కండబలముగల మనుష్యుడు బలమెక్కువను కొలదిని, వినయ సంపన్నుడై దానితో కలిసి కిందకి రెక్కెనగచుండను

రంగముగ ప్రకటింపబడెను. గాంధీగారే అప్పుడు స్వాతంత్ర్య మనుభవించు చుండిన అప్పుడే వారు తన ప్రయత్నము లొనర్చియుండెడివారు. కాని అందులకు ప్రభుత్వమువారు అడ్డుపడిరి. రెండు సంవత్సరములు గడచెను. రెండుసంవత్సరముల శాంతినియు తనవారియుం దెట్టివాస్తవ కలుగజేయలేదు. రెండు సంవత్సరములువారు ముందుచేసుక విషయములనన్నిటిని ఆలోచించుచుండిరి. సిగ్గుతో తలవంచుకొనుటకుగాని, చింతించుటకు గాని కడకు సవరించుకొనుటకుగాని ఎట్టివిషయములులేనని వారికి తోచెను. ఒక్కవిషయములో కార్యక్రమమునందయు గాంధీ మహాత్ముడు మాన్యునని చెప్పినవారు గొప్ప పౌరహింసను లోపైరి. తనస్థితిని తానిప్పుడు తెలిసికొనవలయును. తన నాయకత్వము, ప్రజలు తనవిషయమై ప్రకటించుచున్న భక్తివిశ్వాసములు నిజమైనవా లేక కేవలము ఆదంబరములా అని వారు తెలిసికొనవలయును. ఇట్లు తెలిసికొనుట నాయకుల ధర్మము.

కాంగ్రెసు కార్యసంఘము లెవరి స్వాధీనమునందుండవలయునను సమస్య మిగుల ముఖ్యమైనది ప్రస్తుతపు పరిస్థితులు గందరగోళముగ నున్నవి. భారతదేశమున రాజకీయభిప్రాయములు ఒకవిధముగలేవు. దెంగాలు సంయుక్తరాష్ట్రములు పంజాబువారు ఒకదారి భారతదేశమునందలి ఇతరప్రదేశములు మరియొకదారి. ఒకరాష్ట్రమునందైనను ఏకీగ్రీవాభిప్రాయము గాని భృథనమృతముగాని ప్రకటింపబడుటలేదు. గాంధీగారి సిద్ధాంతములను సంపూర్ణముగ విశ్వసించునట్లుగ చెప్పబడు రాష్ట్రమునందుకూడ ప్రతిపాలురు కొందరున్నారు. ప్రజలకు గాంధీగారిమతముపై గల భక్తిని మేము సంశయించుటలేదు. ఆమతము ఏనిర్యామముద్వారా ఆచరణయందుంచుచున్నదో దానివిషయమై మేము ప్రస్తావించుచున్నాము. పరిస్థితు లిట్లై యున్న రాష్ట్రీయ, జిల్లా, తాలుకాసంఘములకు సంపూర్ణణ మేర్పడు చుండెను.

నిర్యామ కార్యక్రమమును గమనించుచు రుండరు. కాంగ్రెసు సంఘములను స్వాధీనపరచుకొను ప్రయత్నములు ప్రజాపక్షిని ఆకర్షించును ఇట్టిఅన్యదమ్ములపోట్లాట జరుగగూడదని గాంధీగారు సంకల్పించుకొనినారు. ఇందువల్ల కాంగ్రెసు నందు చీలికలుండవు. కాంగ్రెసుసంఘములను స్వరాజ్యపక్షమువారిస్వాధీనమొనర్చుట అన్నివిధముల ఉచితముగనుండును కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ కాంగ్రెసుసభ్యులసహాయము లేకయే అసహాయాద్యమునుకొనసాగింపగలమును విశ్వాసము, సత్యము అహింసాసిద్ధాంతములపై నమ్మకమున్నవారితోండును కాని ఈచీలిక జాతీయమును తగ్గించునని ప్రభుత్వమువారు తలచిన, వారు పౌరబహిర్యురారు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు స్వాధీనపరచుకొనినవారికి కొంతలుమేర్పడును సత్యముఅహింసయందు సంపూర్ణవిశ్వాసముగల ప్రత్యేక ప్రతిష్ఠాపన మేర్పడును. తాత్కాలికపరిస్థితుల ననుసరించి వీరు తమ కార్యక్రమమును మార్పుకొనరు. తక్షణమే దేశమునకు మోక్షము నిప్పించుటకు కారణభూతులుగ భగవంతుడు తమ్మునిర్ణయించె ననితలచెడివారి కొక్కెలను అతివాదపక్షము ఎందులకు లొంగనివత్తుమాత్రమే బలపరచగలదు.

బొంబాయిలో చిత్రములు

భూగర్భమున రైలు పుకగెత్తుట, పోర్చుగులేకుండా సామ్రాజ్యమును తీసికొనిపోవుట

బొంబాయి, మే 12:— ఇకముందు బొంబాయిలో చూడవలసిన చిత్రము ప్రస్తుతమురైయారవి యను పద్ధతులవీధ భూగర్భమునుండి రైల్వేను నడుపుట ఒక్కటియే కాదు.

బొంబాయి పరిసరములలోనున్న బి. బి. అండు సి. య రైల్వేలకు భూమికుండా నడుపుటకు ప్రయత్నమువారు ప్రయత్న ప్రాంభించి వారి ప్రకటింపబడిన పాపములగానే జి. వి. సి. రైల్వేకి వెనీవారు విరోధియౌటబొంబాయిపక్ష క్రొత్త మాన్యులను జేయుచున్నారని తెలిపివచ్చెను. కంకెనీవారి ప్రయత్నములు ఫలించినేని యాప్రాంతమున తమకు రైలుబంధు ఆవిరెవోలె గాక విద్యుచ్ఛక్తి సహాయమున నడుపబడును.

లండన్ లోనలె 'సింగుల్ ష్రీక్రిక్' పత్రికకుండ ప్రదేశకెట్టనలెనని ఆలోచనలో నున్నది. అదిగా ఆదేశిత ఆదేశలలో నికి నెట్టియెడల పోర్చుగులేతో పనిజేదు. ఏలనన, మన సామ్రాజ్య పౌరులునువంటి ఒకచిన్న పల్లెపైకెట్టబడును. ఆయెండ్రి సహాయమున మనమెచ్చటికి కావలె నన్న ఆన్పుటికి గొంపోవడును. లండన్ లో భూమిలో నుండు పైకెట్టలలో వలెనే మారునాంకు ఎల్క్రిక్ గల్లెలు పైర్లు విచ్చుటకు పోవుటకు తెలివజేయుచుండును. ఈక్రిక్ అభివృద్ధిగాంచుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

నిర్మాణ కార్యనిర్వాహకము

రాజముయొక్క ప్రాముఖ్యము
మహాత్ముని అభిప్రాయములు

గాంధీమహాత్ముడు ఈవారపు నవవీరవనము ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఈయంగము మనకుగల సామర్థ్యమును పరీక్షించును. మన నమాలోపల శాంతిని తెలిపి నంతగానే గానించుచున్నాము. మన ప్రాంతాధ్యక్షము మనకు గన్పట్టుచున్న మనకున్నతగాదాలు సగము పోవును. ఇదియే జగమునెల ఆభివృద్ధిపక్షగల్గును. వ్యక్తిగా ని సంఘముగాని సామర్థ్యమును ప్రకటింపకపోయినయెడల ప్రపంచమును మోసపుట్టుచున్నాము. అంతేగాక ఆవృత్తియు సంఘమును గూడ మోసపుట్టును. లేనిపోని భేదజనులను పోయి లేనిది తెచ్చిపెట్టు ని ప్రకాశింప బ్రయత్నించుటవలన మనకున్న అవకాశము లన్నియును చెడగొట్టుకొందుము.

నేను తెలుసుకు పోవుచున్నగా నామట్టును ఒకమాయ నాతొగన నున్నాము గనుకంటేని. ఇప్పటికిని ఆది యేమాత్రమును వారలేదు. ఇచ్చేకాంగ్రెసులో ఈనాతొగనమునండి తెలుసుకుటకు మనము తగినప్రయత్నము చేయలేదని నేను కోరుచున్నాను. అందుకనియేకాకాలం, న్యాయస్థానములు, కానసభలు, నిరేకపక్షములను ఏకామృతియందు యిష్టములేని వారు కాంగ్రెసును విడిచిపోవలెనని, నూచించితిని. కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల ప్రజల యంగీకారముతో కన్నుకొనబడిరని నాకు తెలియును. అందు మార్పుయొక్క గావలెనని నేను కోరుచున్నాను.

ఇక కాంగ్రెసు ఏమిచేయవలెనో పరీక్షించెదము. ప్రతిరాష్ట్రమును సమీక్షించి పరీక్షించి నభివృద్ధి చేసినవలెను అట్లుచేయుట ప్రతిపాదించుచున్నాము ప్రధానాధ్యక్షమై యున్నది.

నిర్మాణకార్యనిర్వాహకములో రాజమును ప్రవేశపెట్టుట యేమిట్లుమైనవనియనినామనస్సుకు దోచుచున్నది. స్వరాజ్యమును బొందుటకు రాజమునకుగల పట్టుత్వమును నమ్మలేనివారు కాంగ్రెసునందుండి యేమిచేసినవలెనని ప్రజలు ఇందుకు సంబంధించిన కాంగ్రెసు తీర్మానమును తీసివేయవలెనని లేదా దానినివార్యప్రయత్నింపవలెనని అతీర్మానముకట్టి లేకుండ అట్లున్నంతకాలమును ఆదునమ్మకము లేనివారు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘములనుండి వైదొలగుట భర్తమై యున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రజాకులలోజను నడచవలెను

ప్రజలకురాజుయొక్క పట్టుత్వమునందు నమ్మకమే యుండునెల వారు రాజమునకు సంబంధించిన కాంగ్రెసు సంతకు శక్తికొని చుక్కని చూచును వచ్చుగర్భియుండ వలెను. వారు చికిత్సగారమును కొంతకాంగ్రెసుకుగూడ అర్హుల చేయవలెను. ప్రతిరెలయు 10 సలముల నూలుమాత్రమే పంప గోరెదము. గోశకు ఒక అరగంటపని చేసినను ఈమాత్రము నూలువడుకవచ్చును. మన మెక్కువకాంతోడదుకవలెను. నూలువడుకుటయందు మనకెక్కువయభిరుచియున్నటులు చూప వలెను. అట్లేచిగల్గి పనిచేయువానికి కాంత్యయెక్కువై స్వపధియే యుండునెడల ఆంగంటనేత్ర వడుకుటతో తృప్తిపడి యుండజాలదు. కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులందరును నేను నూచించినవిధమున నూలువడుకునెడలనే యానూచనకు సంపూర్ణము ప్రాముఖ్యముగల్గును. అట్లుయినయెడల ప్రతిగ్రామమునందు బాగుగ వడుగులచా కేర్వడగలరు. తత్ఫలితముగ ప్రతిగ్రామమునందును అందును ఖర్చుచేసి ధరించెదరు.

హిందూస్థానములో ప్రతిగ్రామమును ఖర్చుచేసి తయారుచేయుచు తనకు కావలసినవన్నియు తాను సరఫరాచేయునెడల మొత్తమునిచ్చ నదియంతలాభకరముగ నుండునో యోచించుటకు సరస్సు చినుకువొడ చినుకు పడగానిందును. ప్రతివ్యక్తికినివచ్చు ఆదాయమునకు ఒక్కరూపాయతోడనెడల గల్లులాగము కొద్దియైనను, ఆపచ్చినది రూపాయయైనను, అందుచిచ్చిన పాటుచు గలవని తెలియగలదు.

వ్యక్తియే సంస్కరణములము

సంఘమునందు గలవ్యక్తులందరూ ఈపనిని ప్రారంభించినపుడే దీనియొక్క లాభము పూర్తిగ గమనింపవలెను. అప్పుడేవ్యక్తులచేయు ప్రయత్నములకు సంపూర్ణప్రాముఖ్యమే ర్పడును. ఒకరు, ఇద్దరు, నల్లరు వడికినయేమియు, లాభములేదు. ఈమాత్రమునండి వడికినచాలా అండును వడుకవలెనని సప్రవాచము చేయుటవలన యాప్రశ్నవచ్చును. ఒకవ్యక్తి పనిని ప్రారంభించినప్పుడెడల సంఘమున కెట్టి శక్తియు నుండజాలదు. నేటి నరకు నెప్పుడుగాని సంస్కరణము సంఘమునుండి బయలు చేరలేదు. సంస్కరణోత్సాహము వ్యక్తినుండియే సంఘము లోనికి ప్రవేశించెను. వ్యక్తియే ముందుగ సంస్కరణమును ప్రారంభించెను. ఈశక్తినినే అన్నిటికిని ఒకవిలువగల్గును. ఒక్కవ్యక్తి ప్రజల నిర్ణయభావముతో సంఘము నెదుర్కొనినపుడేసంఘము ఆయనకున్న బలమును అనుభవింపగల్గును. ఒక సంస్కరణము

ఓడ్వయరు కేసు

మహాత్మునివ్యాఖ్య

ప్రస్తుతప్రభుత్వనిర్వాహకముపై మరొక అపనింప

నిన్నటి 'ఎంగుఇండియా'లో ఓడ్వయరు - నాయరు మానవత్వముదావా తీర్పువైవాఖ్య చేయుచు మహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:

నాయరాధిపతి డొకడు తరుచుగా 'రాబీ' అను వాక్యప్రయోగము చేయుచుండెడివాడు. దీనియర్థమేమనగా ఆ దేశములో మహామూలైనవా రేమహామూలనేరముల గావించి శిక్షలేకపోగా ఆనేరముల గావించినందులకు ప్రభాభింసన ములగూడ బొందవచ్చును. ఈప్రయోగమును ఓడ్వయరు - నాయరుకేసు సందర్భమున యుక్తముగ నుచితముగ ప్రయోగింప వచ్చును. న్యాయాధిపతి ప్రారంభమునండియు పక్షపాతము ను గనుపరచెను. గోశాశాసన ఆశ్రయ నివేదికమును ఒమవుట ప్రజలకు చాలకట్టుముగ నుండెను. తీర్పు యిట్లుండవని ముందే తెలిసినను జడ్జిగారు కేసును ముగించుచు తీర్పులో కొంతన్యాయమును జేయునని ఆశలేకున్నను ఆశపడుచుండిరి. అట్టిచేమియునుజరుగలేదు. నీచభక్తియుగలగినది అట్టి పనిని భారతీయుడే చేసినయెడల తలపోపుదానికి బ్రటిషు జడ్జి కాబట్టియెట్టిశిక్ష లేకుండనే చేయవచ్చును సర్. మైకేలు ఓడ్వయరుగారిలో పోరాడుటకు అంగీకరించి సర్. కేంకరకానాయరుగారు బ్రటిషు ప్రభుత్వమును బ్రటిషు ప్రజలను విచారాకు దెచ్చెను. వారలకు విచారించగా లోపముగానించెను. ఈస్వల్పవిషయములో గూడ సర్. కేంకరకానాయరంటిరాజ్యక్రియ తుకుగూడ న్యాయమును బొందజాలక పోయెను. సర్. మైకేలు ఓడ్వయరు అంతయుపోయి అపజయముగాంచినను బ్రటిషు సామ్రాజ్యమునకు వచ్చిన భంగమేమియు నుండదు. ఐతే యథార్థప్రతిష్ఠకుమాత్రము కొంచెముభంగముగలిగెడిది. బ్రటిషుసామ్రాజ్యనేనకులు అప్పుడప్పుడు తప్పులుచేసినను వారుసామాజ్యమునకునకులముగ నున్నంత కాలము వారికి అండగ నుండకతప్పదు. సర్. కేంకరకానాయరు ఓడిపోయినందుకు ప్రతిభారతీయుండును సానుభూతిజూపుచున్నాడని నాకు తెలియును. ఇదియు నేను ముందేయనుకొన్నదే. ఈకేసు ఒకటి తీరిన యాధ్యక్షానిపోవుచున్న సర్. కేంకరకానాయరు ఏమియు నాశ లేకపోయినవానికి పోట్లాడుటైర్వమును మాత్రము నేను ప్రశంసించెదను. ప్రస్తుత పాలనావిధానముపై గలనిందలకు మరొకముగొప్పనింద తోడనగుటలేక నేను. అట్టి విధానమును ఏమైనను సరే అంతమొందింపవలయును.

రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సంఘము

సంఘము

సర్ మహాత్ముద్ మహాగోపాలాచారి ఎవరు?

సిమ్లా, జూను 12:— రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సంఘములో సర్ మహాత్ముద్ మహాగోపాలాచారికి సలహా తీర్మానము ముగియవచ్చుటచే మామూలుగా వీరిరువారత సభ్యులెవరుగూరూను ప్రశ్న యుండునుచున్నది. అయినను తెలిసినవారందరూ సర్ మహాత్ముద్ మహాగోపాలాచారి చేతులనిండా పనియున్న దనియు అందు ముఖ్యముగా వారు తీసుకున్న సంస్కరణ విచారణపనియే యున్నదనియు తెలంచుచున్నార. అయినను సర్ మహాత్ముద్ మహాగోపాలాచారి యాసంవత్సరంతము వరకు నుండనిచ్చినచో యాత్రము తొలగిపోవు. కాని యిట్లు సంభవించునని తోచదు. (ఆంధ్ర)

ప్రవేశపెట్టుటవలన దానివిలువయు ప్రాముఖ్యమును ఎక్కువగ నుండుటవలన, ఆ సంఘము ఆ సంస్కరణము ననుసరించుటకు గూడ అందుకు తగినట్లే యెక్కువకాలముగూడ పట్టును. భారతవర్షమహాధూమి సులభముగ నేమాత్రమో తపస్సుజేయుట వలన స్వరాజ్యమును బొందజాలరు. ఈ మాలసూత్రమును గమనించినవారు నిరాశులు మాత్రము గారని నాకు నమ్మకము గలదు. సంఘము తగినటుల యీ సంస్కరణము ననుసరించుటకు కాలము పట్టుకొనిదియు సంస్కరణము జేయవలెనని పరితపించు వ్యక్తియొక్క ఉత్సాహముగూడ పరితపింపవలెను. ఇంతకే తనకేతన మున్నపుడు సంఘము ఎంతకాలము నిర్లక్ష్యముగ నుండగలదు?

గోపినాథుని నభినందించుట

మహాత్ముని యభిప్రాయము

పంగరాష్ట్రమున పెరాజగంజిలో జరిగిన రాష్ట్రీయసభలో గోపినాథుని నభినందించుచు చేయబడిన తీర్మానము ఈ నెల 4వ తేదీ ఫార్వర్డు పత్రికలో ప్రకటింపబడినది. అది దౌర్జన్యపరిత్యాగమునకు కేవలము విరుద్ధము నేనుచూచిన అసాధారణము నున్నదనికంటెను గూడ నీపత్రికలోని తీర్మానము ఆభ్యాసముగ నున్నది. "దౌర్జన్యపరిత్యాగ పద్ధతిని నడచుట" అనువాక్యము తీర్మానమునందు కలదు. ఈ దౌర్జన్యరాహిత్యము నా తీర్మానము లోనికి లాగుకుండినచో అగౌరవ మింతఅధికముగా కలిగియుండదు. గోపినాథుని దేశభక్తిపాత్రలోనే యుండవలెనని నా తీర్పుకు ఫలితమును ఉరికితలో నుండదు. అనకు విరోధియును నొకనివధించుటకే గోపినాథుని పూనునెను నని తాను మృతినొందుటకు కాదు. వధించుటవలన తనకుమరచుడవ విధించుడవచ్చునని విషయము సరేదెరిగియుండుటవలన నతనికి భీష్మచల వడనేగాని అందువలన దేశభక్తిగూడ కలుగవచ్చుననియు. ప్రతిపాఠకుడును తనకు మరణించునని విధింపబడుచున్ననీ తెలిపియే హత్యచేయును. అట్టివారినందరినిగూడ ఛీలనిన ననవచ్చును. కాన దేశభక్తి ఏమైననున్నచో నది హత్యయందేయునది. దౌర్జన్యపరిత్యాగము ఒకపద్ధతియే యని యూహించినను గూడ హత్య దానివిరుద్ధమే యును. తాను దౌర్జన్యమున రింపకుండ కష్టముల ననుభవించుటయును యితరులకు దౌర్జన్యముతో బాధకలిగించుటయునుగూడ దేశభక్తి నూచములే యని ఎవరు చెప్పగలరు? తనదేశమువారు దౌర్జన్యపరిత్యాగ పద్ధతి ననుసరించినపుడు దేశభక్తిగలవారు దౌర్జన్యము హత్యల నొనరించి ఆపద్ధతిని భంగపరుపగూడదు. ఎవరైననలుల హత్య చేసినచో అట్టిహత్యలకు చేయుట ఘోరమగునక్రమ మనుభావము ప్రజలలో బాగుగా నెలకొనుటకు దౌర్జన్యమును పరిత్యజించిన తక్కిన దేశీయులందరు నాహంతకుని పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. మరియు తీవ్రముగా నిరసించవలెను. హత్య చేయుటలో హంతకుని సంకల్పము పరిశుద్ధమేయైననుగూడ హత్యను తీవ్రముగా నిరసించుటయే కర్తవ్యమును న్యాయమూలకమునందు క్రియలే శ్రమణముగాని భావములు ఆధారములు కాజాలవు. దౌర్జన్య పరిత్యాగము నందు గట్టి నమ్మకమున్నదని తీర్మానము లో వారు వ్రాయుకుండినచో ఈ వాదము లో చాలభాగము దుర్బలమేయగును. కాంగ్రెసువారి అపింసావిధాన ములలో నున్నంతకాలము రాజకీయమును దౌర్జన్యమునకు సంబంధించిన తలపులను పలుకులను పనులను అన్నిటిని గూడ పూర్తిగా నిరసించుట కాంగ్రెసు సభ్యులకందరకును, వారుకేమి విధినిసరిగా శరవేర్చగోరినచో, ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నదిగాన పంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు పెరాజగంజి తీర్మానమును పూర్తిగా నిరసించవలెను.

ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వవిధానము నెటులైన రద్దుపరచవలెననుటకు శంకరునాయరుగారి దావాలోనితీర్పు పూర్తిగా మరొక ఆధారముని మహాత్ముడు యంగుండియలో వాగిసెను. (ఆంధ్ర)

సంస్కరణముల విచారణ సంఘము

సిమ్లా జూను 12:— కొంతమంది యాసంఘములో సభ్యుల్యమును విమోచకులకు తమయంగీకారమును తెలుపకున్నందున ఈసంఘ సభ్యులెవరెవరికి తెలియలేదు. ఈసంఘములో పనిచేయుటకు ఒప్పుకున్నటువంటి సభ్యులు యిప్పుడు సిమ్లాలో ఉన్నారు. విచారణముమై ఒకరోకరి యభిప్రాయములను తెలిపినట్లు ఉచ్చేచారములో సభ్యులకు ద్వేషించియున్నారు. ఈసభ్యులకేంద్ర: సర్ కెనెస్టాబు అశ్వరథ, డాక్టరు పరంజి, సర్ ఆర్థుర్ బ్రూము, సర్ మహాత్ముద్ మహాగోపాలాచారి, సర్ జాండరు చుడ్డిచాన్, సర్ హెన్రీ మాన్ క్రిస్టియన్ గార్లు. సర్. కేజ్ బహుదూర్ సత్రాగారను బర్మాన్ మహారాజుగారును సభ్యులుగా నుండుట కంగీరింపిరి తెలియచున్నది. కాని ఉచ్చేమామూలుసభకు వీరు తాజాలకు. జిమ్లా గారేమిజవాలు చెప్పుదురో యింకను చూడవలసియున్నది. ఈసభవారు క్రమముగా సభలుజరుపుటకు ఆగస్టు నెలలో సమావేశముకావలెనుచున్నారు. (ఆంధ్ర)

ఉక్కుపరిశ్రమ రక్షణచర్య

సిమ్లా, 12 జూను:— రేపు జూను 12వ తేదీనుండి అమలమొనరినమచ్చఉక్కుపరిశ్రమ రక్షణచర్యమునకు రాజప్రతినిధి అంగీకరించెను.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోప సంఘము

ఈ గ్రామ సంఘము జూనునెల 15వ తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బెజవాడలో శ్రీ ఆచార్య దేవ కాలేశ్వర రావు గారి ఇంట్లో సమావేశమైన పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ మంత సభ్యుల సభాత్రిశాసములు.

(1) ఈసభకు శ్రీయుత ఆరికెపూడి వెంకట్రామ చౌదరిగారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండి సభాకార్యక్రమము జరిపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

(2) ఈసంవత్సరము జిల్లాసంఘమునకు శ్రీకంపల గూడెం కుమార జమీందారు గారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

(3) శ్రీ కతుమాన లక్ష్మయ్యచౌదరిగారిని ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

(4) శ్రీ ఆచార్యదేవ కాలేశ్వరరావు గారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనడమైనది.

(5) శ్రీ పేట బాపయ్యగారిని గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారి సహాయ కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

(6) ఈక్రింద వివరించినవారిని కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

1 కతుమాన లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు 2 గోవిందరాజు వెంకటేశ్వర రావుగారు, 3 కాలేశ్వర అప్పారెడ్డి సాహెబుగారు, 4 ఆరికెపూడి వెంకట్రామచౌదరిగారు, 5 బొన్నపిల్లలకుటుంబ సభ్యులగుట, 6 వేమలూరి పున్నయ్యగారు, 7 చలసాని శ్రీరాములుగారు, 8 పేట బాపయ్యగారు, 9 మిట్టపల్లి రంగయ్యగారు, 10 బొద్దనపల్లి వెంకట వివరాయ్యగారు 11 పెద్దల్ల వెంకట కుబ్జయ్యగారు, 12 నూకల వీరరాఘవయ్యగారు.

(2) ఈక్రింద వివరించిన వారిని ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమునకు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

1 కతుమాన లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు 2 అద్దేపల్లి వెంకటగుర్జార రామయ్యశేషయ్యగారు, 3 గోవిందరావు వెంకటేశ్వరరావుగారు, 4 పేట బాపయ్యగారు, 5 శ్రీ రాజాజీ టిగిరి వెంకటకృష్ణరావుగారు, 6 అయ్యంకి వెంకట రమణయ్యగారు, 7 ఆచార్యదేవ కాలేశ్వరరావుగారు, 8 ఆంధ్రభక్తుడుగిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు 9 పిన్నమనేని కొటయ్యగారు, 10 నూకల వీరరాఘవయ్యగారు, 11 వేలూరియ్యజ్ఞనారాయణరావుగారు, 12 ఆరికెపూడి వెంకట్రామచౌదరిగారు, 13 తల్లభనేని వెంకట్రావు చౌదరిగారు నియోజితసభ్యులు.

శ్రీ కాలేశ్వర అప్పారెడ్డి సాహెబుగారు, డాక్టరు, భవాద్ రామచంద్రరావుగారు, శ్రీ రాజాజీ టిగిరిమారయ్యగారు.

(3) పల్లెబాడునుంచి వచ్చిన పంచమ విద్యార్థి దరఖాస్తు చదువడమైనది. ఆతని బట్టలకు గాను అయిదు రూపాయలు పంపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

(4) వేమల కార్యయ్యగారి దరఖాస్తు చదువడమైనది. రాష్ట్రసంఘమున 6కి కిఫాయత్తుటకు కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

(5) శ్రీ శంకర వెంకటేశ్వరరావుగారి కిక్కులసిన బాకీసాము సాధ్యమైనంత త్వరలో ఇప్పించుటకు కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

(6) సముద్రాల సత్యనారాయణ గారిని ఆక్సెసులో పరిచేయుటకు నెల 1కి రూ 10.00 పరిహార రూపాయల వేతనము మీద నియమించ మైనది.

(7) బెజవాడ బస్టి ఫిర్కాగాక రైల్వేస్టేషను తూర్పుగానున్న భాగములకు ఒక ప్రత్యేక ఫిర్కాగావించడమైనది. దానిని గాంధీనగర ఫిర్కానుని వ్యవహరించుటకు తీర్మానించడమైనది.

(8) జిల్లాసంఘము తరపున ఒక మోటారు కొనటకు కార్యదర్శిగారికి అధికార మివ్వడమైనది.

అసలుకు సరిమైన సకలు ఆరికెపూడి వెంకట్రామ చౌదరి. అధ్యక్షులు, 5-6-24.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ఖద్దరుబోర్డు
5.6.1928 లగాయకు 7.6.24 వరకు ఆదాయవ్యయపట్టిక
జమ ఖర్చు
ఖద్దరునిధి 2488 4 8
ఖద్దరు అప్పు 5250 0 0

దూది అమ్మకం	2561 5 8
నత్త్రములవల్ల లాభం	9 1 0
ఆచంట సత్యనారాయణగారికి బాకీయున్నది (కందుకూరు)	72 2 6
వడ్డీనెల	125 6 6
పత్రి అమ్మకం	368 11 8
ఉండుటూరు ఖద్దరు నిలయమునకు బాకీయున్నది	48 8 0
	10918 6 9

ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకు వాటాలు	
దూదికొనుబడి	855 0 0
సాదరు	5710 18 8
ప్రేమనరీ	0 18 0
రేపాలా	25 0 6
ముగి వెంకట్రామయ్యగారికి ట్రాన్సిట్టు ఖర్చులకుగాను యిచ్చినది (నిడదవోలు)	34 1 6
పిన్నరఖద్దరునిలయమువారు బాకీయున్నది	10 1 8
ఖద్దరు ప్రచారకులకు కమిషను ప్రమాణపు ఖర్చులు	118 1 9
	154 18 0

(రైల్వే ట్రాన్సిట్టు ఖర్చులు నిడదవోలులో ము. వెంకట్రామయ్యగారు ఖర్చుచేసినట్లు సహితం)	179 10 8
దేవగుడ్డ భాస్కరరావుగారు బాకీయున్నది (విశాఖపట్నం)	1841 4 0
అధ్యాపకుల కాలావల్ల యితరులవద్ద వున్నది	25 0 0
గోనెసంఘము కొనుబడి	76 11 9
పత్రికొనుబడి	1047 8 9
రంగుల ఖార్జానాకు పెట్టుబడికి (నిడదవోలు)	415 15 0
అమ్మనకు	28 1 0
సామానులకు	5 6 0
చిరా నిలువ	1830 1 8
	10918 6 0

మ.రా. 6.6.24 తేదీన నిడదవోలులో సమావేశమైన తీర్మానములు: హాజరు 5 గురు.

(1) శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజుగారిని అధ్యక్షులుగాను శ్రీనివాసరావు సుబ్బారావుగారిని కార్యదర్శిగాను నెన్నుకొనడమైనది.

(2) శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు, శ్రీనివాసరావు సుబ్బారావు గార్లను రాష్ట్రఖద్దరు బోర్డునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

(3) రు 1500 లోపు పెట్టుబడి గల ఖద్దరు నిలయములకు యీ బోర్డులోనున్న సామగ్రి నిలువనుబట్టిని వారి అవసరములు బట్టిని తాత్కాలిక అప్పుచిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

(4) ఈజిల్లులోనున్న ఖద్దరునిలయము లన్నిటిని అనుబంధ నిలయములుగా చేర్చుటకు సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రయత్నించుటకు తీర్మానించడమైనది.

(5) శ్రీయుత పెన్నెత్త విశ్వనాథరాజుగారు వారు ఒక్కరు రంగుల ఖార్జానాను జయప్రదముగా జరిపించుటకు న్ను నెల 1కి అయిదు రూపాయలు లాభం కనుపరచెదనని న మిగిలినందున విశ్వనాథరాజుగారి బాధ్యతమోదనే రంగుల ఖార్జానాను నిడుదవోలులో నుంచి ఖద్దరుబోర్డుతరపున జకు పుటకు తీర్మానించడమైనది.

(6) నిడదవోలులో యేకులు చేయించి ఖద్దరు బోర్డు తరపున అమ్ముటకు ఏర్పాటులు చేయవలసినదిగా కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

(7) లోగడ ఆంధ్రాఖద్దరు బ్యాంకువద్దనుండి తీసికొని వచ్చిన ఋణము 5250 రూపాయలకు ప్రస్తుత ఖద్దరు బోర్డు సభ్యులు తిరిగి ప్రోనోటు వ్రాసియిచ్చినందున వెనుకటి ప్రోనోటు రద్దుచేయించి తిరిగి పంపవలసినదిగా ఆంధ్రా ఖద్దరు బ్యాంకు అధ్యక్షులను కోరడమైనది.

(8) అనుబంధనిలయములకు ధనసహాయము చేయుటకును దూది కొనుబడును సామగ్రి అత్యవసరము గాన రెండువేలు అప్పుగా ఇయ్యవలసినదిగా ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకువారిని కోరుచు ప్రోనోటు వ్రాసి పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

శ.సుబ్బారావు, కార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూనునెల 13-న తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు		
వనియాలు రూ 1-కి	రు 85-0-0	మొదలు 45-0-0 కుక
లియ్యము బస్తా		మొదలు, వరకు
కునుమ రెనాలిది ,, 48 కలది	రు 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరిది ,, డిటా ,,	16-8-0	17-0-0
డిల్లీది ,, డిటా 45 కలది ,,	16-8-0	17-0-0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి ,,	8-12-0	9-0-0
నువ్వులు ,,	24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు		
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	రు 11-0-0	రు 12-0-0
నెనగలు ,, డిటా ,,	10-12-0	11-8-0
నెసలు ,, డిటా ,,	10-12-0	11-4-0
మినుములు ,, డిటా ,,	12-8-0	12-12-0
ఉలవలు ర 164 ,,	9-4-0	10-4-0

(3) నూనె వస్తువులు		
నువ్వులు నూనె రూ 1-కి	రు 160-0-0	170-0-0
నెయ్యి వ 1-కి ,,	14-0-0	26-0-0
కొండాపురం శేరునెనగపప్పురూ 1-కి ,,	60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము ,,	55-0-0	58-0-0
శేరునెనగనూనె గానుగ రూ 1-కి రు 142 మి.కా.నూనె 185		
ఆమడము నూనె రూ 1-కి	రు 160-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు		
చాయపనుపు రూ 1-కి	రు 210-0-0	215-0-0
కురపనుపు ,,	రు 160-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరిది) రూ 1-కి	రు 80-0-0	112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50		
కాళహస్తీ పాయకట్టు ,,	రు 60, 70	
తెల్లము రూ 1-కి	రు 85-0-0	50-0-0
చింతపండు రూ 1-కి	రు 26-0-0	42-0-0

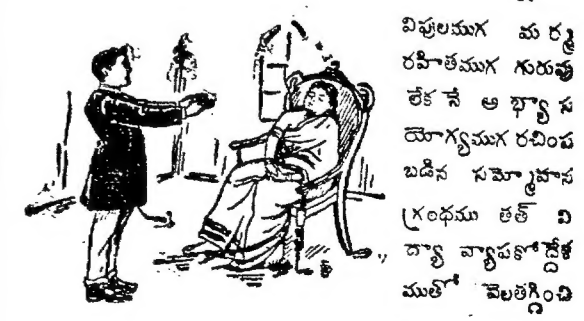
(5) ఇనుము		
కట్టాలు రఖం రూ 1-కి	రు 88-0-0	86-0-0
చదరం ,,	82-0-0	86-0-0
రవుండు ,,	81-0-0	87-0-0

(6) లోహములు		
కెండి 100 కులంకు	రు 78-0-0	84-0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 25-6-0	25-8-0
గవరను 1-కి		16-8-8
ఇత్తడి రూ 1-కి	రు 295-0-0	800-0-0
రాగి డిటా	రు 840-0-0	845-0-0
అస్కా చక్కెర రూ 1-కి	రు 46-12-0	47-0-0

(7) రంగులు రలిజరైను		
ఆవుకృష్ణడు 20 డిగ్రీలు	రు 92-0-0	
తొట్టి కృష్ణడు డిటా	డిటా	
సింహం డిటా	డిటా	
4 గుర్రం డిటా	రు 86-0-0	

మెస్తరిజము నేర్చుకొనుడు

మెస్తరిజము, హిప్పటిజము, లాట్ రీడింగు, మెస్తరిజ వనోయమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

ఒక రూ పాయ కు
మాత్రమే అమ్ముబడును. వి. పి. ఖార్జీ నాలుగుఅణాలు
అ. డెన్:—
మనెజరు హిప్పటిక్ హోము, ఏలూరు,
విపులముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేకనే ఆ భ్యాస యోగ్యముగ రచింప బడిన సమ్యాహాస గ్రంథము తక్ విద్యా వ్యాపకాక్షేత్ర ములో వెలగింది

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఖా దీ అ మ్మ క ము

జూన్, 11:—మా పట్టణములో ఈ సంవత్సరం భము నండి మే నెలాఖరుకు ముహూర్త 50,000 రూపాయల కంట గల ఖర్చును క్రయింపబడినదని తెలియుచున్నది.

జాతీయవిద్యాలయము

జాతీయ విద్యాలయ సంఘముకు రాబోవు సంవత్సరము నకు మ. రా. రా. శ్రీ ఆప్తన సుబ్బారావు గారును, డాక్టరు బ్రహ్మశ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం గారును కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీరామ బాలభక్త సమాజము

కొండు యువకులు గలనీ ప్రామాణ్యమును రెండుసంవత్సరముల క్రిందు స్థాపించి యొక గ్రంథాలయమును, పక్షనాలయమును స్థాపించు చున్నారు. ఈసమాజ ద్వితీయ వార్షికోత్సవము ఈ నెల 6 వ తేదిని జరిగెను.

హరిస్వర్గోత్సవరావుగారు

మ. రా. రా. శ్రీ గాడిచర్ల హరిస్వర్గోత్సవరావు గారి నెల 2, 3 తేదీలలో ఈయనలో నుండి 8 వ తేది రాత్రి పాలు చావులో ప్రస్తుతపరిస్థితులనుగురించి యువనాసిందిరి, స్వరాజ్య చారులు కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహకులుగ నుండరా దని, మహాత్ముడు చేసిన పక్షటను ఖండించిరి.

కాలమానము

కోహిటి కాన్డెయింతులు, మృగశిర కాన్డెయింతులు రెండుదినములలోను వివేకితులు పెండ్లచే ప్రజలు విశేషముగా బాధపడిరి. ఈ నెల 9 వ తేది అనగా సోమవారము దినమందియను, రాత్రియును ఈయారి ప్రజలనుభవించిన వేడివికి పరిమితిలేదు. నిన్నటి యువయువముండీయు కొంచెము చల్లబడినది. ముప్పులు విశేషముగా ఆకసమును కప్పివేసినవి. గోదావరి డెల్టాలో చాలావొట్ల నుండిన నీరులు పడినట్లు తెలియుచున్నది.

నేరములు

ఈమధ్య కొన్నిదినముల నుండి కూనీలు, దొంగతనములు ఇతర నేరములు విస్తారముగా జరుగుచున్నవి.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

జూన్, 10:—మృగశిర ప్రవేశముతో కొంచెము యెండతీవ్రము క్రింద. మృగశిరప్రవేశము రాత్రి లెక్కచినుకులు పడి ముప్పుగా చల్లగానుండెను. నిన్న రాత్రినుండి ఆకాశము ముప్పుపడియుండెను. నేడుచల్లనిగాలి పిచుచు మార్మరకృతి లేక ముప్పుపడి యుండునట్లున్నది. ఇంతవరకు కాలమానము స్వవముగానే యున్నది. తూర్పు డెల్టాకాలులు ఈనెల 12 వ తేదిని తెరచెదరు. ఇప్పటినుండి వ్యవసాయపు తొండరలలో రహితాంగముండును.

ఒకమాతృ

అసహాయోద్యమప్రారంభ మప్పుడు తన మణిగారు పనికి రాజీనామా యిచ్చినట్టియు, పెద్దబ్రాహ్మదేవము కాపురస్థులును స్థితిపరులును అయినట్టియు, ప్రజావిమయమునందు పాటుపడుచుండినట్టియు, గోదావరిజిల్లాసంఘము పనిచేయుటయందు ఎక్కువ శ్రమపడినట్టియు, జిల్లాకాంగ్రెసుసభ్యుడైనట్టియు, శ్రీబుద్ధరాజు ఆచార్యుల రామరాజుగ రుతమయింపనిద్రపుదుండెననీ తేది డెల్టాకాలుజామున నటకీయబడినచంపబడిరి. ముందెము నుండితల కొట్టివేయబడినది. ఒకకాపు, ఒకగొల్లి, పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడిరి.

అడివనల్ సబ్ కోర్టు

కాకినాడ అడివనల్ సబ్ కోర్టులో జడ్జికోర్టు ఈయనా ఖరన అమలాపురమునకు మార్చివేయబడునని తెలియుచున్నది. దీనినిబట్టి రాజమండ్రి కాకినాడ కోర్టుల జ్యూరిస్ డిస్ట్రిక్టు నుండి మారును.

మ్యునిసిపల్ సంఘము

కాకినాడ మ్యునిసిపల్ సంఘములో 6 నామినేటెడుస్థానములు మే 27వ తేదిని కాల్ అయినవి. ఆంధ్ర లో నొక స్థానము నొక శ్రీకిని, ఒక స్థానము పంచమునకును యిచ్చునట్లు కలెక్టరు సిఫార్సుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. శ్రీ విద్యార్థి నీసమాజము అభ్యర్థురాలును, గోదావరిమండల విద్యాసంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షురాలును, అను శ్రీమతి కోకా కృష్ణవేణుగారికి సిఫార్సుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. ఈమె మెట్రిక్యులేషనువరకును చదువుకొన్నట్టియు, తెలివైనదియు బౌదాధ్యవంతురాలును. ఒక శ్రీ పురపాలకసంఘములోనికి వచ్చుట ఇదియే ప్రథమము. ఈమె ధర్మయగు డాక్టరు కోకా జనార్దనరావు నాయుడుగారుకూడ పురపాలకసంఘములో నొక నియమితసభ్యుడు.

మొదటపాటియలో యువసమయమున పోస్టల్ డిపార్టుమెంటులో పనిచేసి, రైలుపడిపోయినప్పుడు కుడిచేయి విరిగిపోయిన ఒక పంచముడు బత్తులు సత్రయ్యగారు అను ఆయనను ఒక స్థానమునకు సిఫార్సుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. ఈయన కొలదిగ మొదటపాటియలో సరిగ్గా సమాధించుకొన్నద్రవ్యమును పంచముల యభివృద్ధికిని అవసరములకును ధర్మము చేయుచుండెను. అసలైనపంచముడు నిమ్మజాతులకు ప్రతినిధిగ పురపాలకసంఘములో నుండుట నిదియే ప్రథమము.

తాలూకాబోర్డు సభ్యత్వము

నామన నరసింహారావు నాయుడుగారు తమ ఆభ్యర్థిత్యమును ఉపసంహరించుకొనుటచేత శ్రీయుత లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు (కాంగ్రెసుపక్షవాది) కాకినాడ తాలూకా బోర్డులో ఇంజనరసర్కిలునకు ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడినది.

త్రాగుడును బహిష్కరింపవలెను

(కావలితాలూకాబోర్డువారి ప్రచురణము)

త్రాగుడును నిలుపుటయందు నెల్లూరుజిల్లా 1921 సం॥ ప్రఖ్యాతిగాంచిన సంగతి ఎల్లరకును తెలియును. అసంవత్సరము కల్లుదుకాములపై గవర్నరు మెంటువారికి రాబడి సంవత్సరము 1-కి రు 1, 87, 667 నుండి సంవత్సరము 1-కి రు 228 లకు తగ్గిశిచ్చెను. అమెరికాదేశములో త్రాగుడును నిలుపుటయందు అత్యంతమయిన శ్రద్ధను చూపి ప్రపంచమంతట ఖ్యాతిగాంచిన పుస్సీపులు జాతాసమగారు నెల్లూరును మెచ్చుకొనుచుండేదములోని పత్రికలకు వ్రాసిరి. ఇప్పుడు అమెరికా గవర్నరు మెంటు వారు ఆదేశమును కల్లు సారాయు ఉత్పత్తి చేయకూడదనియు విక్రయింపకూడదనియు, తీర్మానించి నందున ఆదేశస్థులు సుఖపడుచున్నారు.

త్రాగుడును నిలుపుట ప్రజల కందరికి తెలిసియే యున్నది. బీదసాదలను రక్షించుటకై విద్యావంతులును ధనవంతులును ఎక్కువగ పాటుబడి ఈదుకాచారమును రూపుమాపవలెను. ఈవిషయమునందు ఇటీవల మన నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు వారు లోకల్ ఫండు తాటిచెట్లను గీతకీయ్య కూడదనియు, రస్తాల ప్రక్క అంగళ్లు ఉండకూడదనియు, అలోగ్య కాఫీని కావలెను ఈవిషయములు గ్రామములో బోధింపవలెననియు, తీర్మానించి ఈపనులు చేయుటకు ఒక ఉపసంఘమును కూడ నియమించిరి. కావలితాలూకా బోర్డువారుకూడ ఈవిషయమున ప్రజలకు అనుకూలముగ తీర్మానించిరి. మొన్నటికరకు మైకోర్టు జడ్జిగా నుండిన సర్ జి. సదాశివయ్యగారు కల్లునుబహిష్కరించుటకు ప్రయత్నములు సలుపవలెనని తాలూకా బోర్డు కన్మిటికిని వ్రాసినారు. గాంధీమహాత్ముడు కూడ ఈవిషయమున చాలా శ్రద్ధవహింపవలెనని ప్రస్తుతిము వ్రాయుచున్నారు. చెన్న పురి గవర్నరు మెంటువారుకూడ ఈసంవత్సరము రాజధానియందు 5 తాలూకాలయందు త్రాగుడును నిలుపుట చేయతీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది.

కావున ప్రతిగ్రామస్థులును ఈవిషయమున శ్రద్ధవహించి గ్రామములందు దుకాణములు పెట్టించుకొనుటకును చెట్లను గీతకీయ్యకుండునట్లును, ఎవ్వరును త్రాగకుండునట్లును, బోధించి బీదలకష్టములను తొలగించ వలయున్నది. తాలూకాబోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు, యూనియనులు ప్రజల మేలుకొరకై ఏర్పడినవిగాన అందరినభ్యుత్తరము అంగళ్లను పాడకుండురుగాక. జూలై నెలలోనే కల్లువలమును జరుగును. కానప్రజల విషయమున శ్రద్ధవహించెద రని ప్రార్థన.

తిరుత్తని

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

జూన్ 10 — లేకలేక మొనమొన్న ఒకే పెట్టన మూడుదుక్కుల వర్ష ముపడి త్రాగుటకు నీరులేక యల్లాడుమండల యాయూరివారికి కొంచెము త్రాగు గలిగించినదనుటకంతయు నానందమునుచ్చి.

ప్రాత విద్యార్థుల సంఘ స్థాపనము

“తిరుత్తనిబోర్డు స్కూలు ప్రాత విద్యార్థుల సంఘము” అను పేర నొక సంఘమును స్థాపించుటకై 10.6.24 వ తేదీ సాయంత్రం మైదుగంటలకు నీయూరియందలి బోర్డు మాధ్యమికపాఠశాల హాలులో సదరు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీమాన్ డి. వేదాంతాచార్యులు, బి.ఎ. ఎల్. టి. వారి అధ్యక్షతక్రింద నొకసభ సమావేశము గావించబడినది. వేదవిశేషపు లగుటచే నీయూరినుండి బయటిప్రదేశములకు వెళ్లి చదువు అన్నితరగతుల విద్యార్థులు నాటిసభకు విశేషముగా వచ్చియుండిరి.

ప్రథమమున దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడి అధ్యక్షు నెన్నుకొనుటతో కార్యక్రమ మారంభింపబడినది.

సంఘస్థాపనావశ్యకతనుగూర్చియు, తనూరును విద్యార్థులకు గలుగు లాభములు, వికమత్వము, పౌర జీవనము మున్నగు విషయములనుగూర్చియు, సంఘ నిబంధనలగూర్చియు శ్రీయుత, సి. కృష్ణమాచారిగారు బి. ఎ. (విద్యార్థి) మాట్లాడిన వెనుక, సంఘాద్యోగులుగ నీ క్రిందివారల నెన్నుకొనిరి.

అధ్యక్షులు, శ్రీయుత, సి. ఆర్, రాఘవులు చెట్టిగారు, బి. ఎ. కార్యదర్శులు, శ్రీయుత, సి. కృష్ణమాచారిగారు, బి. ఎ. సి. యం, కణ్ణు శ్రేష్ఠిగారు.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు శ్రీయుత, కె. విశ్వరత్నయ్య చెట్టిగారు సి. యస్. రామకృష్ణయ్యగారు.

ఈ కార్యక్రమములు ముగిసిన తదుపరి అధ్యక్షులగు శ్రీ యాచార్యులుగారు మిగుల రసవంతముగ అంగభాషయందు పర్యవేక్షించుచు నీతి, మత, సాంఘిక విషయములందు విద్యార్థులు మెలగవలసిన విధానమును, మహామహాలక్ష్మీవిశాఖాశ్రమము లను విమర్శనాపూర్వకముగ ఉదాహరణ పూర్వకముగ మాట్లాడిరి. పురప్రముఖులలో కొందరు సంఘమున కాశీర్వాదము గావించుచు మాట్లాడిన వెనుక అధ్యక్షుని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించుటతోడను వందనములతోడను సభ సాయంత్రమున ముగియగంటలకు సంతోషముగ ముగింపబడినది.

యాత్రిక పన్ను

తిరుత్తని నగరాలోగ్యమునకు, ముఖ్యముగ నీటివసతులు విరివిగా కల్పించుటకై మదరాసుస్థానికసంఘముల నిబంధనలనునరించి యాత్రికులవద్ద, అనగా తిరుత్తని, పొంబడి, రైలు స్టేషనులనుండిపోగల ప్రతియొకరికి, టిక్కెట్టున కొకయకావంతున పన్ను వసూలుచేయుటకు తీర్మానింపబడి యుండుటచే, నీ యేర్పాటులురాగల జూలైమాస ప్రథమమునుండి ప్రారంభింపబడును.

అగ్నిప్రమాదము

ఈయూరి యూనియన్ బోర్డుకార్యాలయమునకుసమీపమున పాకివాడు (మాడిగ) గట్టికొని కాపురముండిన పూరి యంటికి, ఈయూరియూనియన్ ప్రమాదవశమున నిప్పంటుకొనుటచే పూరిగా భస్మమైపోయినది. ఆయంటియందు బరుండియుండిన మగజిల్లావాడొకడుపాగకమ్ములచేయటరా లేక యల్లాడుచుండగా తక్షణమే కొండరాబాలకునకెట్టివిపత్తును రానీయక కాపాడగలిగి.

విందు

ఈయూరియందు గల ఉప్పుబజ్జి సంఘములో ప్రథమముగా నీవత్సరము విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలలో శ్రీయుతులు సి. ఆర్, రాఘవులు చెట్టిగారు బి. ఎ. తరగతియందును వారి తమ్ములు శ్రీయుతులు సి. ఆర్. గీర్వాణి చెట్టిగారు ఇంటరుమీడియట్, తరగతియందును గృతార్థులగుచే వారిసంఘీయలదరుగులసి అన్నదమ్ములగు నీవిద్యార్థులకు మిక్కిలివేడుకగా మొన్నను విందుభోజనములు గావించిరి.

ఉత్సవములు

ఈయూరియందలి పర్యవముపై వేంచేయుండు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామిలవారికోవలందు, సుమారు వారముకోవల నుండి వసంతోత్సవము జరుపుచున్నారు.

దక్షిణ హైదరాబాదు

(సంక్షిప్త వివరాలు)

వెన్సపల్లె గ్రంథాలయ సాహిత్య సమావేశము.

జూన్ 10: కాశీపేటనుండి బహుమతిగా పంపిన పాఠ్యపుస్తకములను అందుకున్న అధికారులు వెన్సపల్లె గ్రంథాలయమున ఉంచినట్లు తెలియజేసినట్లు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము

హైదరాబాదు రెసిడెన్సీ బజారునందు శ్రీకృష్ణుడు కృష్ణవారమునాడు పైపేట నొకసంఘము స్థాపించబడినది.

అక్కతులు తమ యువనాటసమందు విద్యాభివృద్ధి మార్గములను, మాతృభాషాసృజనమునకు సహాయములనుబోధించి పత్రికలను, గ్రంథములను, ఉచితముగా నిచ్చినాడనిమానవలకును విరాళములు వాగ్దత్త మొనర్చినవారికిని కృతజ్ఞతాపదనము లుద్దేశించబడినది.

మిడిల్ పరీక్ష

ప్రశ్నపత్రములు పరీక్షకుపూర్వమే వెలువడుటచే జూన్ 9 నుండి తిరిగి పరీక్షలు జరుగుననియు మొదటిపరీక్షయందు తీర్మాన విద్యార్థులనుబట్టి కేరణవర్ణననియు పరీక్షాస్థలమున హైదరాబాదుయందే యుండుననియు ప్రకటించబడినది.

యు కృతార్థులైన విద్యార్థులు ప్రభువుగారిని పైతంతివార మూలమునకోరియున్నారు. పర్యవసానము చూడవలసియున్నది.

హనుమకొండయందు స్త్రీసమాజము

స్థాపించబడుట

మహిళాబోధనా భ్యసనపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునియగు శ్రీమతిరాజమ్మగారి భవనమున ఇటీవల స్త్రీలసభ యొకటి సమావేశమయ్యెను.

వీరేశలింగస్మారకదినము

గతఆదివారమునాడు ఆంధ్రసోదరసమాజమువారు హైదరాబాదు రెసిడెన్సీ బజారులోని ఆంధ్రభాషానిలయమునందు సమావేశమై కీర్తిశేషులయిన రావుబాబుల కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారిని స్మరించి వారు చేసినదేశసేవను గొనియాడిరి.

సర్కసు ప్రదర్శనము

హైదరాబాదు రాజాప్రతాప్ గిరి వన్యగిరిగారి కోతి పెనుకన్ను విశాలమైనమైదానములో ప్రాశస్త్య పరశురాం రావుగారి సర్కసు ప్రదర్శనము జరుగుచున్నది.

ఆంధ్రవాణి

శ్రీ యుత న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారి రిల్లు వాయువునాడు:-

1918 వ సం॥ మన స్థాపితమైనదిమొదలు, జాతీయోద్భవప్రచారమే ప్రధానోద్దేశముగా, చరితార్థమైన పత్రిక, గత 8 సం॥ ములలో నాయాజమాన్యమునను, సంపాదకత్వముక్రిందను అసహాయోద్భవప్రచారమే మహాపరాధముగ అధికారవలన నెట్టియొత్తిడికిలోనగావలసివచ్చెనో, ఎంతటి ధననష్టమునకు బాల్పడవలసివచ్చెనో నేనిచ్చట వివరింప నవసరములేదు కాని, విధివశమున నిప్పటిలో నేనుకొంతకాలమువరమైన గంజామండలమును విడచిపెట్టవలసి వచ్చుటచే, నాపత్రిక యొక్క సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును, హక్కులను, కీర్తియుత నిష్టల రామమూర్తిగారి కప్పగించివేయవలసివచ్చినది.

తుని పట్టణపు

ఫిర్యాకాంగ్రెసు సంఘము

1924 సం॥ జూన్ 6వ తేదీని తుని శ్రీ విద్యానంద పుస్తకాలయమున తుని ఉత్తరఫిర్యా కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై గావించిన తీర్మానములు:-

(1) ఈ సంఘమున కీసంవత్సరము యాదిగల నుదహరించినవారిని అధికారులగు నెన్నుకోవడ మైనది.

- 1. దణ్డంరాజు రంగశాయిగారు, అగ్రగణ్యులు.
2. ఈరంగి నూర్నవారాయణమూర్తిగారు, కార్యదర్శి.
3. చెక్కా వెంకటశెట్టిగారు, కోశాధికారి.

(2) యాదిగల నుదహరించినవారిని యీ ఫిర్యా తరపున జిల్లా సంఘసభ్యులుగా నెన్నుకోవడ మైనది.

- 1. దణ్డంరాజు రంగశాయిగారు.
2. యాంకి నూర్నవారాయణమూర్తిగారు.
3. చల్లా వెంకట్రావుగారు.
4. కోడేటి రంగారావుగారు.
5. బోలాల్ కోసాయిగారు.

కార్యదర్శి.

గవర్నరు

ప్రత్యేక రైలుబండిలో ప్రయాణముచేయడు

ఉదకమండలము, జూన్ 11:- రేపు చెన్నపురినుండి కోయంబతూరుకు చేయుప్రయాణములో గవర్నరు ప్రత్యేక రైలుబండిలో ప్రయాణముచేయ నక్కరలేదని తీర్మానించుకొనెను.

గవర్నరుగారు ప్రత్యేకరైలుబండిపై

ప్రయాణము చేయరు

నూతన గవర్నరు గోమనప్రభువుగారు సాధారణముగ ప్రయాణము చేయునపుడు ప్రత్యేకరైలుబండిపై (స్పెషలు ట్రైయను) ప్రయాణము చేయనిశ్చయించుకొని లేదని తెలియచున్నది.

జిల్లా లోకోనూపర్నెంటు ప్రకటన

బోదనూరు వర్కుషాపులు జూన్ 12-వ

తేదీనుండి క్రమముగా తెరువబడును

పనిచేయు పూర్వపు జీతములమీదనే

తీసికొనబడుదురు.

కోయంబతూరు, జూన్ 11:-జిల్లా లోకోనూపర్నెంటు నేడిదిగల నోటీసును ప్రకటించెను:- బోదనూరు వర్కుషాపులను తిరిగి తెరచివెళ్ళుమై నేను 1924 జూన్ 9వ తేదీన ప్రకటించిన నోటీసు సంస్కరమున అందరికిని తెలియ చేయజేయునగా, 1924 జూన్ 12 తేదీనుండి తిరిగి పనిలో ప్రవేశింప నిచ్చగించినవారికి వర్కుషాపులు తెరువబడును.

నాగపట్నం రైల్వే కార్మిక సంఘమువారు

పంపిన తంతి

నాగపట్నం జూన్ 10:- ఈదిగల తంతివార్తను నాగపట్నం రైల్వేకార్మిక సంఘమువారు లోకోమోటివు నూపర్నెంటుకును సూతింశియన్ రైల్వేయేజెంటుకును యాయుధయమున పంపిరి.

సహాయనిధి

కోయంబతూరు, జూన్ 10:- నిన్న సాయంకాలము ఒకపహిరంగభలో సమ్మెదారుల సహాయార్థము ఒకసహాయ నిధి ప్రారంభింపబడినది.

కఫహరిచూరము

ఇన్నడబ్బి 1-కి 0.2-0 (6 డబ్బిల నుండుగలది) 1-కి 2.0-0 ఈ చూరము తమకారికలచే చేయబడినది.

అమృతాంజనము

మందరి లైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీలైలము విడువక కాచిన ముఖమున ఏగ్గుడు మొటిచలు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతిబాధి, నున్న గా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నానా రుచి లేదును.

ఈ లైలము మంచినువాసన గలిగి మిగడవలె నుండును.

గజికి లైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరములకు వ్యాపించి ముఖముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష భాధను గలిగించుచున్నది. ఈ లైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జీల మొదలగునవి నశించును. తప్పుకపనిచేయును. వెలకన్న పొట్టుభుక్తు లధికమగును గాన ఇతరచుందులతో కలిపి తిప్పించుకొనుట యుక్తము.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0

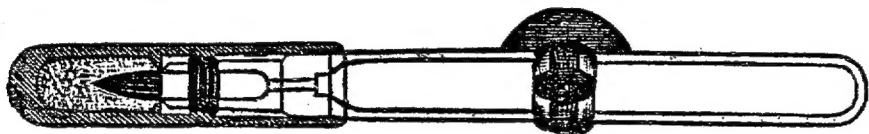
ఈదంతచూరముతో పండ్లతోముటువలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లునుండి గక్తము కాగకుండును. నోటిరుగ్గములేక యుండును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీది మదరాసు.

నెల్ వే ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్స్ వేనా

ఫిల్లింగ్ నెల్ వే ప్రపంచమునందు, నూతనఫిల్లింగ్ అని చెప్పవలయు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆఫ్టింగ్ నెల్ వే, మొదలగు ఖండ్లులలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇత్యుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిముగా జవాదర దీనిని మొందుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగించుటకు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాత్ర నుడయి గిండుట యద్భుతమగు నూతన భావన. ఒకరూపి నీరాలి మంచినయెడల అయిదు వివిధములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మెలాపూరు

విక్రొరియా డిపో,

మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilets, Kamini Oil, & Otto Dillabhar, Sold everywhere."

వెంట్రుకలు దుస్సంతో ఊడిరాకమునకు త్వరపడుము. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే

కమినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమును, కిరో మాంసక మున్నె, యిది నివృత్తము

వెంట్రుకలు పిట్టుట గాని, గడవగ గాని యుండును

మీ వెంట్రుకల మరల యెక్కువై తెల్లదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి తెరయి నుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని కలిపించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుకట్టెడినదో కనిపెట్టుము

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను శరీరవృద్ధినిగ కేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి 3/4 రూపాయి. 2. 1/2 చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన నువాసనగలది.

కొన్ని బుడ్డి 15 ఫర డ్య 2.0-0
వ్రాసు బుడ్డి 15 ఫర డ్య 0.12-0
కొన్ని బుడ్డి 1-కి ఫర డ్య 0.8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన నూసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మవారంకరికదనము, శరీర అమ్మవారంకరికదనముగా పొందును. తీవ్రము,

పోలు యెడంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 నామ్యామకీదు, బొంబాయి.

ఎల్కెటిక్ పాకెట్టు లాంపు

పూర్తి పాకెట్టు 1 కి 2-4-0

చేతుక 1 కి 0-12-0

బట్ట 1 కి 0-6-0

సిక్ లైట్ లైట్ స్పింక్ లాంపు 1 కి 1-8-0

వానివాడి, ప్రక్క ప్రక్క, రింగులది.

చేతుక కిరాట్టు డబ్బు 1 కి 0-12-0

మినియెల్ లైట్ స్టోర్సు

83, చీనాబాజార్ రోడ్డు,

మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి మేలయినవి.

వెంటనే ధరలక్కాటలాగుకు వ్రాయుడు.

బి వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు, అండ్ లాక్ మేకర్లు cel.

8081

పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు. "ఇండస్ట్రీసు" పెద్దాపురం.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటికల్ వర్క్సు-సు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రవర్ణ మూత్రము

ఇది శిలాజిక్తు రోగివృద్ధిని, మూత్ర కణ్డము, మొదలగువాటిని తీర్చి కాస్త్రోక్తముగా కాయము చేయబడినది. మూత్రముతో కలిపిపోవు శుక్రము, మూత్రమునందును తీసి (phosphate), తెలుపు మొదలగు మూత్రముల, నడుమ నొప్పి, వాతరోగము, జ్వరము, గలహీనత యితర శ్రీమంబంధము, అంటువ్యాధులు మొదలగునవి కన్నక మరదలు

ఒక తులము దోషముగల బుడ్డి 1-కి ఫర 1/5/0
3 బుడ్లకు ఒక సారి జర్దరుకు పంకి ప్యాకెటు పోట్లు భుక్తులు యిచ్చును.

మా దోషదముల క్యాటలాగ్ పంపింపబడుగా కంపెనీ.

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road,

Madras.